

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání LOPES

(zpracován podle RVP ZV – MŠMT 2021)

Základní škola LOPES Čimice,
Praha 8, Libčická 399

Obsah ŠVP

1 Identifikační údaje	4
2 Charakteristika školy	5
2.1 Úplnost a velikost školy	5
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.3 Dlouhodobé projekty	5
2.4 Umístění školy	5
2.5 Charakteristika žáků	5
2.6 Podmínky školy	5
2.7 Vlastní hodnocení školy	6
2.7.1 Oblasti	7
2.7.2 Cíle	7
2.7.3 Kritéria	7
2.7.4 Nástroje	7
2.7.5 Časové rozvržení	7
2.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	7
3 Charakteristika ŠVP	8
3.1 Zaměření školy	8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.2.1 Klíčové kompetence	8
3.2.1.1 Kompetence k učení	8
3.2.1.2 Kompetence k řešení problémů	8
3.2.1.3 Kompetence komunikativní	9
3.2.1.4 Kompetence sociální a personální	9
3.2.1.5 Kompetence občanské	9
3.2.1.6 Kompetence pracovní	10
3.2.1.7 Kompetence digitální	10
3.2.2 Strategie ke kompetencím	11
3.2.2.1 Strategie ke kompetenci učení	11
3.2.2.2 Strategie ke kompetenci k řešení problémů	12
3.2.2.3 Strategie ke kompetenci komunikativní	12
3.2.2.4 Strategie ke kompetenci sociální a personální	12
3.2.2.5 Strategie ke kompetenci občanské	12
3.2.2.6 Strategie ke kompetenci pracovní	13
3.2.2.7 Strategie ke kompetenci digitální	13
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s příznými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně	15
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	16
PRVNÍ STUPEŇ	17
3.5 Začlenění průřezových témat na 1. stupni	17

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova	17
3.5.2 Výchova demokratického občana	17
3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	17
3.5.4 Multikulturní výchova	18
3.5.5 Environmentální výchova	18
3.5.6 Mediální výchova	18
4 Učební plán pro 1. stupeň	19
4.1 Tabulka učebního plánu	19
4.2 Poznámky k učebnímu plánu	19
5 Učební osnovy pro 1. stupeň	20
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	20
5.1.1 Český jazyk	20
5.1.2 Anglický jazyk	36
5.2 Matematika a její aplikace	40
5.2.1 Matematika	40
5.3 Informatika	51
5.3.1 Informatika	51
5.4 Člověk a jeho svět	56
5.4.1 Prvouka	56
5.4.2 Přírodověda	66
5.4.3 Vlastivěda	73
5.5 Umění a kultura	79
5.5.1 Hudební výchova	79
5.5.2 Výtvarná výchova	88
5.6 Člověk a zdraví	94
5.6.1 Tělesná výchova	94
5.7 Člověk a svět práce	107
5.7.1 Pracovní činnosti	107
5.8 Speciálně pedagogická péče	119
5.8.1 Logopedická péče	119
DRUHÝ STUPEŇ	121
3.5 Začlenění průřezových témat na 2. stupni	121
3.5.1 Osobnostní a sociální výchova	121
3.5.2 Výchova demokratického občana	124
3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	125
3.5.4 Multikulturní výchova	126
3.5.5 Environmentální výchova	128
3.5.6 Mediální výchova	130
4 Učební plán pro 2. stupeň	132
4.1 Tabulka učebního plánu 2. stupeň	132
4.2 Poznámky k učebnímu plánu	132

5 Učební osnovy 2. stupeň	133
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	133
5.1.1 Český jazyk	133
5.1.2 Anglický jazyk	151
5.1.3 Slovenský jazyk	162
5.2 Matematika a její aplikace	170
5.2.1 Matematika	170
5.3 Informatika	195
5.3.1 Informatika	195
5.4 Člověk a společnost	208
5.4.1 Dějepis	208
5.4.2 Občanská výchova	218
5.5 Člověk a příroda	232
5.5.1 Fyzika	232
5.5.2 Chemie	238
5.5.3 Přírodopis	245
5.5.4 Zeměpis	254
5.6 Umění a kultura	265
5.6.1 Hudební výchova	265
5.6.2 Výtvarná výchova	274
5.7 Člověk a zdraví	282
5.7.1 Výchova ke zdraví	282
5.7.2 Tělesná výchova	290
5.8 Člověk a svět práce	302
5.8.1 Pracovní činnosti	302
5.9 Speciálně pedagogická péče	316
5.9.1 Logopedická péče	316
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	319

1 Identifikační údaje

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání LOPES
(Zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání,
MŠMT, leden 2021.)

Údaje o škole:

Název školy:

Základní škola LOPES Čimice, Praha 8, Libčická 399

Adresa školy:

Libčická 399/8, 181 00 Praha 8 – Čimice

Jméno ředitele:

Mgr. Stanislav Horáček

Kontakty:

Tel.: 771 121 412

E-mail: reditel@zslogopedicka.cz

web: www.zslogopedicka.cz

Zřizovatel:

Název: Magistrát hl. m. Prahy

Adresa: Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1

Kontakty: tel.: 236 001 111, fax: 236 005 280

Platnost dokumentu od:

Datum: 1. 9. 2021

Další údaje:

Číslo jednací: 67/2016

IČO: 61387479

IZO: 102261571

RED-IZO: 600021246

Verze ŠVP: č. 4

.....
Podpis ředitele

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola LOPES Čimice, Praha 8, Libčická 399 je škola s prvním a druhým stupněm. Poskytuje vzdělávání od 1. do 9. ročníku. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole je 300. Součástí školy je školní družina. Nejvyšší povolený počet žáků ve školní družině je 126. Při škole působí speciálně pedagogické centrum pro žáky s vadami řeči.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří kvalifikovaní odborníci v oblasti pedagogických věd zaměřených na speciální pedagogiku.

2.3 Dlouhodobé projekty

Tradičními projekty jsou každoroční vystoupení žáků na oslavu Vánoc nebo Velikonoc a dalších významných dní, pravidelné soutěže výtvarných prací i recitace žáků školy.

V oblasti prevence a bezpečnosti dětí spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 7 a 8, Městskou policií hlavního města Prahy, Policíí ČR a zapsanými spolky, které se prevencí věnují.

V oblasti ekologie spolupracujeme se zapsanými spolky Ekodomov, Tereza i Ekocentrum Podhoubí. Dále spolupracujeme s Domem dětí a mládeže Praha 8 – Spirála či Lesy hlavního města Prahy. Dlouhodobě třídíme odpad.

Pořádáme např. školy v přírodě, exkurze, tematické zájezdy, ekologické programy, sportovní soutěže, výtvarné či recitační soutěže. Realizujeme mikulášskou nadílku nebo vánoční besídku a chodíme do divadla či kina. Navštěvujeme diskusní přednášky prevence patologických a sociálních jevů nebo výukové dopravní hřiště.

2.4 Umístění školy

Budovy školy jsou situovány v městské části Praha 8 v klidné čtvrti Čimice s dobrou dostupností městské hromadné dopravy, které sdílíme s další základní a mateřskou školou.

2.5 Charakteristika žáků

Na Základní škole LOPES Čimice, Praha 8, Libčická 399 plní povinnou školní docházku žáci, kteří patří do skupiny žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními a jsou školským zákonem specifikováni v § 16 odst. 9 jako žáci se závažnými vadami řeči nebo žáci s mentálním postižením.

2.6 Podmínky školy

Organizace sídlí ve dvou objektech. Budova na adrese Libčická 399/8 je určena pro školu a školní družinu, kde se nachází třídy, oddělení školní družiny, jídelna, šatny, počítačová učebna, žákovská knihovna, logopedické pracovny, cvičná kuchyně, cvičné dílny, sborovna, kabinety a kanceláře. Tělesnou výchovu škola vyučuje v tělocvičně a na školním hřišti.

Budova na adrese Libčická 398/6 je určena pro speciálně pedagogické centrum, kde se nachází pracovny logopedů, psychologů a kancelář administrativní pracovnice.

Všechny prostory organizace jsou pokryty wifi internetovým připojením. Materiální a technické podmínky má pro její činnost dobré, v kontextu s finančními možnostmi dochází každým rokem k postupnému zlepšování.

2.7 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vlastní hodnocení školy ukládá § 12 školského zákona a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

2.7.1 Oblasti

- Materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- Spolupráce se zákonnými zástupci žáků
- Průběh vzdělávání
- Školní klima
- Výsledky vzdělávání
- Řízení školy
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků

2.7.2 Cíle

Cílem vlastního hodnocení školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

2.7.3 Kritéria

Kritéria vlastního hodnocení si škola stanovuje na školní rok.

2.7.4 Nástroje

- Hospitace
- Rozhovory s pracovníky školy, rodiči a žáky
- Dotazníky pro pracovníky školy, rodiče a žáky
- Srovnávací prověrky a testy
- Rozbor dokumentace školy

2.7.5 Časové rozvržení

- Hospitace – průběžně
- Rozhovory s pracovníky školy, rodiči a žáky – průběžně
- Dotazníky pro pracovníky školy, rodiče a žáky – konec školního roku
- Srovnávací prověrky a testy – pololetně
- Rozbor dokumentace školy – konec školního roku

2.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Zákonní zástupci jsou o průběhu výchovně vzdělávacího procesu žáků informováni průběžně při konzultacích u jednotlivých vyučujících a na třídních schůzkách.

Ve škole působí školská rada, která má šest členů. Dva jsou za zřizovatele školy, dva za zákonné zástupce a dva za pedagogické pracovníky školy.

Škola spolupracuje s řadou institucí, jedná se zejména o speciálně pedagogická centra, pedagogicko-psychologické poradny, orgány sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) a policie.

Škola je zařazená do systému fakultních škol Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Studenti z různých vysokých a středních škol vykonávají ve škole speciálně pedagogické praxe.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Základní škola LOPES Čimice, Praha 8, Libčická 399 je zaměřená na vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, kteří mají školským poradenským zařízením diagnostikovanou závažnou vadu řeči, nebo mentální postižení.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1 Klíčové kompetence

3.2.1.1 Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

3.2.1.2 Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

3.2.1.3 Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

3.2.1.4 Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

3.2.1.5 Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

3.2.1.6 Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

3.2.1.7 Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

Informační a datová gramotnost

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- formuluje informační potřeby, hledá data, informace a obsah v digitálním prostředí, získává přístup k nim a naviguje mezi nimi, vytváří a aktualizuje osobní strategie vyhledávání
- analyzuje, porovnává a kriticky hodnotí důvěryhodnost a spolehlivost zdrojů dat, informací a digitálního obsahu, analyzuje, interpretuje a kriticky vyhodnocuje data, informace a digitální obsah
- spravuje data, informace a obsah v digitálním prostředí, organizuje a zpracovává je ve strukturovaném prostředí
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Komunikace a kolaborace

- dokáže sdílet data, informace a digitální obsah s ostatními pomocí vhodných digitálních technologií, dokáže zprostředkovat či sdílet data a informace, znát způsoby odkazování
- respektuje normy chování při používání digitálních technologií a interogování v digitálním prostředí
- komunikuje a spolupracuje prostřednictvím digitálních technologií s ohledem na kulturní a generační rozmanitost
- zapojuje se do společnosti prostřednictvím veřejných a soukromých digitálních služeb v rámci participativního občanství, spravuje svou digitální identitu a pověst

Tvorba digitálního obsahu

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- upravuje, upřesňuje, vylepšuje a integruje informace do stávajícího digitálního obsahu tak, aby vznikl nový, originální a relevantní obsah a znalosti
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnost, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- plánuje a vytváří sekvenci pokynů srozumitelných pro výpočetní systém, vedoucích k vyřešení daného problému nebo k provedení konkrétního úkolu

Bezpečnost

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
- zná zásady ochrany osobních údajů a chrání osobní údaje a soukromí v digitálním prostředí, rozumí tomu, jak používat a sdílet osobní identifikační údaje, jak ochránit sebe a ostatní před škodami
- rozpozná správné chování na sociálních sítích, rozpozná kyberšikanu
- zná hlavní dopady digitálních technologií a jejich využívání na životní prostředí

Řešení problémů

- identifikuje problémy, vyhodnotí potřebu jejich řešení, orientuje se v technologických možnostech jejich řešení

Technologické kompetence

- zná informace o hardwaru a základním softwaru počítače a zvládne jeho běžnou obsluhu
- zná informace o zařízeních vstupu a výstupu počítače a dalších digitálních prostředcích a zvládne jejich obsluhu a ovládání aplikačního software
- získá informace o počítačových systémech a sítích, je schopen je využívat, rozvíjet a spravovat

3.2.2 Strategie ke kompetencím

3.2.2.1 Strategie ke kompetenci učení

- edukační a reedukační postupy přizpůsobujeme konkrétnímu žákovi, podle individuálních schopností, dovedností, povaze a rozsahu postižení
- navozujeme přátelskou atmosféru a situace, v nichž má žák radost z učení, z toho že něco zvládl, vyřešil, dokázal
- respektujeme projevy zdravotního postižení, výkyvy v kolísání ve výkonnosti, sníženou kvalitu grafických projevů, individuální tempo, poruchy výslovnosti a řeči, u některých žáků obtíže plynoucí z lateralit, poruchy paměti a pozornosti, psychomotorický neklid, impulzivitu
- snažíme se o sjednocení pracovních postupů všech vyučujících v dané třídě
- používáme multisenzoriální přístup
- používáme metody prodlouženého výkladu a prodlouženého opakování
- používáme metody speciálně pedagogické (reedukace, kompenzace, rehabilitace)
- rozvíjíme práci žáků ve dvojicích a práci ve skupině
- rozvíjíme a cvičíme koncentraci pozornosti, paměť, schopnost orientace v čase a prostoru
- využíváme nejrůznější didaktické a kompenzační pomůcky
- využíváme co největší množství zdrojů informací
- klademe důraz na správný rozvoj čtení, především čtení s porozuměním
- žáky se snažíme vést k sebekontrolě a k dovednosti zhodnocení své práce
- podněcujeme tvořivost žáků, umožňujeme realizaci vlastních nápadů, jak ve výuce, tak i v různých kroužcích a při účasti v soutěžích ve škole i mimo ni.

3.2.2.2 Strategie ke kompetenci k řešení problémů

- vedeme výuku tak, aby se žáci učili v souvislostech a vytvořili si ucelený obraz světa, učíme je rozpoznávat a vnímat problémové situace a hledat nejvhodnější řešení
- navozujeme ve vybraných oblastech výuky problémové situace hravou formou
- řešíme aktuálně problémové situace praktického života
- vedeme žáky k osvojení práce s informacemi z různých zdrojů
- snažíme se zapojovat žáky podle jejich schopností do diskusí v tematických přednáškách (spolupráce s městskou policií, protidrogovým centrem atd.)
- využíváme pobyty na školách v přírodě k řešení problémů a k praktickým činnostem
- navozujeme atmosféru důvěry mezi žáky a vyučujícími, snažíme se o minimalizaci sociálně patologických jevů
- učíme žáky vzájemně si dělat radost, připravovat různé aktivity pro spolužáky

3.2.2.3 Strategie ke kompetenci komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli, s ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- učíme žáky projevovat a obhajovat své názory vhodnou formou a zároveň naslouchat názorům druhých poskytnutím dostatečného prostoru pro komunikaci
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami vzájemným setkáváním
- rozvíjíme a procvičujeme motoriku (hrubou, jemnou), motoriku mluvidel, grafomotoriku, motorickou koordinaci, prostorovou představivost a orientaci
- umožňujeme alternativní možnosti psaní (hůlkové písmo, psaní na počítači)
- umožňujeme pohybové uvolnění při práci, pomocí relaxačních, rytmických a dechových cvičení
- rozvíjíme a cvičíme zrakové a sluchové vnímání
- rozvíjíme a procvičujeme komunikační schopnosti, obsahovou stránku řeči, slovní zásobu, výslovnost, rozumění řeči, gramatickou stránku řeči, tempo a melodii řeči, podle speciálně pedagogických zásad a metod
- rozvíjíme techniku, plynulost a porozumění čtení

3.2.2.4 Strategie ke kompetenci sociální a personální

- podporujeme vzájemnou pomoc při učení ve dvojicích, skupinovou práci žáků během vyučování i mimo něj
- využíváme názorných situací při praktických cvičení a úkolech během vyučování i mimo něj (např. zájmové kroužky, školy v přírodě)
- vedeme žáky k respektování pravidel chování a k vlastnímu podílu na jejich formulaci
- učíme žáky dobrým mezilidským vztahům a zaujímání vlastního kritického postoje
- učíme žáky základům vzájemné tolerance a pravidlům týmové práce

3.2.2.5 Strategie ke kompetenci občanské

- učíme žáky možnosti stanovovat si společná pravidla v kolektivech a dbát na jejich dodržování
- učíme žáky zodpovědnosti za své chování
- klademe důraz na ekologickou výchovu (např. hezké prostředí školy, třídění odpadu, pravidelný sběr papíru a bylin)
- zapojujeme žáky aktivně při různých akcích do diskusí o chování a zodpovědnosti za své jednání (např. besedy s policií, protidrogová témata, linky bezpečí apod.)

- snažíme se žáky vést k zodpovědnému chování i v neznámém prostředí (např. při výjezdech do škol v přírodě)
- učíme žáky žít v multikulturní společnosti (např. školy v přírodě v zahraničí)
- vedeme žáky k respektování národních, kulturních a historických tradic (např. divadla, exkurze, výlety)

3.2.2.6 Strategie ke kompetenci pracovní

- pomáháme žákům poznat a rozvíjet své schopnosti a dovednosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při praktickém životě
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a reálnému posouzení svých možností a schopností
- snažíme se vhodnou motivací zapojovat aktivně žáky do pracovních činností
- rozvíjíme a procvičujeme u žáků hrubou a jemnou motoriku, pohybovou koordinaci, umožňujeme pohybové uvolnění při práci
- doplňujeme výuku o praktické exkurze, tvořivé dílny
- podporujeme zájem o další činnosti i pestrou nabídkou zájmových kroužků
- vedeme žáky k péči o své pracovní prostředí ve třídě, škole i okolí školy
- rozvíjíme sebeobsluhu a procvičujeme orientaci v prostoru

3.2.2.7 Strategie ke kompetenci digitální

Informační a datová gramotnost

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- ukazujeme možnosti jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáky k samostatnému rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- rozvíjíme dovednosti získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snažíme se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením žáka
- učíme žáky analyzovat, porovnávat a kriticky hodnotit důvěryhodnost a spolehlivost zdrojů dat, informací a digitálního obsahu, analyzovat, interpretovat a kriticky vyhodnocovat data, informace a digitální obsah
- spravovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, organizovat a zpracovávat je ve strukturovaném prostředí
- učíme žáky vyhledávat, používat, prezentovat a hodnotit informace efektivně pro daný účel nebo potřebu
- seznamujeme žáky se zdroji informací, jako jsou audiovizuální zdroje, digitalizované zdroje, webové stránky, výukové programy pro využití na počítači, interaktivní tabule, tablety apod.

Komunikace a kolaborace

- učíme žáky sdílet data, informace a digitální obsah s ostatními pomocí vhodných digitálních technologií, dále zprostředkovat či sdílet data a informace, znát způsoby odkazování
- upozorníme v oblasti komunikace a kolaborace na komunikaci a spolupráci prostřednictvím digitálních technologií s ohledem na kulturní a generační rozmanitost

- ukážeme zapojení do společnosti prostřednictvím veřejných a soukromých digitálních služeb a v rámci participativního občanství
- učíme respektovat normy chování při používání digitálních technologií a interagování v digitálním prostředí
- učíme žáky vytvářet a spravovat jednu nebo více digitálních identit tak, aby bylo možné chránit svou vlastní pověst a vypořádat se s údaji, které uživatel produkuje prostřednictvím několika digitálních nástrojů, prostředí a služeb

Tvorba digitálního obsahu

- tvorbou digitálního obsahu podporujeme kreativitu a rozvíjíme představivost žáků
- učíme žáky vytvořit a upravit digitální obsah v některém textovém editoru, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků, vytvořit dokument, prezentaci, nástěnku apod.
- upravit, upřesnit, vylepšit a integrovat informace do stávajícího digitálního obsahu tak, aby vznikl nový, originální a relevantní obsah a znalosti
- vedeme je k pochopení, jak se autorská práva a licence vztahují k datům, informacím a digitálnímu obsahu
- předvedeme využití digitální technologie na usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- naučíme žáky plánovat a vytvářet sekvence pokynů srozumitelných pro výpočetní systém, vedoucí k vyřešení daného problému nebo k provedení konkrétního úkolu

Bezpečnost

- naučíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické chování
- naučíme žáky znát zásady ochrany osobních údajů a chránit osobní údaje a soukromí v digitálním prostředí, rozumět tomu, jak používat a sdílet osobní identifikační údaje, ochránit sebe a ostatní před škodami
- demonstrujeme žákům správné chování na sociálních sítích, rozpoznání kyberšikany
- uplatňujeme a rozvíjíme již osvojené digitální kompetence ve vztahu k podpoře zdraví a ochraně bezpečí
- upozorňujeme na význam digitálních technologií pro zabezpečení sociální pohody a sociálního začleňování
- ukazujeme žákům jak při práci s digitálními technologiemi předcházet situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví, jak při interakci v digitálním prostředí jednat s ohleduplností a respektem k ostatním, jak rozpoznat rizikové situace a vhodně na ně reagovat
- učíme žáky znát rizika související s nadměrným a nevhodným užíváním digitálních nástrojů
- rozpoznat vlastní informační potřeby z oblasti ochrany zdraví a bezpečí, identifikovat vhodné informační zdroje, dokázat vyhledat relevantní informace, zhodnotit jejich kvalitu a využitelnost v dané situaci ke správnému rozhodování o zdraví svém i ostatních
- předvedeme hlavní dopady digitálních technologií a jejich využívání na životní prostředí

Řešení problémů

- naučíme žáky identifikovat problémy, vyhodnotit potřebu jejich řešení, orientovat se v technologických možnostech jejich řešení

Technologické kompetence

- seznámíme žáky s funkcí hardwaru a základního softwaru počítače, naučíme je zvládat jeho běžnou obsluhu

- seznámíme žáky s informacemi o zařízeních vstupu a výstupu počítače a dalších digitálních prostředcích a naučíme je zvládat obsluhu a ovládání aplikačního software
- naučíme žáky vyhledat informace o počítačových systémech a sítích, rozvineme schopnost je využívat, rozvíjet a spravovat

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně

Základní škola LOPES Čimice, Praha 8, Libčická 399, je samostatně zřízená škola podle § 16 odst. 9 školského zákona, kde plní povinou školní docházku žáci, kteří patří do skupiny žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, neboť mají školským poradenským zařízením diagnostikovanou závažnou vadu řeči nebo mentální postižení.

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel a učitel konkrétního vyučovacího předmětu za podpory výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Součástí PLPP je termín vyhodnocení naplňování PLPP.

Individuální vzdělávací plán (IVP) žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními sestavuje třídní učitel a učitel konkrétního vyučovacího předmětu na základě doporučení školského poradenského zařízení, za podpory výchovného poradce a školského poradenského zařízení, které toto doporučení vystavilo. IVP žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči daného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného vyhláškou č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestavován nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP.

Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP výchovnému poradci a zástupci ředitele školy, který je zaznamená do matriky.

Součástí školy je speciálně pedagogické centrum (SPC), které zajišťuje poradenské služby prostřednictvím psychologů, sociální pracovnice a speciálních pedagožek, které jsou koordinované vedoucí SPC. Výchovného poradce a školní metodičku prevence koordinuje zástupce ředitele školy. Jednotlivé činnosti odborníků jsou stanoveny náplní jejich činnosti.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Základní škola LOPES Čimice, Praha 8, Libčická 399, je samostatně zřízená škola podle § 16 odst. 9 školského zákona, kde plní povinou školní docházku žáci, kteří patří do skupiny žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, neboť mají školským poradenským zařízením diagnostikovanou závažnou vadu řeči nebo mentální postižení.

Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel a učitel konkrétního vyučovacího předmětu, ve kterém se projevuje mimořádné nadání žáka, na základě doporučení školského poradenského zařízení, za podpory výchovného poradce a školského poradenského zařízení, které toto doporučení vystavilo. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči daného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného vyhláškou č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestavován nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP.

Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP výchovnému poradci a zástupci ředitele školy, který je zaznamená do matriky.

Součástí školy je speciálně pedagogické centrum (SPC), které zajišťuje poradenské služby prostřednictvím psychologů, sociální pracovníce a speciálních pedagožek, které jsou koordinované vedoucí SPC. Výchovného poradce a školní metodičku prevence koordinuje zástupce ředitele školy. Jednotlivé činnosti odborníků jsou stanoveny náplní jejich činnosti.

PRVNÍ STUPEŇ

3.5 Začlenění průřezových témat na 1. stupni

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, Prv, HV, VV	ČJ, Prv, HV, VV	ČJ, Prv, HV, VV	ČJ, HV, VV	ČJ, HV, VV
Sebepoznání a sebepojetí				PŘ, TV	PŘ, TV
Seberegulace a sebeorganizace			ČJ	ČJ	ČJ
Psychohygienu	HV	HV	HV	HV	HV
Kreativita				HV	HV
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	Prv, TV	Prv, TV	Prv, TV	PŘ, TV	PŘ, TV
Mezilidské vztahy	Prv	Prv	Prv		
Komunikace	ČJ, HV, TV	ČJ, HV, TV	ČJ, HV, TV, AJ	ČJ, HV, TV, AJ	ČJ, HV, TV, AJ
Kooperace a kompetice			Prv		
Morální rozvoj					
Řešení problému a rozhodovací dovednosti	ČJ	ČJ, M	ČJ, M	ČJ	ČJ
Hodnoty, postoje, praktická etika		VV	VV	PČ	PČ

3.5.2 Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.
Občanská společnost a škola					VL
Občan, občanská společnost a stát				VL	
Formy participace občanů v politickém životě				VL	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.
Evropa a svět nás zajímá			ČJ, AJ	ČJ, AJ, VI	ČJ, AJ, VL
Objevujeme Evropu a svět				INF	AJ, VL
Jsme Evropané					INF

3.5.4 Multikulturní výchova

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.
Kulturní diference				Př	
Lidské vztahy	Prv	Prv	Prv	VI	VI
Etnický původ					VL
Multikulturalita				AJ	AJ
Princip sociálního smíru a solidarity			Prv		

3.5.5 Environmentální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.
Ekosystémy	Prv	Prv	Prv	Př, VV, INF	PŘ, VV
Základní podmínky života		Prv			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Prv			
Vztahy člověka k prostředí	Prv, Pč	Prv, Pč	Prv, Pč	Př, Pč	PŘ, PČ, INF

3.5.6 Mediální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.
Kritické členění a vnímání mediálních sdělení					ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			ČJ	ČJ	ČJ
Stavba mediálních sdělení				ČJ	
Vnímání autora mediálních sdělení					HV
Fungování a vliv médií ve společnosti					HV
Tematické okruhy produktivních činností					
Tvorba mediálních sdělení					ČJ
Práce v realizačním týmu				Pč	Pč

Poznámky: Průřezová témata budou integrována do vzdělávacích předmětů.

4 Učební plán pro 1. stupeň

4.1 Tabulka učebního plánu

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předměty	Ročníky					Z toho DČD*
			1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7	7	7	6	6	-
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	-
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4+1	4+1	4	4	2
Informatika		Informatika	-	-	-	1	1	-
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2	-	-	-
		Přírodověda	-	-	-	1	2	-
		Vlastivěda	-	-	-	1	1	-
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	-
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	-
Speciálně pedagogická péče		Logopedická péče	0+3	0+3	0+3	0+3	0+2	14
Povinná časová dotace			18	18	21	22	23	-
Disponibilní časová dotace			3	4	4	3	2	16
Celkem			21	22	25	25	25	118

*DČD: disponibilní časová dotace

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilní časová dotace je určena k posílení hodin předmětu matematika a zařazení předmětu logopedická péče.

5 Učební osnovy pro 1. stupeň

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň **Obsahové, časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět: Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:
v 1., 2., 3., ročníku - 7 hodin týdně
ve 4., 5. ročníku - 6 hodin týdně

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu:

Mediální výchova (MV)

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- kritické členění a vnímání mediálních sdělení
- stavba mediálních sdělení
- tvorba mediálních sdělení

Výchova k myšlení v evropských a v globálních souvislostech (VMEGS):

- Evropa a svět nás zajímá

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopností poznávání
- komunikace
- řešení problému a rozhodovací dovednosti

Vzdělávání v předmětu Český jazyk směřuje k:

- vnímání, rozumění různých jazykových sdělení a mluvenému slovu
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- osvojování technik čtení, psaní a základů stylistiky
- osvojování podstatných poznatků z českého jazyka a základů českého pravopisu
- získávání různých druhů informací z různých zdrojů (encyklopedie, slovníky, internet...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

- klademe důraz na správný rozvoj a zdokonalování čtení
- vedeme žáky k správnému rozvoji a zdokonalování psaní, umožňujeme i alternativní způsoby psaní (stroj, počítač, hůlkové písmo)
- vedeme k osvojování základů pravopisu a komunikace
- vedeme žáky k samostatné práci s učebnicemi, učebními materiály a učebně-nápravnými pomůckami
- vedeme k využívání, vyhledávání různých zdrojů informací v encyklopediích, slovnících, internetu

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k schopnosti zhodnotit své výsledky v učení, diskutovat o nich, klást otázky
- vedeme žáky k vzájemné pomoci při učení a kontrole
- navrhneme různá řešení úkolů, žáci se samostatně rozhodují pro svůj postup

Kompetence komunikativní:

- rozvíjíme a procvičujeme komunikativní schopnosti: obsahovou stránku řeči, slovní zásobu, výslovnost, rozumění řeči, gramatickou stránku řeči, tempo, melodii řeči podle speciálně pedagogických zásad a metod
- odstraňujeme ostych a strach z komunikace
- vedeme žáky ke správnému, výstižnému a kultivovanému projevu
- snažíme se o to, aby žáci zvládli komunikaci i ve vyhraněných a zátěžových situacích

Kompetence sociální a personální:

- organizujeme práci ve dvojicích, skupinách pro rozvoj vzájemné spolupráce mezi žáky
- učitel se snaží o hezké vztahy ve třídě i mimo ni

Kompetence občanská:

- využíváme literatury, divadla, filmu k vytváření správných postojů a zodpovědnému chování k lidem, přírodě a životnímu prostředí

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k správnému organizování plánování učení
- vybíráme vhodné způsoby výuky pro jednotlivé žáky
- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel postupů kvality a termínů
- nacvičujeme správnou manipulaci s nápravně-pedagogickými materiály a pomůckami

Kompetence digitální:

- žáky vedeme ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce českého jazyka, učíme je ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- seznamujeme žáky se zdroji informací, jako jsou audiovizuální zdroje, digitalizované zdroje, webové stránky, výukové programy pro využití na počítači, interaktivní tabule, tablety apod.
- vedeme žáky k samostatnému formulování své informační potřeby
- učíme žáky vyhledat data, informace a obsah prostřednictvím jednoduchého vyhledávání v digitálním prostředí
- rozvíjíme dovednosti získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vysvětlíme žákům funkci antivirového programu
- seznámíme žáky s jednoduchými způsoby ochrany svých zařízení a digitálního obsahu
- pomůžeme jim uvědomit si základní rizika a hrozby v digitálním prostředí

Metody, formy, nástroje, pomůcky:

- individuální přístup
- skupinová práce
- práce ve dvojicích

- výklad, rozhovor, vyprávění, dramatizace, manipulace s pomůckami, diskuse, relaxace, rytmizace
- multisenzoriální přístup
- sluchová analýza a syntéza

Cvičení:

- sluchové rozlišování, sluchová paměť
- rytmická reprodukce délky
- zrakové rozlišování, zraková paměť
- jemná motorika, grafomotorika, úchop, uvolňovací cviky
- pravo-levá orientace, prostorová představivost, orientace na tělesném schématu
- koncentrace pozornosti

Specifické metody práce v českém jazyce:

- prodloužené slabikování
- čtení po slovech, po významových celcích
- čtení s okénkem, záložkou, pomocnou tabulkou
- párové čtení
- postřehování
- orientace v textu, nácvik čtení s porozuměním
- obtahování (tvarů písmen, slabik, slov)
- jiné formy diktátů
- psaní na větší formát
- psaní do pomocných linek
- užití vzorů písmen pro psaní
- jiné formy psaní: hůlkové, psací stroj, počítač
- doplňování gramatických jevů v cvičeních
- využívat tabulky, přehledy, pravidla, PC s korektorem pravopisu
- sloh - preferovat obsah s dopomocí učitele, ústně

Obecné metody:

- prodloužený výklad a procvičování
- ústní procvičování, ústní zkoušení
- možnost redukce učiva
- omezit časově limitované úkoly
- preferujeme testové formy práce s možností výběru
- nacvičujeme práci s učebnicí, pomůckami, pracovními listy
- kontrola pochopení zadání úkolu, instrukce
- respektování individuálního tempa
- oceňovat snahu a zájem
- multisenzoriální přístup

Zohledňujeme:

- sníženou kvalitu grafického projevu, úpravy sešitů
- individuální tempo (pomalé, překotné)
- poruchu výslovnosti, řeči

- obtíže plynoucí z nevýhodné formy laterality
- poruchy pozornosti, paměti
- psychomotorický neklid
- výkyvy kolísání ve výslovnosti

Pomůcky:

- tabule (magnetické, nástěnné)
- obrazy, obrázky
- kartičky se slovy, slabikami, písmeny, karty na postřehování
- tabulky a přehledy
- skládací obrázková abeceda
- písmenka
- čtecí okénka, záložky, čtenářské tabulky, dyslektické čítanky, alternativní texty
- učebnice a pracovní listy
- počítačové programy, výukové, reedukační
- pravidla, slovníky
- bzučák
- tvrdé a měkké kostky, mačkadla
- diktafon
- audiokazety
- trojhranný program
- relaxační pomůcky
- počítač
- uvolňovací cviky

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí jednotlivá písmena psací a tiskací, malá, velká - umí jednotlivé hlásky a písmena správně, přečíst, napsat (kromě Q, X, W) - umí skládat slabiky, slova - čte slabiky a slova - čte hlasitě jednoduché věty - tvoří jednoduché věty s pomocí učitele - rozumí přečtené větě - umí při psaní správně sedět - umí správně držet psací potřeby - rozlišuje psací a tiskací písmena - dokáže přepsat slova a věty z tiskacího do psacího písma - umí napsat písmena malé abecedy - umí napsat písmena velké abecedy - umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty - dokáže psát podle diktátu jednotlivá slova - dokáže s pomocí tvořit jednoduché 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlásky a písmena malá, velká, tištěná, psaná. - sluchové rozlišení výslovnosti. <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza a syntéza slabiky. - čtení slabik slov a jednoduchých vět. - zvyšování plynulosti čtení. - čtení s porozuměním. <p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy hygienické návyky - uvolňovací cviky - technika psaní - psaní jednotlivých prvků, písmen, číslic - opis, přepis, diktát <p>Mluvní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba vět - komunikační žánry: prosba, poděkování, pozdrav

<p>smysluplné věty</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí pozdravit, odpovědět na pozdrav, rozloučit se, umí vyslovit svá přání, poděkovat - dokáže vyprávět příběh s pomocí učitele, obrázků - naučí se z paměti jednoduchou báseň (min. 4 verše), jednoduchá rozpočítadla <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncentrovat se na poslech - soustředit se na dotazy učitele - orientovat se na řádku a stránce - poznávat věty, slova, slabiky, hlásky - odpovídat celou větou - vyvozovat samohlásky malé, velké, dlouhé, krátké - poznávat souhlásky: m, l, v, t, s, j - malé i velké - číst otevřené slabiky - dvojslabičná slova - číst jednoduché věty včetně intonace - číst psací písmo - nacvičit jednoduché říkanky - reprodukovat krátkou pohádku - tvořit a doplňovat věty - opakovat krátké sdělení - učit se pozdravit, poprosit, poděkovat, omluvit se - rozvíjet souvislé vypravování se správným slovním přízvukem - zvládat jednoduchou pohybovou koordinaci - zvládat základní hygienické a pracovní návyky psaní - učit se zacházet s psacími potřebami - učit se psát naučená písmena - psát slabiky - učit se opsat, přepsat text, diktát písmen, slabik, slov - snažit se koncentrovat na poslech krátkých říkanek, pohádek - snažit se převyprávět obsah 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnost s literárním textem - přednes - volná reprodukce pohádky, příběhu - rozpočítadla, hry s rytmem a intonací
<p>Průřezová témata</p> <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování) <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace (řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání, 	

komunikace v různých situacích:žádost, děkování, odmítnutí)
 - řešení problému a rozhodovací dovednosti
 - zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasitě čte jednoduché krátké texty - rozumí přečtené větě - pokouší se o správnou intonaci - umí naslouchat čtení a přednesu - umí naslouchat druhým - nepřerušuje dialog druhých - rozlišuje poezii a prózu - čte a řeší jednoduché hádanky - zná a umí použít některá rozpočítadla - dokáže se naučit a přednést báseň (4 – 8 veršů) - spojí obsah textu s ilustrací - půjčuje si knihy z knihovny - doporučí knihu spolužákům - zná pojmy: div. představení, herec, loutka, maňásek, divák, kreslený a hraný film - umí sedět při psaní a správně držet psací náčiní - umí napsat všechna psací písmena - píše tiskací písmena - umí napsat své jméno a adresu, kontroluje svůj písemný projev - rozlišuje pojmy věta, slovo, slabika, hláska - umí rozlišit jednotlivé věty - pozná začátek a konec věty - umí správně napsat větu - rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího (oznam., táz., roz., přa.) a napíše správná interpunkční znaménka - v jednoduchých případech opraví slovosled ve větě v rámci textu - tvoří ze slov jednoduché věty - umí v jednoduchém případě opravit slovosled ve větě - třídí slova podle zobecněného významu osoba, zvíře, věc, děj - rozlišuje a správně píše vlastní jména osob a zvířat - umí rozdělit slova na slabiky - umí rozdělit slovo na konci řádku, ve složitějších případech se umí poradit 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení s porozuměním - čtení se správnou intonací - praktické čtení - praktické naslouchání <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozlišování zákl. lit. pojmů: poezie, próza, hádanka, rozpočítadlo</p> <p>Tvořivé činnosti s lit. textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes - návštěva knihovny - pojmy:herec, loutka, divák, film <p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hyg. návyky - psaní tiskacích a psacích písmen - žánry písemného projevu <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování pojmů věta, slovo, slabika, hláska - grafická podoba věty - druhy vět - pořádek slov ve větě - skládání slov do vět - význam slova - psaní vlastních jmen - dělení slov na slabiky - dělení slov na konci řádku - čtení a psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - rozdělení hlásek - samohlásky krátké, dlouhé - psaní ú,ů - měkké, tvrdé slabiky a psaní i, y - psaní párových souhlásek na konci slov <p>Mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spisovný a nespisovný jazyk - vyprávění podle návodných otázek, obrázků, samostatně - popis předmětu, zvířete <p>Komunikační žánry:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oslovení, pozdrav, prosba, poděkování,

<p>s učitelem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky krátké a dlouhé - snaží se o správné rozlišení délek - umí se opravit s pomocí bzučáku - odlišuje a umí použít ú, ů - rozlišuje a umí vyjmenovat měkké a tvrdé souhlásky, umí zdůvodnit a píše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - ve skupinách di, ti, ni a dy, ty, ny rozlišuje výslovnost a psaní i/y za pomoci učitele a logopedických pomůcek (individuálně dle aktuální diagnózy) - pozná a umí odůvodnit psaní párových souhlásek na konci slova - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - vyjadřuje se ve větách - umí vytvořit větu k obrázku, podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh, dokáže vyprávět své zážitky samostatně nebo podle návodných otázek - dokáže podle obrázku a jednoduché osnovy popsat zvíře, předmět - umí správně oslovit a pozdravit dospělého a spolužáka, rozloučit se - umí požádat druhou osobu o pomoc, poděkovat - umí se omluvit - umí odpovědět na otázku <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát písmena a hlásky "a, e, í, o, u, y", dále "A, U, m, p, l, s, v, M, V" - být schopen tato písmena a hlásky samostatně a správně přečíst, vyslovit a napsat. - postupně rozeznávat zbývající písmena abecedy - malá, velká, tiskací i psací písmena. - rozlišovat psací a tiskací písmena - umět napsat písmena, slabiky a jednoduchá slova - být schopen přepsat tiskací písmo do psané podoby - zvládnout opis textu z učebnice - zvládnout zapsání diktátu písmen a 	<p>omluva, odpověď na otázku</p>
---	----------------------------------

<p>jednoduchých slov, či vět</p> <ul style="list-style-type: none"> - být schopen skládat slabiky a slova - číst slabiky a slova - číst dvouslabičná a víceslabičná slova, složená z otevřených slabik (např. "máma", "vesele" apod.) - plynule číst jednoslabičná slova (např. "les") - být schopen správně přečíst a reprodukovat víceslabičná slova, která mají na konci zavřenou slabiku - hlasitě číst jednoduché věty se správnou intonací - porozumět přečtené větě a dokázat její smysl opakovat - umět vytvořit jednoduché věty - být schopen převyprávět jednoduchý text (např. krátkou pohádku), a to samostatně, nebo podle obrázků - být schopen se nazpaměť naučit jednoduchou básničku (dva verše) - zvládnout vyslovit jednoduchou prosbu, blahopřání a poděkování 	
<p>Průřezová témata</p> <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování) <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace (řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích: žádost, děkování, odmítnutí) - řešení problému a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu 	

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje se ve čtení v rámci svých možností - čte nahlas a snaží se o čtení potichu - snaží se o čtení s porozuměním a reprodukci textu - zlepšuje základy techniky mluveného projevu - snaží se o porozumění mluvenému projevu - zlepšuje základní komunikační pravidla, vypráví jednoduchý příběh, klade otázky - upevňuje základní hygienické návyky a 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení praktické, hlasité a tiché - technika čtení - čtení s porozuměním, reprodukce textu <p>Mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypravování - kladení otázek - zákl. komunikační pravidla <p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zákl. hyg. návyky - tvary písmen a číslic

<p>techniku psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí opsat a přepsat text, zvládne jednoduchý diktát vět - umí napsat adresu, přání, zvládne jednoduchý popis - odstraňuje individuální nedostatky v písemném projevu - rozliší slabiky a hlásky - pozná slova významem podobná, příbuzná, nadřazená, podřazená, protikladná - snaží se poznat znělou a neznělou hlásku uprostřed slova - umí abecedu a seřadí v jednoduchých případech slova podle prvního písmene - pamětně zvládne vyjmenovaná slova a snaží se o jejich využití - určí základní slovní druhy - pozná podstatné jméno ve větě a určí rod, číslo, pád - rozliší vlastní jména - pozná sloveso ve větě a určí osobu, číslo, čas - rozezná předložku a napíše ji správně ve spojení s podstatným jménem - zvládne vyprávění pohádky a její dramaturgii, ilustraci - představí spolužákům oblíbenou knihu - zvládne převyprávět jednoduchou povídku, najde podstatu příběhu, určí hlavní literární postavy - prostředí, zvládne domyšlení příběhu - přednese jednoduchou básničku - určí verš, rým, sloku - pracuje s hádankami, rozpočítadly, říkankami - seznamuje se s divadlem, herci <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojovat písmena a slabiky - umět skládat slabiky a slova - číst slabiky, slova, dodržovat správné pořadí písmen a úplnost slov - číst s porozuměním jednoduché texty - orientovat se při tichém čtení v textu - nahlas opakovat přečtené texty - umět naslouchat čtenému textu - umět naslouchat přednesu - umět naslouchat druhému 	<ul style="list-style-type: none"> - opis, přepis, diktát - komunikační žánry: adresa, přání, popis <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a tvoření slov - význam slov - nadřazená, podřazená, protikladná slova - hlásky znělé a neznělé - abeceda - vyjmenovaná slova <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - podstatná jména (rod, číslo, pád) - vlastní jména - slovesa (osoba, číslo, čas) - předložky <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvořivé činnosti s lit. textem - pohádka, vypravování, povídka - kniha - přednes vhodných lit. textů - lit. pojmy báseň, hádanka, říkadlo, herec, divadlo
---	---

<ul style="list-style-type: none">- dbát na pravidelné dýchání, tempo řeči a na správnou výslovnost- rozumět pokynům přiměřené složitosti- tvořit krátké smysluplné věty- dokázat vyprávět podle obrázkové osnovy- naučit se z paměti krátkou básničku a odrecitovat ji- umět popsat jednoduchý předmět- umět používat mimiku a gestikulaci- umět pozdravit, poprosit, poděkovat, omluvit se- dramatizovat s pomocí jednoduchý text, situaci- dbát na správnou výslovnost při procvičování v mluveném projevu (slova, věty)- aktivně se zapojit do her a kineziologických cvičení- spolupracovat s učitelem a spolužáky při práci s texty v pracovním sešitě- zvládat základní hygienické návyky spojené s psaním- dodržovat čitelnost psaného projevu- psát písmena a číslice a dodržovat správné tvary- převádět jednoduchá slova z mluvené do psané podoby- dodržovat správné pořadí písmen a úplnost slov při opisu- zvládat opis a přepis krátkých vět- rozlišovat psací a tiskací písmena- snažit se o sebekontrolu psaného textu- znát všechna písmena malé i velké abecedy v psané a tištěné podobě- rozpoznat samohlásky a odlišovat jejich délku- rozpoznat souhlásky- odlišit y, i při výslovnosti dy, ty, ny - di, ti, ni- tvořit slabiky- rozlišit hlásku, slabiku, slovo, větu- členit slova na slabiky a hlásky- číst a psát slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě- vyslovovat tato slova správně v rámci svých schopností- tvořit jednoduché věty- psát velká písmena na začátku věty a ve	
--	--

<p>vlastních jménech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit začátek a konec věty - sluchově rozlišit hlásky - snažit se správně vyslovovat samohlásky (délka), souhlásky a souhláskové skupiny (na začátku, na konci a uvnitř slova) - dbát na modulaci souvislé řeči – tempo, intonaci a přízvuk - pamatovat si a reprodukovat jednoduché říkanky a básně - dokázat koncentrovat se na poslech básniček, pohádek a krátkých příběhů - umět reprodukovat krátký text podle ilustrací, návodných otázek - umět určit hlavní postavu děje - seznámit se se základními literárními žánry - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, pověst, povídka, básník, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec 	
<p>Průřezová témata</p> <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu) - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování, funkce) 	

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) - rozlišuje předpony a předložky a píše je správně - rozezná slovo jednoznačné, mnohoznačné, protikladné - umí používat slova citově zabarvená - rozliší slovo spisovné a nespisovné - určí slovní druhy - rozliší slova ohebná a neohebná - umí vzory podstatných jmen - učí se skloňovat podle vzorů - určí rod, číslo, pád, vzor - určí neurčitek 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba slova - kořen, předpona, přípona - předložky - slovo, rozlišování slov podle významu <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy, určování - podstatná jména, skloňování podle vzoru, určování - slovesa, určování - neurčitek - abeceda <p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá, souvětí - zákl. sklad. dvojice

<ul style="list-style-type: none"> - pozná zvrtné sloveso - určí osobu, číslo, čas - umí vyhledávat informace v abecedním seznamu (slovník, telefonní seznam) - rozliší větu jednoduchou a souvětí - ve větě jednoduché určí podmět a přísudek - píše i/y v obojetných souhláskách, ve vyjmenovaných a příbuzných slovech - sestaví jednoduchou osnovu - umí popsat osobu, děj činnost - umí používat vhodné jazykové prostředky (přirovnání, citově zabarvená slova) - zvládne dialog (telef. rozhovor, záznamník) - rozliší řeč přímou - umí vyplnit jednoduchý tiskopis - umí napsat krátkou textovou zprávu (sms) - začíná plynule číst s přirozenou intonací nahlas i potichu - čte s porozuměním - umí reprodukovat text - dokáže pomocí otázek vyprávět příběh, div. představení, film - dodržuje základní hygienické a pracovní návyky při psaní - zvládne jednoduchý zápis učebního textu - umí vyplnit jednoduchý tiskopis, dokáže zapsat vzkaz, informaci - seznámí se s vybranými autory dětských knih a ilustrátory - rozlišení hlavní a vedlejší postavy Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - umět naslouchat čtenému textu, přednesu, druhému - dbát na pravidelné dýchání, tempo řeči, správnou výslovnost - užívat správného slovního přízvuku a přirozeně intonovat - tvořit otázky a odpovídat na ně - vyprávět vlastní zážitky, převyprávět jednoduchý text - popsat jednoduché předměty, činnosti a děje - mít odpovídající slovní zásobu, - spolupracovat při motorických cvičení mluvidel - zapojit se do jazykových her a kineziologických cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná a příbuzná slova <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnova - popis - mluvní projev - zákl. komunikační pravidla - žánry pís. projevu: tiskopis, sms - praktické čtení - věcné čtení - tvořivé činnosti s lit. textem - vyprávění <p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zákl. hyg. návyky - žánry písemného projevu: zápis informace, vzkaz <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětské knihy - dějové postavy
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - zvládat opis a přepis jednoduchých textů - dbát na úhledný a čitelný písemný projev - dodržovat správné tvary a velikost písmen a číslic - rozlišovat psací a tiskací písmena - dodržovat základní hygienické návyky spojené se psaním - snažit se o sebekontrolu psaného textu - umět pozdravit, poprosit, poděkovat, omluvit se - přirozeně gestikulovat a užívat mimiku - určovat samohlásky a souhlásky - rozlišovat tvrdé, měkké a obojetné souhlásky - ovládat pravopis měkkých a tvrdých slabik - rozlišit hlásku, slabiku a slovo - utvořit slovo opačného významu - dodržovat pořádek slov ve větě - poznat a určovat druhy vět - tvořit jednoduché věty - umět číst po slabikách - orientovat se v krátkém textu - rozlišit pohádkové prostředí od reálného - určit v přečteném textu hlavní postavu - pamatovat si jednoduché říkanky a krátké básničky - umět se koncentrovat při předčítání textu - chtít se zapojit do dramatizace jednoduchého příběhu 	
<p>Průřezová témata</p> <p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení) - sebezpoznání a sebezpečí (moje psychika, co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah k sobě samému, moje učení, moje vztahy k druhým lidem) - seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání, vůle) <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace (řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální: výraz řeči, komunikace v různých situacích: žádost, děkování, odmítnutí, vysvětlování, informování; dialog, pravda, lež a předstírání v komunikaci) - řešení problému a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) <p>MV</p>	

- kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu, hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování, funkce)
- stavba mediálních sdělení (zpravodajství jako vyprávění)

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí ve slově určit kořen, část předponovou, příponovou, koncovku - najde slovtvorný základ a slova příbuzná - určí předpony ve slově - umí určit všechny slovní druhy a využívá je v gramaticky správných tvarech - u podstatných jmen určí rod, číslo, pád a vzor - určí druhy přídavných jmen měkkých, tvrdých - pozná zájmeno, skloňuje osobní zájmena - v dopisech použije zájmena Ty, Vy, Tvůj, Váš - pozná číslovky - pozná sloveso a určí slovesnou osobu, číslo, čas a způsob - rozezná větu jednoduchou a souvětí - určí počet vět v souvětí - najde ve větě základní skladební dvojici - v neúplné větě určí základ věty - ze dvou jednoduchých vět za použití vhodných spojovacích výrazů vytvoří souvětí - umí použít přímou řeč - pozná uvozovací větu - zvládá základy syntaktického pravopisu - čte úměrně svým možnostem - pracuje s textem, umí hovořit o čteném - rozlišuje podstatné od nepodstatného - umí reprodukovat jednoduché texty, sestavit osnovu s pomocí - umí vyprávět, popsat předmět, děj, pracovní postup, činnost - umí napsat dopis, pozvánku, vyplnit tiskopis - pozná pohádku, povídku, bajku, pověst, báseň - předčítá, umí použít přirovnání - diskutuje nad knihou, TV pořady, čte 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a tvoření slov - určování kořenu, předpony, přípony - příbuzná slova <p>Tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - určování, užívání: - podst. jmen - přídavných jmen - osobních zájmen - číslovek - sloves <p>Skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá, souvětí - zákl. sklad. dvojice - přímá řeč <p>Pravopis</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení praktické a věcné – vyhledávací - mluvený projev: vypravování, popis - písemný projev: dopis, pozvánka, tiskopis <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvořivá činnost s textem - zákl. lit. pojmy: pohádka, bajka, pověst, báseň - kniha, knihovna

<p>časopisy</p> <ul style="list-style-type: none">- umí si zapsat poznámky, výpisky z knih, umí recitovat jednoduché básně, samostatně vyhledává informace, orientuje se v nabídce knih v knihovně <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">- umět naslouchat čtenému textu, přednesu, druhému- dbát na pravidelné dýchání, tempo řeči, správnou výslovnost- užívat správného slovního přízvuku a přirozeně intonovat- tvořit otázky a odpovídat na ně- vyprávět vlastní zážitky, převyprávět jednoduchý text- popsat jednoduché předměty, činnosti a děje- mít odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování- spolupracovat při motorických cvičení mluvidel- zapojit se do jazykových her a kineziologických cvičení- volit vhodné vyjadřovací prostředky- volit přiměřená gesta, mimiku- dodržovat správné tvary a velikost písmen a číslic- dbát na úhledný a čitelný písemný projev- zvládat opis a přepis jednoduchých textů- ovládat psaní hůlkového písma- dodržovat základní hygienické návyky spojené se psaním- snažit se o sebekontrolu psaného textu- umět písemně rozlišit nadpis, oslovení- dodržovat okraje v sešitu a vzdálenost mezer mezi slovy- napsat správně a přehledně jednoduchá sdělení- znát, jak jsou slova seřazena v abecedě- řadit slova podle abecedy- správně vyslovovat a psát slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě- správně vyslovovat a psát výrazy s předložkami- správně vyslovovat a psát znělé a neznělé souhlásky- poznat podstatná jména a slovesa	
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - umět vyjmenovaná slova po b, l, m - číst plynule po slabikách - číst krátké texty s porozuměním a dokázat je reprodukovat podle jednoduché osnovy - určit v přečteném textu hlavní postavu a jejich vlastnosti - ovládat tiché čtení a orientovat se ve čteném textu - rozlišit prózu a verše - naučit se nazpaměť a přednést kratší báseň - umět se koncentrovat a naslouchat předčítanému textu - zapojit se do dramatizace jednoduchého příběhu - vyprávět shlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle daných otázek - orientovat se v základních literárních pojmech 	
<p>Průřezová témata</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení) - sebepoznání a sebepojetí (moje psychika, co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah k sobě samému, moje učení, moje vztahy k druhým lidem) - seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání, vůle) <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace (řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální: výraz řeči, komunikace v různých situacích: žádost, děkování, odmítnutí, vysvětlování, informování; dialog, pravda, lež a předstírání v komunikaci) - řešení problému a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení (chápaní podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu, hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování, funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi faktickým a fiktivním obsahem) - kritické členění a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství, reklamě) - tvorba mediálních sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu vhodných sdělení) 	

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristiky vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk, vytváří předpoklad pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa. Přispívá k chápání a objevování skutečností.

Vzdělávání v předmětu anglický jazyk:

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na užívání základních gramatických pravidel. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. Ve velké míře je užívána audio technika, počítače. Výuka probíhá za pomoci jednoduchých říkanek, písní, rozhovorů, dramatických scének a konverzace.

S angličtinou se žáci pravidelně setkávají prostřednictvím nápisu na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmech i při práci s počítačem.

Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně od třetího do pátého ročníku. Učebnice obsahuje přehled gramatiky, nové slovní zásoby, texty, obrázky. Žáci jsou seznamováni s různými oblastmi života, zvyky, tradicemi a věcmi, které je obklopují.

Formy realizace

Vedle výkladu, poslechu, četby a gramatiky je kladen důraz na konverzaci žáků (ve formě dialogů, rozhovorů a scének), na skupinovou práci žáků, ale i na samostatnou práci žáků (práci se slovníkem, vyhledávání informací). Součástí výuky jsou také hry, soutěže, zpěv a práce na PC.

Časová dotace

Tři hodiny týdně od třetího do pátého ročníku.

Průřezová témata

OSV

(Komunikace ve 3. – 5. roč.)

EGS

(Evropa a svět nás zajímá ve 3. – 5. roč.)

(Objevujeme Evropu a svět v 5. roč.)

MKV

(Multikulturalita, ve 4. a 5. roč.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáky k porozumění obsahu sdělení a ke schopnosti přiměřeně na ně reagovat.
- Práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi.
- Učitel vede žáky tak, aby byli schopni rozlišit informace související s tématem, stručně reprodukovat sdělení a různými formami umět vyjádřit své názory, pocity, myšlenky k obsahu textu či jinému záznamu.

- Učitel vede žáky k samostatnému využívání informačních prostředků a technologií (práce na PC, audio technika).

Kompetence k řešení problému

- Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů.
- V rámci skupinové práce jsou žáci vedeni k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, žáci tak docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta.

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni ke schopnosti zhodnotit výsledky svého učení, diskutovat o nich, klást otázky.
- Učitel vede žáka k samostatné práci s učebnicemi, učebními materiály a učebními nápravnými pomůckami.

Kompetence občanské

- V rámci práce v týmu učitel vede žáka ke schopnosti respektovat přesvědčení druhých lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení.
- Poznáváním tradic, kultur a hodnot jiných zemí je žák veden k odmítání rasismu a xenofobie a k uvědomění si tohoto nebezpečí.

Kompetence sociální a personální

- Učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti.
- Využíváním skupinového vyučování vede učitel žáky k respektování práce v týmu a k pochopení, že svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce.

Kompetence pracovní

- Učitel vyhledává výukové metody, které vedou ke koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení.
- Učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh.

Kompetence digitální

- Učitel vede žáky ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce anglického jazyka, k samostatnému získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Upozorní v oblasti komunikace a kolaborace na komunikaci a spolupráci prostřednictvím digitálních technologií s ohledem na kulturní a generační rozmanitost.
- Naučí žáky respektovat normy chování při používání digitálních technologií a interagování v digitálním prostředí, přizpůsobovat komunikační strategie konkrétnímu publiku a uvědomovat si kulturní a generační rozmanitost v digitálním prostředí.

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo
Žák: ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky

<p>pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <ul style="list-style-type: none"> - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - rodina - škola - lidské tělo - oblékání
<p>Průřezová témata</p> <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace (cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích) <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy) 	

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text s použitím jednoduchých 	<p>slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích - práce se slovníkem <p>tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - volný čas - jídlo - bydliště - dopravní prostředky

<p>vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - pozdraví a poděkuje - sdělí své jméno a věk - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 	
<p>Průřezová témata</p> <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace (cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích) <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy) <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) 	

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní osobní údaje do formuláře <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 	<p>slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se slovníkem <p>tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - povolání - nákupy - kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - zvířata - příroda - počasí <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	
Průřezová témata MKV - podpora multikulturality (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání) EGS - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy) - objevujeme Evropu a svět (život Evropanů a styl života v evropských rodinách) OSV - komunikace (cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích)	

Metody, formy, nástroje, pomůcky:

Reprodukce slyšeného slova, spojení slov s obrázkem, sluchová analýza a syntéza slova, koncentrace pozornosti, rozvoj slovní zásoby, skupinová práce, hry rolí, soutěže, práce s textem, využití výpočetní techniky, individuální přístup, básničky, písničky, hudebně pohybové scénky, audio nahrávky, řízené i neřízené dialogy, krátké rozhovory, obrazový materiál, kartičky s obrázky, čísla, barevné předměty, slovníky, jazykové hry, pexeso, domino.

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika je realizována:

- v 1. ročníku 4 hodiny týdně
- ve 2. a 3. ročníku 5 hodin týdně
- ve 4. a 5. ročníku 4 hodiny týdně.

V předmětu se realizují tyto okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova:

- Řešení problému a rozhodovací dovednosti

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- čísla a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a prostoru
- nestandardní aplikační úkoly problémy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k užívání matematického jazyka a symboliky prováděním rozborů při řešení úkolů, úloh
- rozvíjíme aritmetické operace
- žáci se učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, zaokrouhlováním
- rozvíjíme u žáků rozpoznávání určitých změn a závislostí analýzou z tabulek a grafů
- vedeme žáky k znázorňování modelování geometrických útvarů, učí se je měřit, porovnávat, odhadovat
- vedeme žáky ke zdokonalování svého grafického projevu
- zapojujeme do výuky problémové situace a úkoly z běžného života
- vedeme žáky k používání různých pomůcek (kalkulátory, početní programy), které umožňují přístup k matematice i žákům, kteří mají různé nedostatky

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k plánování, řešení, rozboru, volbě postupu a hodnocení úkolů
- rozvíjíme důvěru ve vlastní schopnosti, systematickosti, vytrvalosti, přesnosti – zpětnou vazbou
- pomáháme žákům v činnostech, pracujeme s chybou

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému, stručnému vyjadřování
- vedeme k užívání matematického jazyka, včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci při řešení, kontrole daných úkolů (dvojice, skupinka)
- umožňujeme zažít každému žákovi úspěch, vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, při hodnocení své práce i práce ostatních

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktickém životě
- umožňujeme využívat prostředky výpočetní techniky při práci

Kompetence digitální

- žáky vedeme ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce matematiky
- vedeme žáky k samostatnému rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešení problém využít
- učíme žáky vyhledávat, používat, prezentovat a hodnotit informace efektivně pro daný účel nebo potřebu
- seznámíme žáky s jednoduchými způsoby ochrany svých zařízení a digitálního obsahu
- pomůžeme jim uvědomit si základní rizika a hrozby v digitálním prostředí

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Individuální, skupinová práce. Při učení využívá všechny dostupné vyučovací pomůcky: počítačové programy, pracovní listy, tabule, tabulky, karty s čísly, násobky,..., drobné předměty (kostky, ...), pomůcky pro rýsování, číselná osa, tělesa.

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná číslice 0-20, umí je přečíst a napsat - zná význam pojmů první, poslední, před, za číslem - umí seřadit čísla podle velikosti do tabulky - umí zakreslit čísla do dvaceti na číselnou osu a do tabulky - zná, čte a používá matematické symboly -, +, =, >, < - umí zapsat, přečíst, vyřešit příklady na sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku - provádí rozklad na desítky a jednotky - řeší jednoduché slovní úlohy - rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geometrické útvary - geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev (trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník) - orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za apod. - seznamuje se se značkami pro litr, metr, korunu <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávat vlastnosti předmětu, třídění předmětu - poznávat barvy - poznat vzájemnou polohu předmětů - rozlišovat velikosti - rovinné - poznávat základní geometrické tvary - orientovat se v prostoru - poznávat uspořádání (před, za...) - porovnávat mnoho, málo... - porovnávat více, méně nebo o kolik více, o kolik méně - seskupovat předměty podle množství - naučit se numeraci 1 - 5 - znát řadu čísel vzestupně i sestupně - umět přiřazovat k danému počtu - rozkládat čísla 	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Přirozená čísla:</p> <p>Počítání do dvaceti bez přechodu desítky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselná osa - zápis čísla - zápis početních operací +, - - porovnání čísel - řešení slovních úloh <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - orientace v prostoru <p>Jednotky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - značky

<ul style="list-style-type: none"> - sčítat i odčítat do pěti - porovnávat množství - umět řešit jednoduché slovní úlohy - procvičovat nakupování 	
Průřezová témata	

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí sčítat a odčítat v oboru do dvaceti s přechodem přes desítku - umí vytvořit a spočítat konkrétní soubory s daným počtem prvků do sta - umí porovnat čísla do sta a seřadit je vzestupně i sestupně - umí zapsat vztahy mezi čísly pomocí symbolů - rozumí pojmům desítky a jednotky, pozná jejich počet v čísle do sta - orientuje se v číselné ose do sta, umí zapsat čísla do sta na číselnou osu - umí sčítat a odčítat do sta (číslo dvojciferné a jednociferné, dvě dvojciferná, kdy nejvýše jedno nejsou celé desítky) - rozumí vztahu o n méně, o n více - zná význam závorek, počítá jednoduché příklady s použitím závorek - umí řešit slovní úlohy s výpočty v oboru do 100 (+, -, porovnávání více, méně) - seznámí se s násobilkou 0,1,2,3,4,5 - pomocí názoru vyřeší jednoduché slovní úlohy s využitím násobení a dělení - zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami - zná české mince a bankovky do 100 Kč a počítá s nimi - umí si připravit vhodné pomůcky na geometrii (pravítka, tužka č. 3) - zná pojmy čára, úsečka, bod - zná rozdíl mezi rovnou, křivou a lomenou čarou (nekreslí, narýsuje je) - umí narýsovat a změřit úsečku dané délky (s přesností na cm) - zná jednotky metr, centimetr, decimetr a vztahy mezi nimi - pozná jednotlivá geometrická tělesa (koule, krychle, kvádr, válec) a umí je rozeznat v praxi - orientuje se v časových jednotkách rok, 	<p>ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Počítání v oboru do dvaceti s přechodem</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání <p>Počítání v oboru do sta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísla - porovnávání čísel - číselná osa - počítání po desítkách, po jednotkách - sčítání a odčítání do sta - závorky - řešení a vytváření slovních úloh <p>Násobilka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - násobení jako opakované sčítání - řady násobků daného čísla - násobení a dělení 0-5 - řešení a vytváření slovních úloh <p>Práce s penězi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mince, bankovky do sta - počítání s penězi, praktické úlohy <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</p> <p>Základní útvary v rovině:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čára rovná, křivá, lomená, kreslení, rýsování - bod - úsečka, rýsování - měření délky úsečky na cm <p>Jednotky délky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metr, decimetr, centimetr <p>Základní útvary v prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicí a poznávání těles v praxi (koule, krychle kvádr, válec) <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Čas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení údajů na hodinách, čtvrt, půl, třičtvrtě celá - orientace v pojmech rok, týden, den, hodina, minuta <p>FINANČNÍ GRAMOTNOST</p> <p>Nakupování a placení</p>

<p>týden, den, hodina, minuta - umí číst údaje na různých typech hodin (čtvrt, půl, třičtvrtě, celá) FINANČNÍ GRAMOTNOST Očekávané postoje a chování - uplatňuje svá práva a plní své povinnosti - uchovává důležité doklady a chrání své osobní údaje Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - znát číslice 1 až 5, být schopen je napsat, přečíst a interpretovat, znát rozklady čísel v tomto rozsahu, sčítání a odčítání - být schopen řešit jednoduché slovní příklady - umět napsat, přečíst a interpretovat čísla v oboru od 1 do 10, a to včetně nuly - zapsat, přečíst a vyřešit příklady na sčítání a odčítání do 10 - provést rozklad čísla na jednotky - řešit jednoduché slovní úlohy, s názorem i bez názoru - umět seřadit čísla podle velikosti - číselná řada - být schopen zakreslit čísla z tohoto oboru na číselnou osu - znát význam "méně", "více", "první", "poslední", "větší", "menší" - znát a používat matematické symboly +, -, =, <, > - být schopen nakreslit přímé a křivé čáry - rýsovat přímky podle pravítka - poznávat geometrické útvary, jejich třídění podle tvaru, velikosti a barev - modelovat základní geometrické tvary v rovině - znát vztahy "nad", "pod", "vedle", "před", "za" - doplněné počtem (např. "polož jednu kostku na 3 kostky, ležící vedle sebe")</p>	<p>- používá hotovost, příp. bezhotovostní platby - odhadne a zkontroluje cenu nákupu, vydaný doklad, příp. vrácenou hotovost - při nákupu srovnává zboží podle ceny či jednotkové ceny</p>
<p>Průřezová témata OSV morální rozvoj - řešení problému a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p>	

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná číselnou řadu do tisíce, pamětně počítá po 10, 100 - čte, zapíše a porovná trojčíferné číslo a zobrazí ho na číselné ose - řeší jednoduché úlohy na trojčíferná čísla - pamětně sčítá a odčítá násobky s přechodem i bez - písemně sčítá i odčítá do 1000 - kontroluje výsledky (záměnou sčítanců a sčítáním) - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, rozkládá čísla v desítkové soustavě - odhaduje a kontroluje výsledky, řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání, kontrolu výpočtu provádí pomocí kalkulačky - umí z paměti celou malou násobilku - násobí a dělí v oboru malé násobilky - umí pamětně násobit deseti - umí násobit a dělit dvojcíferné číslo jednocíferným - umí dělit se zbytkem - pracuje se závorkami - řeší slovní úlohy (řeší jednoduché rovnice) - zná význam pojmu přímka, polopřímka - umí je narýsovat - určí vzájemnou polohu dvou přímek (rovnoběžky, různoběžky) - umí najít průsečík dvou různoběžek - narýsuje úsečku dané délky - umí úsečku změřit v cm, mm - pozná trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, změří jejich strany a vypočítá obvod sečtením délek stran - odhaduje délku úsečky, vzdálenost, zná jednotky délky a provádí převody - pozná v praktickém životě kvádr, krychli, válec, kouli <p>FINANČNÍ GRAMOTNOST Očekávané postoje a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší finanční problémy včas - splácí své dluhy včas a v plné výši - má přehled o svých výdajích a příjmech - žije úměrně svým finančním možnostem - rozumí výhodám (finančního) plánování - směřuje k dosažení finanční prosperity 	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Přirozená čísla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný obor od 0-1000 - číselná řada, zápis čísel - porovnávání - zaokrouhlování - rozklad čísla - součet a rozdíl čísel - písemné algoritmy sčítání a odčítání - odhad a kontrola výsledku <p>Násobilka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - malá násobilka - násobení deseti - násobení a dělení do sta - násobení a dělení dvojcíferného čísla jednocíferným, dělení se zbytkem - závorky - slovní úlohy (rovnice) <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</p> <p>Základní tvary v rovině:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímka, polopřímka - vzájemná poloha dvou přímek - průsečík - úsečka, rýsování a měření úsečky v cm a mm - rovinné obrazce a jejich obvod - jednotky délky a jejich převody <p>Základní útvarů v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvádr, krychle, válec, koule <p>FINANČNÍ GRAMOTNOST</p> <p>Hospodaření domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná své potřeby a přání s finančními možnostmi <p>Schodek rozpočtu domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní vznik dluhů a nutnost jejich placení

Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- číst, psát a používat číslice v oboru do 20
- počítat na souborech různých předmětů, na prstech, na počítadle v oboru do 20
- sčítat a odčítat s pomocí znázornění v oboru do 20
- porovnávat množství a vytvářet soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- znát matematické pojmy +, -, =, >, < a umět je zapsat
- umět rozklad čísel do 20
- řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- orientovat se na číselné ose od 0 do 20
- umět násobku a dělení číslem 2 v oboru do 20 vyvozenou na manipulačních činnostech
- seznámit se s numerací do 100
- říkat a ukazovat na počítadle čísla po desítkách v oboru do 100
- umět číst a zapisovat čísla po desítkách v oboru do 100
- orientovat se na číselné ose po desítkách od 0 do 100
- porovnávat čísla po desítkách doplňovat chybějící desítky v číselné řadě do 100 tam i zpět
- zvládat orientaci v prostoru a používat výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, mezi
- modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- poznat a pojmenovat základní geometrické tvary a umět je graficky znázornit
- umět správně používat pravítko a tužku
- rýsovat křivé a přímé čáry
- umět rozeznat bod, přímku a úsečku, narýsovat je a vědět, jak se označují
- rozvíjet prostorovou představivost pomocí prostorových útvarů (manipulace s kostkami)
- rozeznat na stavbě z krychlí sloupce a řady
- seznámit se s prostorovými útvary: krychlí,

koulí, válcem, kvádrem a s pomocí je umět pojmenovat	
Průřezová témata OSV morální rozvoj - řešení problému a rozhodovací dovednosti (zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu)	

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo
Žák: - umí se orientovat, porovnávat, zaokrouhlovat, pamětně a písemně sčítat a odčítat v číselném oboru větším než 10 000 - umí zaokrouhlovat na desetitisíce, tisíce, sta, desítky - pamětně umí sčítat a odčítat do 10 000 - umí písemně v daném oboru sčítat a odčítat - umí písemně násobit jednociferným a dvojciferným činitelem - umí písemně dělit jednociferným dělitelem (i se zbytkem) - řeší jednoduché slovní úlohy v daném oboru (nejvýše na dva početní úkony) - umí provést zkrácený zápis s neznámou - dokáže odhadnout výsledek - umí používat kalkulátor ke kontrole výsledků - poznává jednotky délky, hmotnosti, objemu a času - převádí jednotky délky a času - umí pracovat s kružítkem - umí narýsovat kružnici s daným poloměrem a středem - pozná trojúhelník a umí ho narýsovat - umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky - umí určit vzájemnou polohu přímek v rovině - sčítá a odčítá graficky úsečky - pozná souměrný tvar a dokáže ho konstruovat ve čtvercové síti - určí osu souměrnosti překládáním papíru - určí obsah obdélníku a čtverce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - pozná síť kvádrů a krychle rozložením - umí přečíst jednoduchý diagram (jízdni řád)	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Přírozená čísla: - počítání v oboru do 10 000 - číselná osa - porovnávání - zaokrouhlování s danou přesností - pamětné sčítání a odčítání - písemné sčítání a odčítání Násobení a dělení: - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem - slovní úlohy v oboru - odhad výsledku - práce s kalkulátorem Jednotky: - délky, hmotnosti, objemu, času - jejich převody GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU Základní útvary v rovině: - kružnice-rýsování - trojúhelník-rýsování - vzájemná poloha přímek v rovině-rýsování - úsečka, graf. sčít. a odčít. - souměrnost, osa souměrnosti - obsah obdélníku a čtverce Základní útvary v prostoru: - kvádr krychle, jejich síť ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - tabulky, diagramy NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY - římské číslice - rébusy, mat. hádanky FINANČNÍ GRAMOTNOST Hospodaření domácnosti - sestaví jednoduchý rozpočet a v příkladu

<ul style="list-style-type: none">- seznámí se s římskými číslicemi v praktickém životě (1-20)- řeší rébusy, matematické hádanky v daném oboru čísel <p>FINANČNÍ GRAMOTNOST</p> <p>Očekávané postoje a chování</p> <ul style="list-style-type: none">- má přehled o svých výdajích a příjmech- žije úměrně svým finančním možnostem- rozumí výhodám (finančního) plánování- směřuje k dosažení finanční prosperity- řeší finanční problémy včas- splácí své dluhy včas a v plné výši <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">- číst, psát čísla v oboru do 100- porovnávat čísla do 100 i znázorňovat na číselné ose- sčítat a odčítat násobky 10- sčítat a odčítat jednotky bez přechodu i s přechodem desítek- sčítat a odčítat zpaměti i písemně dvouciferná čísla do 100- řešit jednoduché slovní úlohy - k jednomu početnímu výkonu- umět využít vztahu o n-více, o n - méně- zvládnout s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100- zapisovat příklady na násobení a dělení v oboru do 100- orientovat se v tabulce na násobení- doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel- modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek- uplatňovat matematické dovednosti při manipulaci s penězi- umět jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času- vyznačit a popsat bod- narýsovat přímku a popsat ji- rozeznat přímky různoběžné a rovnoběžné (využit konkrétních předmětů)- narýsovat a popsat úsečku- měřit a porovnávat délku úsečky- označit základní rovinné útvary (poznávání a popis)- poznat tělesa (kvádr, krychle, válec, koule)	<p>rozliší vyrovnaný, přebytkový a schodkový rozpočet</p> <ul style="list-style-type: none">- uvede příklady zvýšení příjmů a snížení výdajů <p>Schodek rozpočtu domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- objasní rizika půjček a vysvětlí, v jakém případě je vhodné si půjčit- uvede příklady, jak si půjčit
---	--

Průřezová témata

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí přečíst a zapsat přirozená čísla do milionu a porovnat je - orientuje se na číselné ose, čísla na ně zobrazí - sčítá a odčítá písemně do 1 000 000 - umí zaokrouhlit čísla na desítky, sta, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony - násobí dvojciferným a trojciferným činitelem - dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem (i se zbytkem) - písemně násobí a dělí přirozená čísla do milionu jednociferným číslem - řeší slovní úlohy na jeden až dva početní úkony, zvládne zápis a odpověď - využívá vlastnosti početních úkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) - provádí odhady a kontroly výpočtů, užívá kalkulátor při provádění početních výkonů - pracuje se zlomkem 1/10, 1/100, 1/1000 - zná římské číslice 1-50, 100, 500, 1000 - přečte letopočet, zapíše jednoduchá čísla římskými číslicemi - převádí jednotky délky, času, objemu, hmotnosti - zná pojem trojúhelník pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný a umí ho zkonstruovat, vypočítá jeho obvod - sestrojí čtverec, obdélník a vypočítá jejich obvod a obsah - pozná a pojmenuje čtyřúhelníky, vypočítá jejich obvod - u mnohoúhelníků vypočítá obvod sečtením délek jejich stran - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů - určí délku lomené čáry - znázorní jednoduché osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti - modeluje tělesa - orientuje se v tabulkách, grafech a diagramech, v jednoduchých případech je sestaví 	<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>Přirozená čísla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný obor do milionu (a přes milion) - čtení, zápis čísla, číselná osa - porovnávání čísel - písemné algoritmy početních výkonů - zaokrouhlování <p>Násobení a dělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - násobení dvojce a trojce. činitelem - písemné násobení a dělení do milionu jednociferným číslem - dělení jednociferným a dvojciferným číslem i se zbytkem <p>Slovní úlohy:</p> <p>Vlastnosti početních výkonů</p> <p>Odhady a kontrola výsledků</p> <p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <p>Zlomky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, čtení zlomků, desetinný zlomek <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY</p> <p>Římské číslice</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</p> <p>Jednotky a jejich převody</p> <p>Útvary v rovině:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trojúhelník, konstrukce, obvod - čtverec, konstrukce, obvod, obsah - obdélník, konstrukce, obvod, obsah - mnohoúhelník, obvod - lomená čára, délka - osově souměrné útvary <p>Útvary v prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelace těles <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Tabulky, grafy, diagramy</p> <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - sudoku, hádanky, rébusy - celá čísla, desetinná čísla <p>FINANČNÍ GRAMOTNOST</p> <p>Přebytek rozpočtu domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, proč spořit - uvede příklady, jak spořit

- řeší nestandardní úlohy, sudoku, hádanky, rébusy apod.

- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel

- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Očekávané postoje a chování

- vytváří finanční rezervy a řeší včas zabezpečení na dobu, kdy nebude schopen dosahovat příjmů

Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- číst, psát čísla v oboru do 1000

- porovnávat čísla do 1000 a znázorňovat na číselné ose

- rozeznávat sudá a lichá čísla

- sčítat a odčítat zpaměti i písemně dvouciferná čísla do 1000

- zapsat s pomocí učitele a řešit jednoduché slovní úlohy

- zaokrouhlovat čísla na desítky i na stovky v rámci svých možností

- zvládnout s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

- tvořit a zapisovat příklady na násobení a dělení v oboru do 100

- umět používat kalkulaátor

- umět jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

- určit čas s přesností na čtvrt hodiny, převádět jednotky času v běžných situacích

- orientovat se a číst v jednoduché tabulce

- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi

- vyhledat a roztřídit jednoduchá data (údaje, pojmy,...) podle návodu

- sestrojít rovnoběžky a kolmice

- narýsovat a označit úsečku

- měřit a porovnávat délku úsečky

- zapisovat délku úsečky s přesností na cm

- znázornit, narýsovat a označit základní

rovinné útvary - vypočítat obvod mnohoúhelníku sečtením všech stran - určit osu souměrnosti překládáním papíru - poznat základní tělesa - řešit jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	
Průřezová témata	

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika předmětu

Předmět informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založen na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními předměty pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Předmět informatika je vyučován 1 hodinu ve 4. a 5. ročníku zpravidla v učebně informatiky, kde má každý žák k výuce jeden počítač.

Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)
- Environmentální výchova (Ekosystémy, Vztahy člověka k přírodě)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni zadáním úkolu k objevování možností využití moderních technologií v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k tvořivému přístupu při řešení zadaných úkolů a k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáky vedeme k používání terminologie oboru, rozšiřují si svou slovní zásobu
- vedeme žáky ke komunikaci na dálku
- při vzájemné komunikaci jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- vedeme k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci s ostatními spolužáky
- žáci se učí hodnotit svou práci a práci ostatních

Kompetence občanská

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecně morální zákony (softwarové pirátství, ochrana osobních údajů, bezpečnost) tím, že je musí dodržovat

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

- v oblasti informační a datové gramotnosti učíme žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snažíme se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením žáka
- zdůrazňujeme důležitost respektovat normy chování při používání digitálních technologií a interagování v digitálním prostředí, přizpůsobovat komunikační strategie konkrétnímu publiku a uvědomovat si kulturní a generační rozmanitost v digitálním prostředí
- naučíme žáky plánovat a vytvářet sekvence pokynů srozumitelných pro výpočetní systém, vedoucí k vyřešení daného problému nebo k provedení konkrétního úkolu
- učíme žáky sdílet data, informace a digitální obsah s ostatními pomocí vhodných digitálních technologií, dále zprostředkovat či sdílet data a informace, znát způsoby odkazování
- seznámíme žáky s informacemi o hardwaru a základním softwaru počítače a naučíme je zvládat jeho běžnou obsluhu

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<p>Piktogramy, emodži</p> <p>Kód</p> <p>Přenos na dálku, šifra</p> <p>Pixel, rastr, rozlišení</p> <p>Tvary, skládání obrazce</p>
<p>Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením - uvede různé příklady využití digitálních 	<p>Digitální zařízení</p> <p>Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace</p> <p>Ovládání myši</p> <p>Kreslení čar, vybarvování</p> <p>Používání ovladačů</p> <p>Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)</p> <p>Kreslení bitmapových obrázků</p> <p>Psaní slov na klávesnici</p> <p>Editace textu</p> <p>Ukládání práce do souboru</p>

<p>technologií v zaměstnání rodičů</p> <ul style="list-style-type: none"> - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje - vytvoří obrázek - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<p>Otevírání souborů Přehrávání zvuku Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení</p>
<p>Průřezová témata VMEGS - objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, státní a evropské symboly) EV - ekosystémy (pole)</p>	

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo
<p>Žák: Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout - vyslovuje odpovědi na základě dat <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout - vyslovuje odpovědi na otázky, které se 	<p>Data, druhy dat Sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku Hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů</p>

<p>týkají jeho osoby na základě dat</p>	
<p>Algoritmizace a programování - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program - rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p> <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - sestavuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení - rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů</p>	<p>Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur</p>
<p>Informační systémy - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</p> <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky - pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p>	<p>Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Systém, struktura, prvky, vztahy</p>
<p>Průřezová témata VMEGS - jsme Evropané (čtyři svobody a jejich dopad na život jedince) EV - vztah člověka k prostředí (příroda a kultura obce a její ochrana)</p>	

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- předmět je vyučován v 1. až 3. ročníku po dvou hodinách týdně
- předmět je vyučován jako součást vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé a čas, Lidé kolem nás, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.
- v rámci předmětu jsou realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy: Osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice), Multikulturní výchova (lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity), Environmentální výchova (ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztahy člověka k přírodě).

Charakteristika předmětu

V rámci výuky se děti učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe a své nejbližší okolí, utvářejí si ucelený obraz okolního světa. Seznamují se s místně a časově vzdálenějšími osobami a jevy. Učí se vnímat vztahy mezi lidmi. Uvědomuje si podstatu a krásu lidských výtvorů a přírodních jevů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé, v čem by mohli v životě uspět
- vedeme žáky k ochraně zdraví, učíme je bezpečnému chování
- učíme žáky získávat informace z různých zdrojů
- motivujeme žáky k celoživotnímu učení
- vedeme žáky k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k účelnému rozhodování a jednání v situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- za pomoci učitele se žáci učí samostatně objevovat, řešit problémy a vyvodit závěry s použitím dostupné odborné literatury a dalších informačních zdrojů
- vedeme žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému zpracování osobního rozpočtu

Kompetence komunikativní

- rozšiřujeme slovní zásobu v osvojovaných tématech
- vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování, jednání, k bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- učíme žáky pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech a výtvorech

- podporujeme přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě a okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat ve skupině
- vedeme je k respektování názoru druhých
- učíme je diskutovat na dané téma

Kompetence občanské

- rozvíjíme ohleduplný vztah k přírodě a kulturním hodnotám a výtvorům
- žáci jsou motivováni k hledání možností aktivního uplatnění na ochraně přírody
- učitel vede žáky k respektování stanovených pravidel

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učíme žáky vhodně používat různé materiály a pomůcky

Kompetence digitální

- žáky vedeme ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce prvouky
- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- ukazujeme možnosti jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáky k samostatnému rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- učíme žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snažíme se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením žáka
- pomůžeme jim uvědomit si základní rizika a hrozby v digitálním prostředí

Metody, formy, nástroje a pomůcky

výklad, názor, jednoduché pokusy, nápodoba, reprodukce naučeného, zpětná vazba, návodné otázky, samostatná práce, práce ve dvojici, skupinová forma práce, soutěže, respektování individuálního tempa a potřeb každého žáka při výuce, řízená i neřízená diskuze na dané téma, využití dostupných učebních pomůcek, obrazových materiálů, encyklopedií, knih, využití internetu, přednáškové programy Policie ČR a Městské policie, účast na kulturních programech a akcích s ekologickým zaměřením, pozorování a poznávání přírody během roku v okolí školy, účast na škole v přírodě, návštěvě planetária, zoologické nebo botanické zahrady (podle možností).

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo
Žák: - zná cestu do školy a zpět - orientuje se v prostorách školy (základní místnosti – třída, šatna, školní družina, jídelna, tělocvična) - zná jméno třídního učitele - poznává okolí svého bydliště, školy – les,	MÍSTO, KDE ŽIJEME - škola: prostředí školy, cesta do školy Obec a krajina LIDÉ KOLEM NÁS - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování Rodina:

<p>pole, řeka</p> <ul style="list-style-type: none"> - chová se ukázněně ve škole, třídě i mimo školu - dokáže rozlišovat nežádoucí chování - umí si připravit školní pomůcky - udržuje pořádek na pracovním místě a v aktovce - rozlišuje čas k práci a odpočinku - poznává vztahy v celé rodině - umí vyprávět o své rodině - zná domácí zvířata a jejich mláďata - dodržuje základní hygienické návyky, zná základy životosprávy (správná výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim, chování u lékaře) - umí pojmenovat hlavní části lidského těla - zná názvy běžných nemocí - umí požádat dospělého o pomoc při úrazu - rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok - umí vyjmenovat dny v týdnu - zná čtvero ročních období (umí jednoduše popsat základní změny v přírodě) - zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět název své školy - poznat cestu do školy, bezpečně přecházet ulici - znát název města, kde žije - poznat vlajku ČR - poznat orientační body (řeky, stavby) - učí se připravovat na vyučování, udržovat pořádek, rozlišit hru a práci - znát členy rodiny, vztahy - dodržovat základní hygienu, pravidla správné výživy - pojmenovat základní části lid. těla - seznámit se se zdravým stylem života - poznat, jak se zachovat při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - role členů rodiny a příbuzní <p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>Živočichové:</p> <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví a zdravá výživa - lidské tělo, základní stavba - běžné nemoci, drobné úrazy, pomoc <p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - současnost a minulost v našem životě - tradice a zvyky
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v čase (rok, měsíc, týden) - vyjmenovat čtyři roční doby charakteristika - seznámit se se sezonními prac. na zahradě a na poli - poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - učit pojmenovat zákl. druhy ovoce a zeleniny - poznávat zákl. zásady chování v přírodě 	
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování) - poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě, chyby při poznávání lidí) - mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, podpora dobrých vztahů) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy (les v našem prostředí, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, město, vesnice) - vztah člověka k prostředí (naše obec,- základy prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví) <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci, ať patří k jakékoliv kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační skupině, uplatňování principu slušného chování – základní morální normy) 	

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve škole a jejím okolí, zná název školy, jména svých učitelů - zná režim školy, školní řád a dodržuje je - umí se vhodně chovat ke spolužákům, učitelům a ostatním pracovníkům školy - umí požádat o radu, pomoc a poděkovat - svěří se s problémem - dodržuje pořádek, chová se šetrně k vybavení školy - rozlišuje základní příbuzenské vztahy - pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů domácnosti - přiměřeně se chová ke členům rodiny, společnému majetku - umí přiměřeně svému věku pečovat o domácí zvířata, pokojové květiny - podělí se s ostatními o prožitek z rodinných akcí (oslavy, výlety, dovolená apod.) a umí o nich vyprávět, znázornit je kresbou apod. - zná svoji adresu - orientuje se v členění bytu, zná funkce jednotlivých místností 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <p>Škola a okolí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostory školy a jejich funkce - režim a školní řád - osoby ve škole - prostředí pro práci a odpočinek <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy ke spolužákům, učitelům a pracovníkům školy - pořádek na pracovním místě - základní formy společenského styku <p>Rodina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - život rodiny, významné události v rodině - společné činnosti rodiny - problémy v rodině - péče o domácí zvířata, květiny <p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa, bydliště <p>Domov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - členění a zařízení bytu - přístroje v domácnosti a jejich funkce - úklidové prostředky a pomůcky - bezpečná práce s nimi

<ul style="list-style-type: none"> - zná funkci základních přístrojů a nástrojů a zařízení v domácnosti, uvědomuje si možná nebezpečí při manipulaci s nimi - zná a umí použít základní úklidové pomůcky a prostředky, uvědomuje si nebezpečí při manipulaci s nimi (např. saponáty, čističe WC, prací prášky apod.) - umí obstarat jednoduchý nákup - pozná vybrané významné památky Prahy - zná dopravní prostředky v Praze - umí se chovat v dopravních prostředcích - zná nejdůležitější telefonní čísla v krizových situacích - pozná vlajku, hymnu a státní znak České republiky - zná bezpečnou cestu do školy - rozliší možná nebezpečí ve škole, okolí školy i bydliště a snaží se jim vyhýbat - chová se tak, aby neohrožoval zdraví svoje a ostatních - dodržuje základní hygienické návyky - uvědomuje si důležitost ochrany zdraví (výživa, denní režim, pohybové aktivity, nebezpečné látky, úraz) - ošetří drobná poranění, chápe rozdíl mezi nemocí a úrazem - zná a dodržuje pravidla pro chodce - zná vybrané dopravní značky - rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost - orientuje se v čase (rok kalendářní, školní, měsíc, týden, den, hodina, minuta a vztahy mezi nimi) - s pomocí učitele a rodičů si osvojí vhodný denní režim - zná zaměstnání svých rodičů - umí vysvětlit některá povolání - zná běžně užívané výrobky, ví, k čemu slouží - váží si práce a jejích výsledků - pozoruje, popíše a porovnává změny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozliší podle základních znaků les, louku, zahradu, pole, rybník, řeku - uvědomuje si význam životního prostředí pro člověka, podílí se na jeho ochraně - chápe potřebu pravidelné péče o pokojové květiny a pečuje o ně - rozlišuje jehličnaté a listnaté stromy 	<p>Obec:</p> <ul style="list-style-type: none"> - název obce - významné orientační body - kulturní památky - doprava - důležitá telef. čísla <p>Naše vlast:</p> <ul style="list-style-type: none"> - symboly státu <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>Péče o zdraví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečná cesta do školy - hyg. návyky, denní režim - nebezpečné látky - nemoc a úraz - základní ošetření drobného poranění <p>OSOBNÍ BEZPEČÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla silničního provozu pro chodce - dopravní značky <p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - minulost, přítomnost, budoucnost - režim školáka <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Rodina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní činnosti lidí - výsledky práce a její ochrana - úcta k práci <p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> - život a jeho různé podoby a formy - proměny přírody v závislosti na ročním období - význam ochrany přírody - péče o pokojové květiny <p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny, houby, živočichové - známé druhy stromů, keřů, bylin, zemědělských plodin - domácí zvířata a jejich mláďata - vybraná volně žijící zvířata, stavba jejich těla - vybrané jedovaté druhy rostlin, hub, pravidla bezpečnosti při kontaktu s nimi - riziková místa a situace - pravidla slušného chování
--	---

<ul style="list-style-type: none">- umí pojmenovat některé běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny- zná a umí pojmenovat domácí zvířata a jejich mláďata- zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky, chápe význam péče o ně- zná některé jedovaté rostliny, houby, zvířata a pravidla bezpečnosti při kontaktu s nimi- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">- znát cestu do školy a zpět- znát název školy- znát jméno třídního učitele a ředitele školy- chovat se ukázněně ve škole i mimo školu, dokáže rozlišit nežádoucí formy chování- být schopen si připravit pracovní pomůcky do školy, udržuje pořádek ve své školní aktovce- umět si uspořádat pracovní místo, je schopen rozlišovat čas k práci a odpočinku- znát základní pravidla dopravní výchovy - chování na ulici, na přechodu, při jízdě na kole- uvědomovat si mezilidské vztahy, být schopen upravovat své chování k rodičům a sourozencům- chovat se v obchodě- chovat se na poště- umět vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí- dodržovat základní hygienické návyky- znát základy správné životosprávy - výživa, vitamíny, otužování, lidské tělo a jeho hlavní části.- rozeznávat lidské smysly - orientačně- být schopen vyjmenovat podzimní měsíce- být schopen práce na zahradě, na poli a v sadě- uvědomit si odlet ptáků- rozpoznat příznaky zimy, zimní měsíce, naši ptáci v zimě, volně žijící zvířata v zimě- uvědomit si nebezpečí vztekliny	
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - znát stromy v lese - smrk, borovice - rozpoznat příznaky jara - tání sněhu, ledu, jarní povodně - rozpoznat typické jarní květiny, vyjmenovat jarní měsíce - rozpoznat jarní práce na poli a v zahradě - umět pojmenovat jarní zeleninu a kvetoucí stromy - včetně základních informací o opylování květů - uvědomit si přilet ptáků, hnízdění ptactva a důležitost ochrany přírody - rozeznat nebezpečí při vypalování trávy - pojmenovat letní změny v přírodě, účinky Slunce, letní měsíce, nebezpečí blesku - znát letní měsíce, znát pojem senoseč - vyjmenovat typickou letní zeleninu a ovoce - během přípravy na prázdniny by si měl uvědomovat nutnost zachování opatrnosti při koupání, opalování, bezpečnosti na výletech a při sportu - být schopen se orientovat v čase - znát pojmy rok, měsíc, týden, hodina - znát dny v týdnu, čtvero ročních období a jejich měsíce, být schopen popsat základní změny v přírodě podle ročních období - být schopen časově zařadit vánoce a velikonoce, znát některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice 	
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování) - poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě, chyby při poznávání lidí) - mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, podpora dobrých vztahů) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy (les v našem prostředí, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, město, vesnice) - základní podmínky života (voda, vlastnosti vody, význam vody a ochrana její čistoty) - lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí) - vztah člověka k prostředí (naše obec,- základy prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci, ať patří k jakékoliv kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační skupině, uplatňování principu slušného chování – základní morální normy) 	

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí se orientovat v místě svého bydliště, 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v okolí domova a školy

<p>okolí školy</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí určit hlavní a vedlejší světové strany - ví kde je muzeum, divadlo, město, historické památky - zná některé lidové zvyky a tradice - umí rozlišovat a popsat vlastnosti změny látek (barva, chuť, hořlavost, rozpustnost) - umí pomocí vhodných pomůcek změřit čas, délku, objem, teplotu - zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, ryby, obojživelníci, hmyz - umí uvést rozlišovací znaky popsat stavbu těla - rozlišuje domácí a volně žijící zvířata - dovede zařadit zvířata do daných přírodních společenství (pole, louky, les) - umí pojmenovat základní části rostlin - umí popsat projevy života rostlin - zná vybrané druhy kvetoucích a nekvetoucích rostlin a dřevin - zná základní hospodářské a léčivé rostliny - pozná běžné jedlé a jedovaté houby - uvědomuje si význam životního prostředí - dodržuje zásady bezpečného chování v přírodě - dodržuje základy bezpečnosti v silničním provozu - zná základní stavbu lidského těla - umí ošetřit drobná poranění - umí přivolat pomoc - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládnout orientaci v okolí svého bydliště - znát adresu svého bydliště - umět si připravit pomůcky, udržovat si pořádek v aktovce a ve věcech - znát jméno školy, svého třídního učitele a ředitele školy - popsat a zvládat cestu do školy - zvládnout orientaci v okolí školy - znát základní pravidla silničního provozu chodce a cyklisty - znát název obce (města), kde žije 	<ul style="list-style-type: none"> - město, obec, okolní krajina - památky regionu - současnost a minulost v našem životě <p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek - voda a vzduch - nerosty a horniny, půda - vážení a měření - živá a neživá příroda, podmínky života <p>Živočichové:</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní podmínky a rozdělení živočichů - stavba těla vybraných volně žijících a domácích zvířat - přírodní společenství (pole, louka, les, rybník, okolí lidských obydlí) <p>Rostliny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní podmínky - projevy života rostlin - vybrané druhy rostlin a dřevin - hospodářské, léčivé rostliny - houby - ochrana přírody - vhodné chování v přírodě <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečnost - lidské tělo - drobné úrazy a poranění - tísňové volání
---	---

<ul style="list-style-type: none">- poznat vlajku ČR- poznat významné orientační body (vodní toky, stavby)- vědět, jak v rodině pomoci v péči o kojence (malé dítě)- znát role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišovat blízké příbuzné- vědět, jak může pomoci rodičům, prarodičům – budování vztahů v rodině- mít osvojeny základy společenského chování- vědět, jak se chovat v obchodě, u lékaře, na poště- vědět, co je školní řád a řídit se podle něj - práva a povinnosti žáka- vědět, co je ubližování, šikana, krádež- projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem a nedostatkům- vědět jak zacházet s malým obnosem peněz, dojít pro drobný nákup- seznámit se s tím, jak se chovat v neznámém prostředí a v krizových situacích- vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi- seznámit se se situací, jak se chovat při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě- znát důležitá telefonní čísla (policie, hasiči, záchranka, linka bezpečí), nebo vědět, kde je hledat.- zvládnout jednoduchou orientaci v čase (včera, dnes, zítra)- vyjmenovat dny v týdnu- znát názvy čtyř ročních období- vyjmenovat měsíce v roce- poznat, kolik je hodin (čtvrt, půl, třičtvrtě a celá hodina)- znát rozvržení dne (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc) a svých denních činností- rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti- orientovat se v kalendáři a popřípadě i vědět kdy má narozeniny a svátek- seznámit se částečně se životem lidí v minulosti (obydlí, oděv, obživa)- poznávat různé lidské činnosti a věci k nim	
--	--

<p>potřebné (materiály, náradí, nástroje)</p> <ul style="list-style-type: none">- seznámit se s nejvýznamnějšími kulturními památkami v regionu a v ČR- znát časové zařazení Velikonoc a Vánoc a vyjmenovat některé jejich zvyky a tradice- popsat a porovnat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích- seznámit se s chováním živočichů a vývojem rostlin v jednotlivých ročních obdobích- seznámit se se sezonními pracemi na zahradě a na poli- poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat- pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny a poznat rozdíly mezi dřevinami a bylinami- poznat, čím se živí a jak žijí nejběžnější živočichové- rozeznat alespoň nejznámější jedovaté a nebezpečné rostliny, houby a živočichy- uplatňovat základní zásady chování v přírodě- provádět jednoduché pokusy se známými látkami- vědět, jak pečovat v zimě o ptáky a zvířata v přírodě- seznámit se s péčí o domácího mazlíčka (zvíře není hračka)- vědět, jak třídit a likvidovat odpad- seznámit se s pojmy živelná pohroma a ekologická katastrofa- pojmenovat hlavní části lidského těla- znát smyslové ústrojí - znak, sluch a čich a péče o ně- poznat rozdíly mezi chlapcem a dívkou- seznámit se se zdravým stylem života (strava, pitný režim, pohyb)- uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu- dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných- dokázat sdělit své zdravotní potíže a pocity- zvládnout ošetřit drobná poranění - základy 1. pomoci- vědět, kde se nechat ošetřit a jak se chovat u lékaře- uplatňovat základní pravidla silničního	
--	--

<p>provozu pro chodce</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat, jak se bránit agresivnímu chování - vědět, co dělat, když je sám doma - znát vybrané dopravní značky (stop, dej přednost v jízdě, hlavní silnice, přechod pro chodce...) - rozlišovat dopravní prostředky - umět pojmenovat základní části kola, vybavení kola i cyklisty - poznat, jak reagovat za mimořádných okolností a jak reagovat na pokyny dospělých 	
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování) - poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě, chyby při poznávání lidí) - mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy a podpora dobrých vztahů) - kooperace a kompetice (rozvoj soc. dovedností pro kooperaci a jasná komunikační řešení konfliktů, podřízení se) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy (les v našem prostředí, pole, význam polí, vodní zdroje, lidské sídlo, město, vesnice, kulturní krajina) - vztah člověka k prostředí (naše obec, základy prostředí a zdraví, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví a možnosti a způsoby ochrany zdraví) <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci, ať patří k jakékoliv kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační skupině, uplatňování principu slušného chování – základní morální normy) - princip sociálního smíru a solidarity (odstranění diskriminace a předsudků vůči etniku) 	

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je vyučována ve 4. ročníku 1 hod týdně, v 5. ročníku 2 hod týdně
- předmět je vyučován jako součást vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví

V rámci výuky jsou realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Environmentální výchova (ekosystémy, vztahy člověka k přírodě), Osobnostní a sociální výchova (sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí), Multikulturní výchova (kulturní diference).
- výuka probíhá ve třídě s využitím všech dostupných pomůcek a materiálů, příležitostně v okolí školy

Charakteristika předmětu

Přírodověda navazuje na prvouku. Opírá se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů. Žáci tak získávají základní vědomosti o Zemi, člověku, technice, poznávají základní jevy a vztahy v přírodě. Poznávají živou a neživou přírodu, jejich vzájemnou závislost. Je rozvíjena jejich schopnost samostatného poznávání, pozorování přírody, učí se řešit přiměřeně náročné úkoly. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života. Přírodověda podporuje uvědomění si významu ochrany životního prostředí všech organismů na Zemi.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k využívání získaných poznatků v praktickém životě
- učitel učí žáky pozorovat přírodu ve svém okolí
- žáci jsou vedeni k používání základních pojmů a termínů z přírodovědné oblasti
- získáváním informací o vztazích mezi organismy a neživou přírodou jsou vedeni k uvědomění si významu ochrany životního prostředí

Kompetence k řešení problémů

- učí se řešit zadané úkoly samostatně, ve skupině nebo za pomoci učitele. Učitel umožňuje využívat přitom dostupné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturou.
- učitel učí žáky požádat o radu

Kompetence komunikativní

- učitel učí žáky přivolat pomoc v případě ohrožení vlastního nebo jiné osoby
- žáci jsou vedeni k užívání základní přírodovědné terminologie
- žák je veden k samostatnému projevu v bodech na dané probrané téma nebo projevu s doplněním nebo s pomocí učitele
- učitel vede k využívání získaných poznatků při běžné komunikaci v obchodě, u lékaře, na ulici

Kompetence sociální a personální

- učme žáky spolupráci ve skupině
- jsou vedeni k naslouchání poznatků v hovoru jiných, učí se na ně reagovat
- jsou vedeni k řízení se zásadami a poznatky v oblastech např. zdravého životního stylu, prevence nemocí a stresu, předcházení úrazům atd....
- učíme je vnímavosti k potřebám starých, nemocných a postižených lidí
- učíme žáky rozpoznávat nevhodné a rizikové chování, uvědomovat si jeho možné důsledky

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k ochraně zdraví a zdraví jiných
- jsou vedeni k budování si ohleduplného vztahu k lidem a přírodě
- učí se tolerantnímu chování a jednání, jsou vedeni k chápání a respektování rozdílů mezi lidmi
- jsou vedeni k podílení se na ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- učitel učí žáky efektivně pracovat s dostupnými pomůckami a vybavením
- učitel vede k dodržování obecných pravidel bezpečného chování ve třídě, doma, na ulici, v přírodě
- žáci jsou vedeni k dodržování pravidel při zadané jednoduché samostatné, skupinové nebo týmové práci

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce přírodovědy
- učitel učí žáky vyhledávat, používat, prezentovat a hodnotit informace efektivně pro daný účel nebo potřebu
- učitel upozorní v oblasti komunikace a kolaborace na komunikaci a spolupráci prostřednictvím digitálních technologií s ohledem na kulturní a generační rozmanitost
- žáci jsou vedeni k zapojení do společnosti prostřednictvím veřejných a soukromých digitálních služeb a v rámci participativního občanství
- učitel učí žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické chování
- učitel demonstruje správné chování na sociálních sítích, rozpoznání kyberšikany
- učitel předvede hlavní dopady digitálních technologií a jejich využívání na životní prostředí

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Metody, formy, nástroje, pomůcky

Výklad, (problémového nebo činnostního učení), názor, nápodoba, reprodukce naučeného, zpětná vazba, návodné otázky, samostatná práce, práce ve dvojici, skupinová forma práce, soutěže, respektování individuálního tempa a potřeb každého žáka při výuce, řízená i neřízená diskuze na dané téma, využití dostupných učebních pomůcek, obrazových materiálů, encyklopedií, knih, využití internetu, přednáškové programy Policie ČR, účast na kulturních programech a akcích s ekologickým zaměřením, pozorování a poznávání přírody během roku v okolí školy, účast na škole v přírodě, návštěvy planetária, zoologické nebo botanické zahrady (podle možností).

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná látku pevnou, kapalnou, plynnou, zná jejich nejdůležitější vlastnosti - umí měřit délku, hmotnost, čas s využitím jednotek - umí poznat a zařadit běžně se vyskytující živočichy do jednotlivých společenstev, umí stručně popsat stavbu jejich těla, způsob života, význam pro přírodu a člověka - pozná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech, je seznámen s jejich významem 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti (porovnávání látek a měření veličin s praktickým využíváním základních jednotek - rostliny, houby, živočichové (znaky života, živ. potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka) - životní podmínky - rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi živočichy, význam společenstva) - ohleduplné chování k přírodě a ochrana

<ul style="list-style-type: none"> - zná význam lesů, pravidla chování v lese, rostlinná patra, významné zástupce rostlin a živočichů lesa - zná běžné zemědělské plodiny, význam a použití, pozná běžné druhy zeleniny a ovoce - zná hospodářská a domácí zvířata, význam a podmínky jejich chovu - ví, co je škůdce, umí některé vyjmenovat - zná životní podmínky živých organismů obecně a některých zástupců živých organismů konkrétně - umí s pomocí charakterizovat některá společenstva – les, louka, pole, zahrada, okolí lidských obydlí - umí popsat potravní řetězec - je si vědom vzájemné závislosti prvků přírody živé a neživé, ovlivnění přírody člověkem, významu ochrany životní prostředí - je seznámen s regionálními přírodními podmínkami, zajímavostmi - zná význam živé i neživé přírody - rozumí pojmům znečištění, globální oteplování, ohrožený druh, chráněný druh, CHKO, třídění odpadů - zná základní pravidla ochrany přírody ve svém okolí - zná a je veden k dodržování zásad péče o své zdraví, zná význam zdravého životního stylu, hygienických pravidel, prevence - rozlišuje mezi prvky zdravé a nezdravé výživy - zná a rozumí pojmu návyková látka, umí některé vyjmenovat a chápe jejich nebezpečí, učí se je odmítnout - je seznámen se zásadami bezpečného chování v dopravním provozu v roli chodce, cyklisty, zná význam nejdůležitějších dopravních značek - učí se pozorovat neznámou krajinu, důležité body, orientaci podle světových stran - zná všechna telefonní čísla tísňového volání a chápe důsledky jejich zneužití - zná a chápe význam určování času - je seznámen s jednotkami času, určováním času - chápe pojmy kalendář, generace - chápe význam dodržování režimu dne 	<p>přírody (odpovědnost lidí, ochrana a tvorba živ. prostředí, ochrana živoč. a rostlin)</p> <p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> - okolní krajina (rozšíření rostlinstva a živočichů, přírodní zajímavosti v okolí bydliště a školy) <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní globální problémy (globální problémy přírodního prostředí) <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí (péče o zdraví, zdravá výživa - návykové látky a zdraví - osobní bezpečí (bezpečné chování v silničním provozu, orientace v neznámé krajině) <p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád (určování času, čas jako veličina, generace, režim dne, roční období, kalendář)
---	---

<p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat propojenost živé a neživé přírody, přizpůsobení organismu prostředí - popsat hlavní části zvířecího těla - seznámit se se způsobem života zvířat - znát, jak pečovat o zvířata - popsat střídání ročních období - popsat charakteristické znaky počasí a přírody v jednotlivých ročních obdobích - seznámit se, jakým způsobem se pracuje na zahradě, na poli v sadu během různých ročních období - vědět, jakým způsobem se zvířata připravují na zimu a jakým způsobem pečujeme o volně žijící zvířata v zimě - vědět, čím je významný les - poznat rostliny a živočichy v jednotlivých ekosystémech - vědět, proč je třeba chránit přírodu - popsat jednotlivé části lidského těla - znát nejdůležitější vnitřní orgány - uplatňovat základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své zdraví jiných - poskytnout první pomoc při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc - znát telefonní číslo pohotovosti 	
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, moje učení, moje vztahy k druhým) - poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy (les, pole vodní zdroje, lidská sídla, kulturní krajina) - vztahy člověka k prostředí (příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl) - multikulturní výchova - kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) 	

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná důležité horniny a nerosty, možnost jejich využití - umí vysvětlit proces zvětrávání 	<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> - nerosty a horniny, půda (vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání)

<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji - umí popsat vznik půdy, zná její význam, využití a princip ochrany - zná pojmy Slunce, sluneční soustava, planeta, hvězdy, souhvězdí, družice, Měsíc, Země, zemská přitažlivost - ví, co znamená rovnováha v přírodě, ví, co se stane při jejím narušení - je seznámen s tříděním živých organismů do biolog. systému - stručně umí objasnit vliv přírodních podmínek na rozmanitost organismů a jejich způsob života - umí vyjmenovat podnebné pásy, stručně charakterizovat životní podmínky v nich - umí popsat život v oceánech - zná význam zdravého životního prostředí pro člověka - zná hlavní zdroje znečišťování živ. prostředí, zná pojem třídění a recyklace odpadů, čistička odpadních vod - rozliší mezi prospěšným a škodlivým zásahem člověka do prostředí - zná původ člověka jako druhu, zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí, zná způsob rozmnožování a umí stručně popsat hlavní etapy vývoje člověka - umí pojmenovat a popsat nejčastější dětské nemoci, zná druhy nejčastějších drobných úrazů a ví, jak je ošetřit a jak se jich vyvarovat - zná tel. čísla tísňového volání, v případě ohrožení je schopen vyhledat pomoc dospělého člověka - vysvětlí pojem první pomoc - zná význam aktivního a pasivního odpočinku jako účinné obraně před stresem - ví, jak škodí návykové látky lidskému zdraví - je seznámen s významem rodiny, - se změnami tělesnými i duševními v období dospívání - ví, jaké má postavení v rodině a společnosti - zná svá základní práva a povinnosti - zná pojmy týrání, zneužívání, šikana, rasismus, terorismus 	<ul style="list-style-type: none"> - vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období) - rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy) - životní podmínky (rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, živých organismů, podnebí, počasí) - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo (životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly, základy lidské reprodukce, vývoj jedince) - péče o zdraví, zdravá výživa (nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, prevence úrazů, duševní a tělesná hygiena, stres) - návykové látky a zdraví - změny v dospívání <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> - právo a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte, duševní hodnoty) - situace hromadného ohrožení (povodně, požáry) - osobní bezpečí <p>ČLOVĚK A JEHO VÝTVORY</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrobek, surovina, průmysl - komunikační technologie - jednoduché stroje - technika a životní prostředí - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), int. záchranný systém
--	---

<ul style="list-style-type: none">- je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení, je seznámen s pojmem evakuace- zná zásady bezpečného chování v různém prostředí a při styku s cizí osobou- rozumí pojmům výrobek, surovina, průmysl- rozumí význam moderních komunikačních technologií a je veden k jejich využívání a získávání informací- jejich prostřednictvím- zná jednoduché stroje a stručně popíše jejich význam a použití- zná význam technického pokroku i jeho dopad na živ. prostředí <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">- uvést zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytující se v nejbližším okolí- popsat jejich základní projevy, průběh a způsob života, základní životní podmínky- popsat stavbu těla u vybraných druhů- seznámit se s chráněnými a ohroženými druhy- uvědomit si jejich význam v přírodě i pro člověka- zvládat péči o pokojové rostliny- poznat propojenost živé a neživé přírody- znát základní rozdělení látek a jejich vlastností, porovnávání látek- provést jednoduchý pokus podle návodu- seznámit se s výskytem, vlastnostmi a významem vody a vzduchu- popsat, jakým způsobem voda v přírodě obíhá (koloběh vody)- vědět o způsobu ochrany vody a ovzduší- uvědomit si působení přírodních vlivů na půdu- znát význam půdy- vědět, jak pečovat o půdu- uplatňovat zásady ochrany přírody a životního prostředí- popsat vliv činnosti lidí na přírodu a posoudit, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují- pojmenovat a popsat hlavní orgány a orgánové soustavy- znát funkce jednotlivých orgánů	
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat části kostry - poskytnout první pomoc při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc - seznámit se s některými návykovými látkami znát jejich vliv na naše zdraví - mít osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, moje učení, moje vztahy k druhým) - poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy (les, pole vodní zdroje, lidská sídla, kulturní krajina) - vztahy člověka k prostředí (příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl) 	

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována ve 4. a 5. ročníku 1 hod týdně
- vyučuje se v rámci vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět
- ve vlastivědě se realizují tři okruhy z této vzdělávací oblasti: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas
- výuka je organizována ve třídě s využitím různých forem práce a využíváním všech dostupných vyučovacích pomůcek
- v rámci předmětu jsou realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět), Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Etnický původ), Výchova demokratického člověka (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)

Charakteristika předmětu

- Vlastivěda navazuje na prvouku, přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti.
- Žáci poznávají různé druhy lidské práce, místní krajinu, oblast, vytváří si počáteční ucelenou představu o České republice a o jejích jednotlivých oblastech, o Evropě a jejích státech, o Evropské unii. Utváří si základní představy o způsobu života svých předků v různých historických obdobích. Žáci se učí práci s mapou, orientaci v terénu, a učí se používat tyto vědomosti především v praxi. Jsou vedeni k rozvíjení vztahu k zemi, národnímu cítění. Seznamují se se základními principy života lidí v demokratickém státě v rámci Evropské unie.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k užívání základní vlastivědné terminologie
- žáci jsou vedeni k osvojení základních důležitých informací potřebných pro praktický život a pro získání povědomí o dějinách vlasti, nejvýznamnějších osobnostech a událostech
- učitel učí žáky práci s odbornou literaturou, mapami, atlasy, plány, encyklopediemi, internetem

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou učeni orientaci na neznámém místě, orientaci podle plánek, mapy
- učitel žáky učí bezpečnému chování v neznámém prostředí
- učitel vede žáky k pochopení základní problematiky ochrany životního prostředí, památek
- učitel poukazuje na aktuální negativní sociální jevy ve společnosti, vede žáky k jejich rozpoznání a odmítání

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k vyslovení vlastního názoru
- učitel podněcuje diskuzi na dané téma, vede k obhajobě názoru i respektování názorů jiných
- učitel umožňuje každému žákovi prokázat své vědomosti písemnou i ústní formou, umožňuje vyslovení svého názoru a zkušenosti k vyučovanému tématu

Kompetence sociální a personální

- učitel vede k pochopení vztahů mezi lidmi, generacemi, národy
- učitel vysvětluje význam různých povolání
- učitel umožňuje společnou i samostatnou práci

Kompetence občanské

- učitel žáky učí respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- učitel v žácích rozvíjí vztah k vlasti, národní cítění
- učitel seznámí žáky se základními právy a povinnostmi občanů v demokratickém státě, vede k respektování společenských norem a pravidel soužití

Kompetence pracovní

- učitel vede k dodržování zásad bezpečnosti ochrany zdraví, hygieny práce
- učitel umožňuje žákům pracovat s veškerou dostupnou odbornou literaturou, atlasy, internetem,...

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce vlastivědy
- v oblasti informační a datové gramotnosti učitel učí žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snaží se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením žáka

- učitel učí žáky vyhledávat, používat, prezentovat a hodnotit informace efektivně pro daný účel nebo potřebu
- žáci jsou schopni zapojení do společnosti prostřednictvím veřejných a soukromých digitálních služeb a v rámci participativního občanství
- učitel demonstruje správné chování na sociálních sítích, rozpoznání kyberšikany
- učitel předvede hlavní dopady digitálních technologií a jejich využívání na životní prostředí

Metody, formy, nástroje a pomůcky

výklad, názor, reprodukce naučeného, zpětná vazba, návodné otázky, samostatná práce, práce ve dvojici, týmová práce, soutěže, respektování individuálního tempa a potřeb každého žáka při výuce, řízená i neřízená diskuze na dané téma, využití všech dostupných učebních pomůcek, nástěnných map, atlasů, knih, využití internetu, denního tisku, videomateriálů, poznávací vycházky po hlavním městě, výlety, škola v přírodě

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná letopočet vzniku ČR - ví, že Praha je hlavním městem ČR, umí ji vyhledat na mapě - ví, kdo byl prvním a kdo je současným prezidentem ČR, zná jméno premiéra ČR - je seznámen se státním uspořádáním, státními symboly a demokracií v ČR - umí vysvětlit rozdíl mezi mapou a globem - zná význam mapy, jejich měřítek - pozná základní geograf. značky, - zná pojem nadmořská výška - ukáže na mapě světové strany - umí ukázat a pojmenovat nejvýznamnější pohoří, vrchoviny a nížiny na mapě, důležité toky, vodní nádrže, významná města ČR - vyjmenuje jednotlivé oblasti ČR - s nápovědou a mapou dokáže stručně charakterizovat povrch, polohu, vodstvo, podnebí, hospodářské podmínky oblastí ČR - umí vyhledat Prahu na mapě - je seznámen s pověstí o založení Prahy, - učí se orientovat v plánu města Prahy, najde v něm své bydliště a školu - zná rozdíl mezi pohořím, nížinou a vrchovinou - zná základní typy půd, nejvýznamnější zemědělské - plodiny, nejdůležitější nerostné suroviny, zná význam chovu hosp. zvířat - rozlišuje pojmy počasí a podnebí 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa, samospráva, státní symboly, státní svátky - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika vysvětlivky - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR - domov, obec, místní krajina – prostředí domova, orientace v místě bydliště, poloha v krajině, minulost, současnost - okolní krajina – zemský povrch a jeho tvary, půda, vodstvo, podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí – mezilidské vztahy, politické strany, EU - vlastnictví - chování lidí – principy demokracie <p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, státní svátky a významné dny - regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti

<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v pojmech povodí, rozvodí, úmoří, přítok, pramen, ústí- zná rozdíl mezi pojmy jezero, rybník, přehrada- snaží se pochopit vliv krajiny na život a práci lidí- uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí, vyjmenuje a ukáže na mapě národní parky- chápe nutnost naučit se orientaci v krajině podle plánu, důležitých bodů, světových stran- ví, co jsou zákony, zná jejich význam- zná nejdůležitější práva a povinnosti občanů demokratického státu- je seznámen se státním uspořádáním ČR- umí vyjmenovat nejsilnější politické strany- zná pojem vláda, parlament- je seznámen s pojmem Evropská unie a ví, že jsme jejím členem- chápe význam cestovního ruchu- zná pojmy dějiny, historie- učí se orientovat na časové ose- zná nejvýznamnější události, osobnosti a památná místa českých dějin od příchodu Slovanů po vládu císaře Josefa II.- pozná nejvýznamnější místa a kulturní památky Prahy- rozlišuje mezi skutečnými fakty a pověstmi- zná vybrané postavy ze Starých pověstí českých <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">- uvědomovat si, že domov tvoří i rodina (umět vyjmenovat členy rodiny, znát jejich povolání, povídat o rodinných zvycích,..., orientovat se v příbuzenských vztazích)- znát adresu svého bydliště- popsat polohu svého bydliště na mapě- dbát o estetické prostředí domova- znát název školy, jméno třídního učitele a jména vedení školy- se měl seznámit a řídit se školní řádem- dodržovat pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci- uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty	
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - zvládat cestu do školy, umět popsat cestu do školy - orientovat se v okolí školy - začlenit svou obec do příslušného kraje - znát region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti - popsat charakteristické znaky krajiny - uvědomit si, jaký význam má krajina na život lidí a naopak jak, lidé působí na krajinu - sdělit a popsat poznatky a zážitky z vlastních cest - rozpoznat šikanu, krádež, ubližování a vědět na koho se v takových případech obrátit - vědět, jak se chovat k pobídkám neznámých lidí - vědět, jak se chovat v neznámém prostředí - znát pravidla silničního provozu - podílet se a spolupracovat s učitelem a spolužáky při demonstračních ukázkách a při situačních hrách (Co kdyby,...) - znát telefonní čísla tísňových stanic či vědět, kde je nalézt 	
<p>Průřezová témata</p> <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy (právo všech lidí žít společně, udržovat operantní vztahy, rozvíjet spolupráci, uplatňování principu slušného chování, základní morální normy) - etnický původ (odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost) <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá (místa, události mající původ či vztah k Evropě, naši sousedé v Evropě) <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - občan a občanská společnost a stát (odpovědný občan, jeho práva, povinnosti, aktivní uplatnění) - formy participace občanů v politickém životě (volební systém demokratické volby) - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie) 	

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na mapě Evropy - vyjmenuje a umí ukázat na mapě nejdůležitější povrchové útvary Evropy, nejdelsí toky, důležité nádrže, moře - stručně pomocí návodných otázek charakterizuje podnebí Evropy - umí ukázat Českou republiku 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí – mezilidské vztahy, EU - vlastnictví

<ul style="list-style-type: none">- umí ukázat a vyjmenovat sousední státy- snaží se zapamatovat si státy Evropy a jejich hlavní města- s pomocí mapy a učitele je schopen stručně popsat hospodářské podmínky největších států Evropy- dokáže vyjmenovat alespoň pět států, patřících do Evropské unie- je si vědom zásad svobodného, demokratického způsobu života v ČR- je seznámen o významu Evropské unie- je stručně seznámen s nejvýznamnějšími událostmi, osobnostmi a památnými místy českých dějin od dob Rakouska-Uherska po vznik České republiky- umí s pomocí popsat charakteristické rozdíly způsobu života lidí, jejich životních potřeb v minulosti a dnes- umí se orientovat na časové ose,- umí zařadit do příslušného období významné události, osobnosti- odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">- seznámit se s mapou, naučit se číst na mapě- určit světové strany- rozumět vysvětlivkám na mapě- orientovat se na mapě České republiky- rozpoznat hranice ČR a vědět s jakými státy naše republika sousedí- seznámit se s přírodními podmínkami ČR (povrch, vodstvo, podnebí, nerostné suroviny)- vyjmenovat a vyhledat nejdůležitější velká města- dovědět se o způsobu života obyvatel v ČR- poznat státní symboly- najít Českou republiku na mapě Evropy, na globusu- mít základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě- sdělit a popsat zážitky a poznatky z vlastních cest	<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none">- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost- orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí, kalendář, letopočty- rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat šikanu, krádež, ubližování a vědět na koho se v takových případech obrátit - vědět, jak se chovat k pobídkám neznámých lidí - vědět, jak se chovat v neznámém prostředí - znát pravidla silničního provozu - podílet se a spolupracovat s učitelem a spolužáky při demonstračních ukázkách a při situačních hrách (Co kdyby,...) - znát základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy (dodržování školního řádu) - vědět, že každé protiprávní jednání má svůj postih - seznámit se, jak reagovat v případě propuknutí požáru, při poplachu, při dopravní nehodě - znát důležitá telefonní čísla - rozeznat rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - znát významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji 	
<p>Průřezová témata</p> <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy (právo všech lidí žít společně, udržovat operantní vztahy, rozvíjet spolupráci, uplatňování principu slušného chování, základní morální normy, vztahy mezi kulturami, obohacování a konflikty vyplývající z rozdílnosti kultur) - etnický původ (odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost) <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá (místa, události mající původ či vztah k Evropě, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích podle výběru) - objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, státní a evropské symboly, život Evropanů a styl života v evropských rodinách podle výběru) <p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy) 	

5.5 Umění a kultura

5.5.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku jednu hodinu týdně
- hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř vzdělávacích oblastí

Vokální činnosti

- práce s hlasem, kultivace mluvního a pěveckého projevu

Instrumentální činnosti

- hra na dostupné hudební nástroje, jejich využití při reprodukci

Hudebně pohybové činnosti

- vyjádření hudby pohybem a tancem

Poslechové činnosti

- aktivní vnímání hudby, poznávání různých žánrů a stylů
- žáci pracují ve třídě s využitím dostupných učebních pomůcek a audiovizuální techniky

V rámci předmětu jsou realizována tato průřezová témata

- Osobnostní a sociální témata (rozvoj schopnosti poznávání, komunikace)
- Mediální výchova (vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák zpívá podle svých dispozic intonačně čistě, rytmicky správně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje žákům prožívat úspěch

Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje kvalitu tónů
- poznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- poznává některé hudební nástroje
- odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence komunikativní

- žák rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci svých možností
- vyjadřuje pohybem znějící hudbu, metrum, tempo, dynamiku a směr melodie
- učitel vytváří příležitost pro relevantní komunikaci mezi žáky
- učitel se zajímá o názory a zkušenosti žáků

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k porovnávání hudebních žánrů
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky ke vzájemné toleranci

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému přemýšlení nad obsahy hudebních děl

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- tanečním pohybem vyjadřuje hudbu a její náladu

- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce hudební výchovy
- učitel učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- ukazuje možnosti jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k samostatnému rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- učí žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snaží se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením žáka

Metody, formy, nástroje a pomůcky

- nápodoba, Orfeův instrumentář, nástroje vyrobené dětmi, poslech reprodukováné hudby, návštěva koncertů, divadelních představení

Ročník: 1., 2., 3.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naučí se správně dýchat a hospodařit s dechem - správně drží tělo - provádí hlasová a dechová cvičení - rozlišuje zvuky, hluky, tóny, mluvní projev a zpěv - pozná stoupající a klesající melodie - umí zazpívat vybrané lidové a umělé písně - umí zazpívat vybrané vánoční koledy - seznámí se s hymnou ČR - vytleská 2/4, 3/4 rytmus - seznámí se s pojmy notová osnova, nota, houslový klíč - pozná a rozlišuje některé hudební nástroje podle zvuku - seznámí se s vybranými dechovými, smyčcovými, klávesovými nástroji (umí některé vyjmenovat) - doprovází se rytmickými nástroji (Orffův instrumentář) - tleská si do pochodu - poznává rytmus polky a valčíku - pokouší se vyjádřit hudbu pohybem - seznámí se s pojmy lidová a umělá píseň - poslouchá lidové a umělé písně - seznámí se s vybranými skladbami klasiků - seznámí se se skladateli B. Smetanou, A. 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena - pěvecké dovednosti - dynamické odlišnosti hudby a zpěvu - hudební rytmus 2/4, 3/4 <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry na rytmické nástroje - hudební hry - improvizace - rytmizace - doprovod <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování - improvizace - pohybové vyjádření hudby - reakce na změny rytmu <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba instrumentální a vokálně instrumentální - poslech lidové a umělé písně - pochod - tanec - ukolébavka

<p>Dvořákem, W. A. Mozartem</p> <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">- hospodárně dýchat a zřetelně vyslovovat- provádět dechová a hlasová cvičení- poznávat některé noty, naučit se opakovat jednoduchý rytmus- zpívat jednoduché písně v rozsahu kvinty- učit se doprovázet zpěv jednoduchými hudebními nástroji- poznávat hudební nástroje (smyčcové a klavír, buben, trubka)- soustředit se na poslech jednoduché skladby (ukolébavka, pochod)- poslouchat hymnu ČR a poznat ji- poznat vánoční koledy- učit se dýchat a držet tělo při zpěvu a rytmických hrách- být schopen zazpívat jednoduché písně v rozsahu kvinty- rozlišovat intenzitu zvuku- rytmizace říkadel- ve sboru zpívat lidové a umělých písní přiměřeného rozsahu- intonační cvičení- být schopen základů hry na nástroje Orffova instrumentáře - hůlky, bubínek, tamburína, triangl- uvědomovat si správné držení těla- hospodárné dýchání- zřetelná výslovnost slov a slovních spojení- soustředit se na poslech skladeb s přihlédnutím k individuálním schopnostem žáků- rozpoznávat tempo a rytmus, výšku, sílu a délku tónu- charakteristické zvuky jednotlivých hudebních nástrojů- být schopen pochodování podle hudebního doprovodu- znát základní pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami- znát jednoduché písně se vztahem k jednotlivým ročním obdobím, lidovým slavnostem a svátkům - např. koledy- správně a hospodárně dýchat a zřetelně vyslovovat při rytmizaci říkadel i při zpěvu	
--	--

<ul style="list-style-type: none">- umět vytleskat rytmus podle vzoru- tleskat, pleskat, dupat v pravidelném rytmu při doprovodu skladby- zpívat jednoduché písně v rozsahu kvinty- seznámit se s pojmy nota, notová osnova, houslový klíč- učit se používat dětské hudební nástroje k hudebnímu doprovodu a rytmickým cvičením- poznat jednotlivé hudební nástroje (dřívka, triangel, bubínek, kastaněty, činely, tamburína)- poznat hudební nástroj podle vzhledu (klavír, kytara, buben, trubka)- rozlišovat sílu zvuku - tiše, hlasitě- rozlišovat krátké a dlouhé tóny- rozlišovat tempo pomalé a rychlé- rozlišovat ženský, mužský a dětský zpěvní hlas- poznat zvuk klavíru, kytary, bubínku, triangu, dřívek, tamburíny podle individuálních schopností- soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby dle výběru (pochod, ukolébavka, taneční charakter)- poslech říkadel a písní v provedení dětských souborů- seznámit se se jmény slavných skladatelů- měnit pohyb podle tempových a rytmických změn (chůze, pochod, klus) a dbát na správné dýchání a držení těla- soustředit se na dýchání a držení těla při jednoduchých tanečních hrách (krok sun krok, poskoky)- umět do pochodu tleskat, bubnovat- naučit se jednoduchý taneček - mazurku- improvizovaně se pohybovat do rytmu hudby	
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění)- psychohygienu (dovednosti zvládnutí stresových situací, uvolnění a relaxace)- sociální rozvoj- poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve třídě)- mezilidské vztahy (tolerance druhého)- komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a aktivního naslouchání, cvičení v neverbálním sdělení)	

Nabídka pro nácvik písni (možné doplnit podle zájmu a schopností žáků):

Prší, prší, Jedna, dvě, Já do lesa nepojedu, Travička zelená, Já mám koně, Jedna, dvě, tři, Kočka leze dírou, Maličká su, Rybička maličká, Holka modrooká, Komáři se ženili, Na tý louce zelený,...

Nabídka skladeb k poslechu:

Hymna ČR, B. Smetana: Má vlast (Vltava), A. Dvořák: Humoreska, W. A Mozart: Menuet

Ročník: 4., 5.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se zpaměti písni - zná techniku dýchání při zpěvu - na základě svých možností se snaží zpívat, dbá především na správnou výslovnost při zpěvu - umí zpívat podle učitelem dané dynamiky - zná zásady měkkého nasazení při zpěvu - zná zásady hlasové hygieny - snaží se podle svých dispozic zdokonalovat v přesném vyjádření písni ve 2/4, 3/4 a celém taktu - umí taktovat dle nápodoby tyto takty - umí některé písni zazpívat v kánonu - rozezná sólo od vícehlasu - umí hrát krátké hudebně-melodické hry (na ozvěnu, otázka-odpověď, zvukomalebné zvuky, nápodoba zvířat, pískání) - pozná notový zápis písni pro jeden hlas a vícehlas - dokáže se orientovat v zápisu slov písni pod notovou osnovou - umí psát a pozná noty stupnice C dur (podle schopností až do g), rozlišuje délku not, zapíše správně podle taktu - ví, co znamenají pojmy repetice, Fine, Da Capo al Fine - umí napsat houslový a basový klíč - rozumí a respektuje v písni dynamická znaménka a zkratky p, mf, f - žáci umí pojmenovat některé nástroje z Orffova instrumentáře, znají způsob hry na ně - umí podle svých možností opakovat krátké rytmické motivy, témata - umí podle svých možností improvizovat a využít při doprovodu písni nebo říkadla nebo pohybu jednoduché rytmické Orfeovy nástroje 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (dýchání, výslovnost, tvorba tónu, dynamika, intonace, hlas. hygiena) - hudební rytmus - dvojhlas, vícehlas - vokální improvizace - grafický záznam vokální hudby <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, krátkých témat, doprovod písni, pohybů, tance) - písňové formy - grafický záznam melodie <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v rytmu - orientace v prostoru <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalita tónů (délka, síla, barva, výška) - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje - hudební žánry - hudební formy - interpretace hudby

<ul style="list-style-type: none">- pokouší se s pomocí učitele i o krátké rytmické přede hry a do hry při doprovodu- zná jednoduchou písňovou formu, zná formu ronda- snaží se rozpoznat v notovém zápisu předem známý motiv- umí taktovat 2/4, 3/4 a celý takt- seznámí se se základními kroky valčíku, polky, menuetu- dokáže improvizovaným pohybem vyjádřit tempo hudby, dle vnímání i náladu- dokáže reagovat na změnu rytmu- dokáže napodobit a zapamatovat si jednoduché krokové variace- naučí se jednoduché krokové variace samostatně, ve dvojici nebo jako součást skupiny- zvládá hrát jednoduché pohybové hry v prostoru- rozpozná tóny podle délky, síly- podle individuálních schopností pozná rozdílnou výšku tónu- pozná odlišnou barvu tónu, rozezná hlas mužský, ženský dětský sbor- pozná podle barvy tónu některé hudební nástroje smyčcové, dechové, strunné a bicí, pozná nástroje podle vzhledu- rozezná hru jednoho nástroje, zpěv sólového hlasu od souzvuku nebo sborového zpěvu- podle svých hudebních předpokladů rozpozná v proudu znějící hudby rytmus, melodii, barvu nástrojů, hlasů, gradaci, rytmické, melodické, dynamické změny a náladu skladby- umí poslechově rozlišit hudbu vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas, nástroj- pozná hudbu pochodovou, taneční, klasickou, ukolébavku, hudbu exotickou, etnickou, lidovou, operu- zná názvy některých současných populárních hudebních žánrů- učí se poslechově rozeznávat malou a velkou písňovou formu, rondo a variace- umí vyjádřit své pocity z poslechu hudby- učí se hledat souvislost mezi textovým obsahem a melodií	
--	--

<ul style="list-style-type: none">- snaží se kresbou nebo slovem pomocí své fantazie vyjádřit obsah hudby beze slov- zná jména nejvýznamnějších hudebních skladatelů (Smetana, Dvořák, Janáček, Mozart, Bach, Beethoven, Haydn) <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">- správně a hospodárně dýchat, zřetelně vyslovovat a měkce nasazovat při rytmizaci říkadel a zpěvu- dupat, tleskat, pleskat podle vzoru (rozvíjet hudební paměť)- dupat, tleskat, pleskat do rytmu při doprovodu skladby- k vyjádření rytmu používat hudební nástroje (Orfeovy nástroje) a předměty denní potřeby (šustění sáčku, chrastění umělohmotné krabičky s kuličkami,...)- naučit se pojmenovat jednotlivé nástroje Orfeova instrumentáře- rozeznat jednotlivé hudební nástroje podle vzhledu i podle zvuku- zpívat písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem- zpívat rád a zpěv brát jako relaxaci- naučit se správně hospodařit s dechem při interpretaci písní – frázování- znát základní pojmy grafického záznamu melodie: houslový klíč, nota, notová osnova- seznámit se se zápisem notové osnovy- odlišit tóny podle výšky, síly a barvy- rozeznat jednotlivé hudební nástroje podle vzhledu i podle zvuku- zapojit se do poslechových her- soustředit se na poslech skladeb (dětské pěvecké sbory, lidové orchestry, symfonické orchestry, poslech krátkých výrazných skladeb známých skladatelů)- seznámit se se jmény známých skladatelů- mít správné držení těla při pochodu- zvládnout pochod rytmicky doprovodit tleskáním či na jednoduchý nástroj- dbát správného dýchání- chtít zapojit se do pohybových her- při pohybových hrách respektovat spolužáky s tělesným postižením- zvládnout kroky polky	
---	--

<p>- uplatnit svou tvořivost a fantazii při vyjádření hudby pohybem</p>	
<p>Průřezová témata Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění) - psychohygienu (dovednosti zvládání stresových situací, uvolnění a relaxace) - kreativita (rozvoj základních rysů kreativity, originality, citlivosti, schopnosti vidět věci jinak) - sociální rozvoj - poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve třídě) - mezilidské vztahy (tolerance druhého) - komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a aktivního naslouchání, cvičení v neverbálním sdělení) Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky pro uplatnění názoru) - fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život)</p>	

Nabídka poslechového skladeb:

- Antonín Dvořák – Symfonie č. 9 e moll Z Nového světa, 2. věta Largo, Árie ježibaby z Rusalky
- Bedřich Smetana – Má vlast, Proč bychom se netěšili (Prodaná nevěsta)
- Leoš Janáček – Pilky z Lašských tanců
- Antonio Vivaldi – Čtvero ročních období, Concerto in D
- J. S. Bach – Toccata a fuga d moll
- G. F. Handel – Vodní hudba
- J.J. Ryba – pastorely
- L. van Beethoven – Symfonie č. 8 F dur
- W. A. Mozart – Malá noční hudba
- M. P. Musorgskij – Obrázky z výstavy
- P. I. Čajkovskij – Koncert pro klavír a orchestr b moll
- G. Bizet - -Carmen
- Etnická hudba: indiánská, romská, africká, spirituály
- Lidová hudba (i v úpravách např. Fleret – A vy páni muzikanti)
- Moderní hudba: Beatles, Qeen, Vangelis, Jaroslav Ježek, muzikály,...
- Vánoční koledy a písně

Nabídka pro nácvič písni (řídí se z části i podle zájmu žáků):

- Znáám já jeden krásný zámek, Cvrček houslista, Ach, není, tu není, Išla Marina, Jsou mlynáři, Ó, řebíčku zahradnický, Voděnka studená, Ukolébavka pro ptáčka, Tři slípky, My jsme Valaši, Chovejte mě má matičko, vánoční koledy a písně, Už ty pilky dořezaly, Grónská písnička, Stará archa, V tom píseckým černým lese, Teče voda z javora, Ten chlumecký zámek, Muzikanti, co děláte, A já su synek z Polanky, Jede, jede poštovský panáček + Já do lesa nepoježu, Tisíc mil, Tři čuníci, Rodné údolí, Bejvávalo, Avignonský most, Na tom bošileckým mostku, Kdyby byl Bavorov, Žádnej neví, co jsou Domažlice, U muziky, Cestu znám jen já, Čtyři koně jdou, Bláznova ukolébavka, Kde domov můj, A

vy páni muzikanti, trampské písně, písničky J. Uhlíře a Z. Svěráka, J. Nohavici, písně populárních interpretů a skupin, písničky z pohádek a jiné, říkadla, rozpočítadla

5.5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

předmět je vyučován jako samostatný v 1. – 5. ročníku:

– 3. ročník 1 hod týdně

– 5. ročník 2 hod týdně

- jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopnosti poznávání, hodnoty, postoje, praktická etika), Environmentální výchova (ekosystémy)

Charakteristika předmětu

- vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjadřování svého vnímání, citění, poznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k pozorování a vnímání reality
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci jsou vedeni k využití poznatků v dalších výtvarných činnostech

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci se učí využívat získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k diskusi a schopnosti respektovat názory jiných
- žáci se učí pojmenovávat vizuálně obrazné elementy, porovnávat je
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k tvořivé práci ve skupině a ke kolegiální pomoci
- učí se respektovat různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel a k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žáci se učí chápat a respektovat estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá k vytvoření vlastního postoje k uměleckým dílům

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce výtvarné výchovy
- učí se samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snaží se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením
- učitel učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- ukazuje možnosti jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k samostatnému rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- tvorbou digitálního obsahu podporuje kreativitu a rozvíjí představivost žáků

Metody, formy, nástroje, pomůcky

- různé výtvarné techniky a postupy a tomu odpovídající materiál a pomůcky, návštěva výstav, muzeí, kulturních představení, tematické vycházky

Ročník: 1., 2., 3.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při hře s barvou poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti (barvy základní, světlé, tmavé, husté řídké, kontrastní, teplé, studené, symbolická funkce barev apod.) - pracuje s vodovými barvami, temperami, suchým a voskovým pastelem - učí se míchat barvy na základě experimentu, hry s barvou - používá různé druhy štětců - při hře s linií poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti (přítlak, odlehčení, ředění, zhušťování atd.) - kreslí různými nástroji (tužka, dřívko, špejle, křída apod.) - na základě grafického záznamu pohybu (kružnice, ovál, elipsa, čára) rozvíjí kresebnou dovednost ruky - řadí různé výtvarné motivy (dekory, řazení podle velikosti, barvy apod.) - rozvíjí smysl pro prostor, poznává základní prostorové útvary, modeluje podle skutečnosti, fantazie z plastelíny a jiných plastických materiálů, tvaruje papír apod. - poznává formou hry a experimentu jejich 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazového vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - barva a její vlastnosti - druhy barev - symbolická funkce barev - fantazijní práce s barvou - barva a roční období - linie - druhy linií - výrazové možnosti linií - kružnice, ovál, elipsa, čára a jejich výrazové možnosti <p>Reflexe a vztahy zrakové vnímání k vnímání ostatními smysly:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostorové útvary - modelování <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj smyslového vnímání - různé výtvarné techniky - práce s přírodním materiálem - přírodní útvary <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užitkové předměty, hračky <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj pozorovacích schopností a vnímání

<p>vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - na vycházkách vyhledává a pozoruje různé zajímavé přírodní útvary a přírodniny - pozoruje přírodní útvary a materiály, rozlišuje jejich tvar, barvu, strukturu a pracuje s nimi (frotáž, otisky, vrypy, kombinace s jinými materiály) - pozoruje tvar různých užitkových předmětů z hlediska jejich tvaru, funkce a materiálu, pokusí se o jejich výtvarné vyjádření v ploše a prostoru - pozoruje a srovnává předměty stejné funkce a charakteru a rozvíjí tak pozorovací schopnosti a paměť - přibližně vystihne proporční vztahy zobrazovaných prvků - seznámí se s některými dětskými ilustrátory (ilustrace, filmy) - rozezná filmy kreslené a loutkové - rozumí pojmům loutka, maňásek - řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, uplatňuje přitom svoji fantazii, své pozorování, vlastní skutečnost, citový prožitek, různé smyslové vjemy, komunikuje o nich <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - být schopen rozeznávat základní barvy - mít základní dovednosti v práci s barvami a štětcem - znát postupy rozpíjení a zapouštění barev - mít schopnost používat měkký grafický materiál - voskové a olejové pastely, dále používání kříd, jejich rozmazávání prsty, měkké tužky, fixy, atd... - postupně rozvíjet grafické vyjádření svých pohybových představ - být schopen rozeznávat rytmus - rozvíjet svůj smysl pro rytmus a rytmické řazení různých přírodních prvků, barevných ploch a tvarů - být manuálně schopen vystřihování tvarů z papíru, jejich kolorování a nalepování - být seznámen s ukázkami ilustrací dětských knih, M.Aleš, J.Lada. J.Čapek - být seznámen s dětskou hračkou a loutkou - uvědomovat si základní zásady kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - dětské ilustrátory - film - loutka <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace se spolužáky o výsledcích tvorby
---	--

<p>bydlení, domova, školy, odívání a jejich estetické souvislosti a vztah k přírodě</p> <ul style="list-style-type: none">- dodržovat hygienické zásady při výtvarné práci- zvládnout základní dovednosti pro vlastní tvorbu- používat různé druhy štětců podle potřeby- pojmenovat barvy, tvary a objekty v prostoru- vyjádřit kresbou figuru v pohybu a její proporce podle svých individuálních možností- používat techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami- používat techniku práce bez štětce – pomocí prstů, špejle- naučit se míchat barvy – zelená, oranžová, fialová- zvládnout kresbu tužkou – správné držení- zvládnout kresbu dřívkem, špejlí, perem, rudkou, uhlem, fixem, pastelkou- pracovat s plastelínou, moduritem, přírodními materiály, papírem (modelování, tisk, lepení, trhání, dotváření)- pracovat s pískem na pískovišti- kreslit chodníkovými křídami- rozpoznávat a porovnat linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života s dopomocí učitele- seznámit se s díly nejznámějších malířů (Aleš, Mánes)- seznámit se s tvorbou nejznámějších ilustrátorů dětských knih (Lada, Sekora, Zmatlíková...)- zobrazovat skutečnost – ze života dětí a dospělých, ilustrace k pohádkám, říkadlům, ilustrace zážitků- zobrazovat přírodní i umělé formy a předměty denní potřeby- pracovat s hračkou, loutkou, maňáskem- seznámit se s pojmy, obraz, plastika, socha v praxi (galerie, výstavy, návštěvy hradů, zámků, náměstí...)- pracovat s plastelínou, keramickou hlinou, pískem- seznámit se s pojmem komiks v praxi	
---	--

<p>(rozdíl mezi knihou a komiksem, otázka vkusu a nevkusu, komiksy pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> - řadit různé prvky, barevné plochy a tvary tak, aby vznikla dekorativní plocha - vnímat estetičnost práce – ladění barev, velikostí a tvarů - uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, být schopen sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům - podílet se vlastními pracemi na výzdobě třídy - podílet se aktivně na úklidu a estetické výzdobě třídy - dbát na čistotu svého oděvu, na uspořádání svého pracovního místa - pomáhat při celoškolních prezentacích v rámci svých možností (vánoční a velikonoční výzdoba, výzdoba školy při různých příležitostech, výstavy keramických výrobků a výtvarné výstavy mimo školu) 	
<p>Průřezová témata Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů) - morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost) 	

Pozn. Náročnost práce bude postupně podle věku a rozvoje schopností žáků zvyšována.

Ročník: 4., 5.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná základní a podvojně barvy - dokáže výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy - pozoruje a srovnává tvary užitkových předmětů a snaží se je vyjádřit v ploše - prohloubí si a zdokonalí techniku malby - zvládne kombinaci různých technik - dokáže rytmicky řadit různé prvky - seznamuje se s funkcí písma jako dekorativního prvku - modeluje podle skutečnosti - získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem - učí se nalézat vhodné prostředky pro svá vyjádření - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - barva základní a podvojná - postava, užitkové předměty, jejich výtvarné vyjádření v ploše - malba a technika malby - písmena, rytmické řazení prvků <p>Reflexe a vztahy zrakové vnímání k vnímání ostatními smysly:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hmatové vnímání, modelování předmětů nebo zvířat <p>UPLATNĚNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení smyslové citlivosti - výtvarné ztvárnění prožitků z knihy, filmu, divadla <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p>

<ul style="list-style-type: none"> - umí výtvarně ztvárnit své prožitky z knihy, filmu, divadla - komunikuje o obsahu svých děl - pozná díla vybraných dětských ilustrátorů - seznamuje se s různými druhy výtvarného umění - chápe odlišnosti uměleckého vyjádření od reality - poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby - rozliší lidovou a současnou hračku - navštíví vybraná muzea, galerie, výstavy <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizovat svůj tvůrčí záměr - zvládat základní dovednosti v práci se štětcem a barvami - umět si pohrát s barvou (rozpíjení, zapouštění) - rozlišit výrazové vlastnosti světlé a tmavé plochy - umět využít malbu jako výrazového prostředku (nálada, emoce, pocity) - vyjádřit, jak na něho určité barvy či kombinace barev působí - zařazovat uvolňovací cviky ruky - rozvinout grafický pohyb - používat měkkého grafického materiálu (voskové a olejové pastely, suché pastely, křídly, měkké tužky, slabé fixy, ...) - zvládnout kresbu alternativním náčiním (dřívko, prsty, ...) - nakreslit zvíře, člověka pomocí jednoduchých tvarů (ovál, kruh, obdélník, ...) - seznámit se se základními vlastnostmi plastických materiálů - umět využít ke své kompozici přírodních materiálů - zvládnout jednoduché prostorové objekty - rozlišovat, porovnávat, třídit linie, barvy, tvary, objekty - rozpoznávat jejich základní vlastnosti a vztahy - získané zkušenosti uplatňovat podle svých schopností při tvorbě vlastní, při vnímání tvorby ostatních, při vnímání umělecké 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace se spolužáky o výsledcích tvorby <p>Výtvarné umění a životní prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilustrace knih - druhy výtvarného umění - estetika předmětů x kýč - lidové hračky, tradice - galerie, výstavy, muzea
---	---

<p>produkce i na příkladech z běžného života</p> <ul style="list-style-type: none">- při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie- vyjádřit (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla- seznámit se s díly nejznámějších malířů (ukázky, galerie)- seznámit se základními pojmy: kompozice, abstrakce, pozadí, zátiší,...- umět vyjádřit, jak na něj obraz působí- seznámit se s tvorbou nejznámějších ilustrátorů dětských knížek- pokusit se o ilustraci k pohádkám, říkadlům, příběhům- zamyslet se nad estetičností billboardů a plakátů ve městě- zkusit navrhnout billboard na dané téma- seznámit se s pojmy: obraz, plastika, socha v praxi (výstavy, návštěvy hradů a zámků, prohlídka města,...)- pokusit se o jednoduchou plastiku- umět spolupracovat při týmové práci- seznámit se s několika comicsy pro děti, rozlišit mezi knihou a comicsem- mít zájem o hezké prostředí ve třídě a ve škole	
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů) <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- ekosystémy (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční význam lesa, vodní zdroje, město – vesnice – umělý ekosystém)	

5.6 Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- předmět je realizován v 1. – 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- činnosti ovlivňující zdraví-příprava organismu na zátěž, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, koordinace pohybu, bezpečnost při pohybových činnostech

- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmiky, atletiky, sport. her, turistiky
- činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, zásady chování
- měření a posuzování pohybových dovedností

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována

OSV – osobnostní a sociální výchova

- Poznávání lidí, komunikace – 1. – 5. ročník
- Sebepoznání a sebepojetí – 4. – 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- jsou vedeni k osvojení základního tělovýchovného názvosloví
- učí se změřit základní pohybové výkony
- orientují se v informacích o sportovních akcích

Učitel

- umožňuje žákům v rozsahu daných kritérií hodnotit své výsledky

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- uplatňují zásady bezpečnosti ve sportovním prostředí
- umí reagovat na situaci při úrazu spolužáka
- dovedou řešit problémy související s nespportovním chováním, v nevhodném sportovním prostředí, náradím a náčiním

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru
- pomáhá žákům v obtížnějších činnostech a situacích

Kompetence komunikativní

Žáci

- jsou vedeni ke spolupráci při týmových pohybových činnostech
- učí se reagovat na základní tělovýchovné povely a pokyny

Učitel

- vede žáky ke vzájemné komunikaci
- vytváří modelové situace pro komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žáci

- jsou vedeni k jednání v duchu fair play
- dodržují pravidla
- respektují opačné pohlaví
- zvládají pohybové činnosti ve skupině

Učitel

- zadává takové úkoly, které nutí žáky ke spolupráci
- umožňuje každému žákovi prožít pocit úspěchu

Kompetence občanská

Žáci

- podílí se na realizaci pohybového režimu
- projevuje vůli po zlepšení své fyzické zdatnosti
- jsou vedeni ke kritickému myšlení
- učí se být ohleduplní

Učitel

- umožňuje žákům podílet se na tvorbě kritérií hodnocení činnosti a výsledků

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech
- učí se správně užívat tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

Žáci

- jsou vedeni ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce tělesné výchovy
- se učí ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- objevují možnosti jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- uplatňují a rozvíjejí již osvojené digitální kompetence ve vztahu k podpoře zdraví a ochraně bezpečí
- při práci s digitálními technologiemi se učí předcházet situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví, při interakci v digitálním prostředí jednat s ohleduplností a respektem k ostatním, rozpoznat rizikové situace a vhodně na ně reagovat

Učitel

- vede žáky k samostatnému rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- učí žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snaží se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením žáků

Ročník: 1., 2.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu před pohyb. aktivitou - zná protahovací cviky, cviky pro uvolnění - dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků - dbá na správné dýchání - používá relaxační cviky - seznamuje se se základními tělovýchovnými pojmy - dodržuje základní pravidla bezpečnosti a hygieny při sportování - reaguje adekvátně na smluvené povely, 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava ke sportovnímu výkonu - tělovýchovné chvílky během dne - pohybové aktivity s použitím netradičního náčiní - rytmizace, jednoduché tanečky - tělovýchovné pojmy - komunikace v TV - bezpečnost při sportování - pohybové činnosti na sněhu dle podmínek - základy sportovních her - míčové hry, pohybové hry - zjednodušená pravidla her a soutěží - zásady jednání a chování v týmu

<p>signály</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá vhodné sportovní oblečení a obuv - spolupracuje při týmových pohybových činnostech - základy jednoduché manipulace s míči - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je schopen si uvědomit porušení pravidel a jeho následků - nacvičuje techniku hodů kriketovým míčkem - zvládne kotoul vpřed - zvládne jednoduché cviky na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - provádí jednoduché cviky na lavičkách - projevuje snahu pro zlepšení svých pohybových dovedností - je schopen respektovat zdravotní handicapy spolužáků - uvědomuje si význam sportu pro zdraví člověka <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat v souladu s individ. předpokladu jednoduché pohybové činnosti sám i ve skupině - dbát na držení těla - dbát na správné dýchání - učit se dodržovat pravidla bezpečnosti a hygieny - znát základní tělocvičné pojmy - spolupracovat při jednoduchých týmových a pohybových činnostech - učit se respektovat handicap svůj i spolužákův - projevovat radost z pohybu - rozvíjet obratnost, rovnováhu a koordinaci pohybů - učit se napodobovat i sám tvořit v rytmu i v tempu - seznámit se s cviky na lavičkách, žebřinách, švédské bedně - učit se kotoul vpřed, jednoduché přeskoky - učit se chodit po lavičce a nízké kladině - učit se správnou techniku běhu a skoku - poznávat techniku hodů míčkem - učit se skákat přes švihadlo, podbíhat 	<ul style="list-style-type: none"> - základy atletiky - hod míčkem - rozvoj forem rychlosti, síly, pohyblivosti a koordinace - základy gymnastiky - cvičení na nářadí - cvičení s přiměřeným náčiním - vztah ke sportovní činnosti - zásady jednání a chování v duchu fair play
---	---

<p>dlouhé lano</p> <ul style="list-style-type: none">- znát zásady správného držení těla, principy bezpečného chování v tělocvičně a při sportovních hrách- znát postupy nástupu na hodinu tělesné výchovy- mít pasivní znalost základní terminologie použitých tělocvičných náradí a základních pořadových cvičení- projít testem úrovně pohybových schopností dětí- rozvíjet svou obratnost, rovnováhu a koordinaci pohybů- zdokonalovat způsob své chůze, běhu, přelézání překážek (lavičky, žebřiny, švédská bedna)- znát základní kompenzační a relaxační cvičení, v sedě a ve stoji, (na žíněnkách)- být schopen motivačních, tvořivých a nápodobivých cvičení- být schopen pod vedením provést dechová cvičení, protahovací a napínací cvičení (stretching)- být seznámen s náměty pro relaxační cvičení v jiných předmětech a s psychomotorickými cvičeními- mít základní zkušenost s průpravnými gymnastickými cvičeními- rozeznávat svalové napětí, způsoby zpevňování a uvolňování těla a jeho částí- být schopen provést kotoul vpřed a kotoul vzad- mít základní zkušenost s cvičením na žebřinách- absolvovat přeskoky a skoky prosté z malé trampolíny- mít zkušenost s kladinou - chůze a její modifikace (lavička, nízká kladina)- prožívat rytmus, tempo a melodii - a být schopen jejich vyjádření adekvátním pohybem- být schopen rytmizované chůze- být seznámen se základním tanečním krokem- mít základní vědomosti o technice pohybů, mít zkušenost s cvičením s náčiním (míč, švihadlo)- mít zkušenost s průpravnými atletickými	
---	--

<p>činnostmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - absolvovat běh do 50m, vytrvalostní běh 3 až 6 minut - být schopen hodu míčem - mít zkušenost s hrami pro ovlivňování psychomotorických a kondičních předpokladů - znát zásady her: vybíjená, kopaná, košíková (včetně přihrávky a driblingu) 	
<p>Průřezová témata Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem) - komunikace (řeč těla, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální: technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 	

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu před pohybovou aktivitou - zná protahovací cviky, cviky pro uvolnění - dbá na správné držení těla při plavání - dbá na správné dýchání - zná základní tělovýchovné pojmy - zná pojmy týkající se plavání - dodržuje základní pravidla bezpečnosti a hygieny při plavání - reaguje adekvátně na smluvené povely, signály - používá vhodné sportovní oblečení a obuv - spolupracuje při týmových pohybových činnostech - je schopen si uvědomit porušení pravidel a jeho následků - projevuje snahu pro zlepšení svých pohybových dovedností v plavání - je schopen respektovat zdravotní handicapy spolužáků - uvědomuje si význam plavání pro zdraví člověka - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti <p>Minimální úroveň pro úpravy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - plavání (základní plavecká výuka) - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob (plavecká technika) - prvky sebezáchrany

<p>očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získat kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - znát informace o správnosti pohybové aktivity a využívat příležitosti k aktivnímu pohybu - zvládat podle pokynů přípravu na plavání - mít osvojeny základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - soustředit se na plavání a činnost aktivně prožívat - dbát na správnost držení těla a správnost provádění cviků - dbát na správné dýchání při plavání - dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky v bazénu - převlékat se automaticky na plavání do plavek - osvojit si základní pojmy a povely v plavání - reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti plavání - učit se respektovat zdravotní handicap svůj nebo svých spolužáků - projevit odvahu a vůli pro zlepšení plavání - umět přijmout vítězství i porážku při plavání - být informován o výsledcích, popř. zlepšit si výsledky plavání 	
<p>Průřezová témata Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem) - komunikace (řeč těla, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální: technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 	

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu před pohybovou aktivitou - zná protahovací cviky, cviky pro uvolnění - dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná a používá kompenzační a relaxační cviky 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava ke sportovnímu výkonu - tělovýchovné chvílky během dne - rytmické a kondiční formy cvičení - základy estetiky pohybu - tělovýchovné pojmy - komunikace v TV - bezpečnost při sportování - pohybové činnosti na sněhu dle podmínek - základy sportovních her

<ul style="list-style-type: none"> - zná a používá základní tělovýchovné pojmy - zná pojmy týkající se různých sportovních odvětví dle zájmu - dodržuje základní pravidla bezpečnosti a hygieny při sportování - reaguje adekvátně na smluvené povely, signály - používá vhodné sportovní oblečení a obuv - spolupracuje při týmových pohybových činnostech - zvládá spolupráci ve hře - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen si uvědomit porušení pravidel a jeho následků - zná techniku hodů míčkem z rozběhu - zná techniku hodů kriketovým míčkem - zná druhy startů - zvládá vytrvalý běh do 400 m - zvládne jednoduché cviky na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - provádí jednoduché cviky na lavičkách - zvládá chůzi na obrácené lavičce bez dopomoci - zná princip štafetového běhu - zvládne kotoul vpřed a jeho modifikace - zvládne průpravná cvičení pro stoj na rukou - zvládá průpravné cviky pro přeskok přes kozu - projevuje snahu po zlepšení svých pohybových dovedností - je schopen respektovat zdravotní handicapy spolužáků - uvědomuje si význam sportu pro zdraví člověka <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získat kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - znát informace o správnosti pohybové aktivity a využívat příležitosti k aktivnímu pohybu - mít osvojeny základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - soustředit se na cvičení a činnost aktivně prožívat - znát význam tělesné zdatnosti pro zdraví a 	<ul style="list-style-type: none"> - hry dle zjednodušených pravidel (mini fotbal, mini basketbal) - pohyb s míčem i bez míče - míčové hry, pohybové hry - zjednodušená pravidla her a soutěží - druhy přihrávek a střelby - zásady jednání a chování v týmu - rozvoj forem rychlosti, síly pohyblivosti a koordinace - cvičení s přiměřeným náčiním - atletika - běh do 60 m, skok vysoký střížný - skok do dálky, rozměření rozběhu - běh v terénu až do 15 minut - spojení rozběhu s odhodem míčku - rozvoj forem rychlosti, pohyblivosti a koordinace - gymnastika - cvičení na nářadí, koza - kotoul vpřed i vzad - stoj na lopatkách a rukou - vztah ke sportovní činnosti - zásady jednání a chování v duchu fair play - turistika a pobyt v přírodě
--	--

<p>snažit se začleňovat pohyb do denního režimu</p> <ul style="list-style-type: none">- získat kladný postoj k pohybu- dbát na správné dýchání při cvičení- provádět rychlostně silová cvičení maximální intenzitou po dobu 5 – 20 s- provádět vytrvalostní činnosti v setrvalém stavu po dobu 10 – 20 minut- dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách v tělocvičně, na hřišti a v přírodě- převlékat se automaticky na Tv do cvičebního úboru- být schopen dodržovat jednoduchá pravidla při hrách a cvičení a spolupracovat s učitelem a spolužáky- projevovat radost při pohybové činnosti a hrách a nebát se pohybové aktivity- provádět cviky se zpevňováním a uvolňováním těla a jeho částí- znát některé cviky na přípravu organismu před pohybovou aktivitou (protahovací, napínací, cviky pro zahřátí a uvolnění)- správně provádět kotoul vpřed a jeho modifikace- snažit se provést správně kotoul vzad a jeho modifikace- zvládnout skoky prosté na malé trampolíně- zvládnout lehké cviky na lavičce – chůze s udržováním rovnováhy, různé přeskoky, lezení a posouvání- zvládnout přeskokování drobných překážek- naučit se skákat přes švihadlo alespoň jedním způsobem- naučit se podbíhat lano- provádět jednoduché cviky na hrazdě a žebřinách – ručkování, výdrž ve visu 5 – 10 vteřin- zvládat rytmizovanou chůzi, pochod, základní taneční krok (krok sun krok), lidový tanec (mazurka)- umět vyjádřit rytmus, tempo a melodii pohybem- provádět průpravné atletické činnosti- znát, co je nízký a vysoký start- zvládnout běh na 50 metrů- zvládnout běh na vytrvalost do 12 minut	
--	--

<ul style="list-style-type: none">- být schopen odrážet se správně z odrazového pásma a osvojit si techniku skoku do dálky- znát techniku hodů kriketovým míčkem- zvládnout základní manipulaci s míčkem – dýchání, házení jednoruč a obouruč- aktivně se zúčastnit a dodržovat zjednodušená pravidla u průpravných her s míčem a jiným herním náčiním- osvojit si základní poznatky z turistiky (oblečení, obutí, způsob chůze, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě, zakládání a rušení tábořiště, příprava na cestu)- zvládnout chůzi v terénu- zúčastnit se her na sněhu (bobování, sáňkování)- znát pravidla bezpečnosti – jízda po svahu, chůze stranou do svahu- mít možnost zúčastnit se her s jiným náčiním – skákací gymnastické míče, trampolína, létající talíře, líný tenis, dětské kuželky...- osvojit si základní pojmy a povely- reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti- znát názvy některých pohybových aktivit, tělocvičného nářadí a náčiní- být schopen pochopit jednoduchá pravidla her- být schopen soutěžit v družstvu- být schopen uvědomit si následky porušení pravidel her pro sebe i pro družstvo- vědět, co jsou olympijské hry a poznat olympijskou vlajku- učit se respektovat zdravotní handicap svůj nebo svých spolužáků- projevit odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti- umět přijmout vítězství i porážku při soutěžích- být informován o výsledcích, popř. zlepšit si výsledky své pohybové činnosti- zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost- dbát správného držení těla- zařazovat i do běžného života relaxační cvičení- zdokonalovat základní pohybové	
--	--

<p>dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti - dodržovat základní zásady bezpečnosti v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - účastnit se her pro rozvíjení pohybových dovedností a manipulace s náčiním - zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládat podle pokynů rytmická a kondiční cvičení, průpravná úponová cvičení - zvládnout jednoduché cviky na lavičce (chůzi, rovnovážné postoje, náskoky a seskoky) - prožívat rytmus, tempo, melodii a vyjádřit je pohybem - zapojit se do tanečních kreačí, lidových tanců (polka) - naučit se skákat přes švihadlo - zvládat podle pokynů průpravné atletické činnosti - zvládat běh na 60m - zvládnout základní manipulaci s míčem/pálkou,... (dýchání, házení jednoruč a obouruč) - aktivně se zúčastnit a dodržovat zjednodušená pravidla u průpravných her s míčem a jiným herním náčiním - mít základní poznatky z turistiky (oblečení, způsob chůze, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě, zakládání a rušení tábořišť, orientace v přírodě) - zvládnout chůzi v terénu - zúčastnit se her na sněhu (bobování, sáňkování) - osvojit si základní pojmy a povely a reagovat na ně - být schopen pochopit jednoduchá pravidla hry - být schopen soutěžit v družstvu 	
<p>Průřezová témata</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem) - komunikace (řeč těla, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální: technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 	

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu před pohybovou aktivitou - zná protahovací cviky, cviky pro uvolnění - dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná a používá kompenzační a relaxační cviky - zná a používá základní tělovýchovné pojmy - zná pojmy týkající se různých sportovních odvětví - dodržuje základní pravidla bezpečnosti a hygieny při sportování - reaguje adekvátně na smluvené povely, signály - používá vhodné sportovní oblečení a obuv - spolupracuje při týmových pohybových činnostech - zvládá spolupráci ve hře - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen si uvědomit porušení pravidel a jeho následků - zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná druhy startů start - zná princip štafetového běhu - zvládne kotoul vpřed a jeho modifikace - zvládne průpravná cvičení pro stoj na rukou - umí roznožku a skrčku přes kozu odrazem z můstku - projevuje snahu pro zlepšení svých pohybových dovedností - je schopen respektovat zdravotní handicapy spolužáků - uvědomuje si význam sportu pro zdraví člověka <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazovat do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením - dbát na správnost provádění průpravných, koordinačních, kompenzačních, dechových cvičení - provádět rychlostně silová cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava ke sportovnímu výkonu - tělovýchovné chvílky během dne - rytmické a kondiční formy cvičení - základy estetiky pohybu - tělovýchovné pojmy - komunikace v TV - bezpečnost při sportování - pohybové činnosti na sněhu dle podmínek - základy sportovních her - míčové hry, pohybové hry - zjednodušená pravidla her a soutěží - druhy přihrávek a střelby - zásady jednání a chování v týmu - atletika - běh do 60 m, skok vysoký střížný - skok do dálky, rozměření rozběhu - spojení rozběhu s odhodem míčku - rozvoj forem rychlosti pohyblivosti a koordinace - gymnastika - cvičení na náradí, koza - kotoul vpřed i vzad - stoj na lopatkách, na rukou - přetahy a přetlaky - turistika a pobyt v přírodě - vztah ke sportovní činnosti - zásady jednání a chování v duchu fair play

<p>maximální intenzitou po dobu 5 – 20 s</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádět vytrvalostní činnosti v setrvalém stavu po dobu 10 - 20 min. - uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti - dodržovat pravidla her a jednat v duchu fair play - upevňovat sociální vztahy hrou - umět vyhrát i přijmout porážku - vytvářet vlastní modifikaci pohybových her - zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umět využívat cviky na odstranění únavy - snažit se o jednoduchou akrobacii (kotoul vpřed, vzad a jejich modifikace, stoj na lopatkách, rovnovážné polohy) - překonat strach z gymnastického náradí - zvládnout skoky prosté z malé trampolíny - pokusit se o přeskoky přes kozu, bednu - provádět jednoduchá cvičení na kruzích (houpání, svis) - pokusit se o šplh s přírazem na tyči (laně) - osvojit si základy štafetového a překážkového běhu - znát techniku skoku do dálky - znát techniku hodů kriketovým míčem - účastnit se různých modifikací orientačních soutěží a závodů - znát pravidla bezpečnosti (jízda po svahu, chůze do svahu,...) - získat informace o nebezpečí na horách - mít možnost zúčastnit se her s jiným náčiním (skákací gymnastické míče, trampolína, létající talíř, líný tenis,...) - znát názvy tělocvičného náradí - umět přijmout porážku - být schopen uvědomit si následky porušení pravidel pro sebe i družstvo - vědět, co jsou olympijské hry a znát význam olympijské vlajky - být informován o svých výsledcích - pomáhat učiteli při měření skoku dalekého pásmem, umět změřit rychlost na stopkách 	
<p>Průřezová témata Osobnostní a sociální výchova</p>	

- poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem)
- komunikace (řeč těla, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální: technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)

Metody, formy, pomůcky:

- předvedení, názor, osvojení, hodnocení
- pohybové činnosti jednotlivce, skupiny
- komunikace, posuzování pohybových dovedností
- vybavení kabinetu Tv, tělocvična, školní atletické hřiště

5.7 Člověk a svět práce

5.7.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět - Pracovní činnosti se vyučuje v 1 až 5. ročníku po 1 hodině týdně.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu:

Environmentální výchova - EV

(Vztahy člověka k prostředí, 1. až 5. ročníku)

Vyučovací proces směřuje k tomu, aby žáci získali:

- základní pracovní dovednosti a návyky
- poznali vybrané materiály
- volili vhodné pracovní nástroje, pomůcky
- osvojili si vhodné pracovní postupy
- dodržovali zásady bezpečnosti a hygieny při práci
- dovedli si práci plánovat, organizovat
- získali aktivní vztah k ochraně životního prostředí a pozitivní vztah k práci

Vzdělávací obsah je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, učíme je používat vhodné nástroje, nářadí, pomůcky při práci i v běžném životě
- snažíme se vhodnou motivací zapojovat aktivně žáky do pracovních činností
- rozvíjíme a procvičujeme jemnou a hrubou motoriku, pohybovou koordinaci a orientaci v prostoru

- rozvíjíme sebeobsluhu
- doplňujeme výuku o praktické exkurze
- vedeme žáky k péči o své pracovní prostředí ve třídě, škole

Kompetence k řešení problému

- umožňujeme volbu různých pracovních postupů
- snažíme se rozvíjet tvořivost, vytrvalost, samostatnost při plnění úkolu

Kompetence komunikativní

- rozšiřujeme slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí, pomůcek, učíme je popsat pracovní postup
- vedeme je k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích, ve skupině a k vzájemné pomoci ve snaze o dosažení co nejlepšího výsledku

Kompetence občanské

- snažíme se o vytvoření pozitivního vztahu k práci a za kvalitní výsledky práce
- učíme žáky zodpovědnosti za své chování, za svou práci
- klademe důraz na ekologickou výchovu (péče o pracovní prostředí, sběr odpadu, sběr léčivých bylin)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke správnému užití materiálů, k zodpovědnému zacházení s pracovními nástroji a pomůckami
- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci
- respektujeme rozdíly v pracovním tempu, zručnosti jednotlivých žáků
- podle potřeby žákům pomáháme

Kompetence digitální

- žáky vedeme ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce pracovní činnosti
- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- ukazujeme možnosti jejich využití při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáky k samostatnému rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- učíme žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snažíme se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením žáka
- tvorbou digitálního obsahu podporujeme kreativitu a rozvíjíme představivost žáků

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo
Žák: - sbírat nebo třídit přírodní materiál (šípky, léčivé byliny, pomerančovou kůru)	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu: - přírodniny

<ul style="list-style-type: none"> - sbírat, propichovat, lisovat, nalepovat (listy, semena, plody, atd.) - dovede navlékat - trhat, mačkat, lepit, stříhat, překládat a skládat papír - hníst, válet, stlačovat, dělit na části - dovede sestavovat stavebnicové prvky (odřezky, dřívka, kostky, špejle) podle fantazie - montovat a demontovat jednoduché stavebnice - zná základy péče o pokojové květiny (otírání listů, zalévání) - zná základy stolování a hygieny při svačině, obědu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne nebo zajistí první pomoc při úraze (podle svých schopností a možností) <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní manuální činnosti s jednoduchým materiálem - umět stříhat, ohýbat, mačkat, lepit, překládat - učit se správně stříhat, lepit - puzzle - vytvářet jednoduché prostorové tvary - učit se navlékat korálky - učit se navlékat a stříhat nit, propichovat otvory jehlou - poznávat vlastnosti modelovacích hmot (modelína, modurit, keramická hlína) - rozumět jednoduchému slovnímu návodu - zvládat práci s jednoduchou stavebnicí - znát názvy základních pracovních pomůcek - poznávat základní péče o pokojové rostliny - pomáhat při jednoduchých činnostech na zahradě (hrabání, okopávání) - oblékat se samostatně - zapínat si zip a knoflíky - zapínat si boty a zavazovat si tkaničky - vědět, kdy a proč si mýt ruce - vědět, jak používat toaletu - umět se postarat o vlastní hygienu - učit se správně stolovat a spol. chovat k čemu slouží a jak se používají přístroje, talíře, 	<ul style="list-style-type: none"> - papír - modelína, těsto <p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice, různé dřevěné prvky <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstování pokojových květin <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - úprava stolu, základy hygieny - první pomoc - pracovní pomůcky, nástroje
--	--

sklenky, ...	
Průřezová témata Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí; prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)	

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sbírat, třídít, sušit, přírodní materiál, léčivé byliny - lisovat, aranžovat, navlékat, dotvářet, opracovávat, přírodní materiál - dovede hníst, válet, stlačovat, přidávat, ubírat, dělit na části (modelínu, těsto, keramickou hlínu) - umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat, skládat papír - navléknout jehlu, udělat uzel, naučí se zadní steh, stehovat - stříhat, lepit textilie - naučí se jednoduché vánoční a velikonoční zvyky - umí montovat a demontovat jednoduché stavebnice podle fantazie - zná základy péče o pokojové květiny (otírání listů, zalévání, kypření) - umí zasít semena (v místnosti) - chová se vhodně při stolování, připraví si jednoduché stolování (ve třídě, jídelně) - zdokonalí si návyky sebeobsluhy - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne nebo zajistí první pomoc při úraze (podle svých schopností a možností) <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědět, jak mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - umět vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - poznávat druhy papíru a jejich vlastnosti - být schopen navlékat, aranžovat, opracovávat, sbírat a třídít pracovní materiály 	<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <p>Vlastnosti materiálu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodniny - modelína, keramická hlína - papír - textil - seznámení s lidovými tradicemi <p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokojové květiny - základní podmínky pro pěstování rostlin - setí semen v místnosti <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla stolování - studená kuchyně - hygiena a bezpečnost při práci - první pomoc při drobných úrazech

<ul style="list-style-type: none"> - pracovat podle slovního návodu - být schopen tvarovat modelovací hmoty, válet, koulet, mačkat, vytahovat, dělit, stlačovat, a.j. - vytvářet základní tvary z modelovací hmoty, válečky, placičky, vytváření předmětů složených z těchto základních tvarů - miska apod. - umět sestavovat stavebnicové prvky - umí smontovat a demontovat jednoduché předměty vytvořené ze stavebnicových prvků - znát základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání - umět zasít semena, kypřit půdu - znát základy bezpečnosti při práci - pozorovat růst rostlin a je schopen základního popisu výsledků pozorování - udržovat pořádek, zametat, otírat prach, umývat a utírat nádobí - umět se vhodně chovat při stolování - být schopen připravit jednoduchý pokrm studené kuchyně, např. během vánočního posezení - mýt si obličej, zuby, používat kapesník, česat se - znát zásady správného používání WC a zachovávání čistoty při jeho použití - dodržovat základní hygienická pravidla - mytí rukou před jídlem, po použití WC apod. - umět se obouvat, čistit a šněrovat boty - být schopen správně ovládat různé druhy zapínání oděvů, samostatně se obléknout, správně odkládat oděv a obuv 	
<p>Průřezová témata Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí (náš životní styl-spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí; prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)</p>	

Ročník: 3

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sbírat, třídít, sušit léčivé byliny, přírodní materiál - sbírat, lisovat, navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovat přírodní materiál - umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, skládat, překládat, řezat, - seznámí se a pozná druhy papíru a jeho 	<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu: - přírodniny - papír a karton - druhy papíru - práce se slovním návodem a předlohou - textil, druhy textilu - šití</p>

<p>funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje podle slovního návodu, nebo předlohy - umí stříhat, vystřihovat a lepit textil - navléknout nit', udělat uzel, ušít zadní steh - umí přišít knoflík - vyrobit jednoduchý textilní výrobek - umí rozlišit u textilie rub a líc a pozná některé druhy textilie - seznámí se s některými lidovými zvyky a navštíví výstavu nebo muzeum - umí válet, hníst, mačkat, oddělovat, přidávat modelovací hmotu - umí montovat, demontovat stavebnice - dovede sestavovat stavebnicové prvky podle návodu - umí jednoduchou údržbu předmětů (výměna baterií) - zná základy péče o pokojové květiny (otírání listů, zalévání, kypření, s pomocí přesazovat - umí zasít semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování (základní podmínky pro pěstování rostlin) - umí se chovat vhodně při stolování - připraví jednoduché stolování - orientuje se v základním vybavení kuchyně - umí připravit jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - dovede nakoupit potraviny - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne nebo zajistí první pomoc při úraze, dle svých schopností a možností <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - různě upravovat drobný materiál (stříhat, ohýbat, spojovat, lisovat, lepit, propichovat, navlékat, svazovat třídít podle velikosti 	<ul style="list-style-type: none"> - lidové tradice - modelování <p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice - práce s návodem - jednoduchá údržba předmětů <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o pokojové květiny - setí semen - pozorování a hodnocení pozorování <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - stolování - základní vybavení kuchyně - příprava pokrmů studené kuchyně - nákup - hygiena pracovní prostředí - hygiena osobní - bezpečnost práce - pomoc při drobných úrazech - pracovní pomůcky a nástroje
---	--

<p>barvy, tvaru)</p> <ul style="list-style-type: none">- rozlišovat přírodní a technický materiál- projevit estetické cítění (kombinace materiálů, ladění barev, poměr velikostí)- poznávat vlastnosti různých modelovacích hmot (modelína, modurit, keramická hlína, písek)- upravovat různě modelovací hmotu (mačkat, hníst, koulet, vytahovat, stlačovat, ubírat, rozdělovat)- umět vytvářet základní tvary - váleček, šiška, placička, kulička- vytvářet různé předměty ze základních tvarů- rozlišovat různé druhy papíru a kartonu podle barvy, tloušťky a povrchu- upravovat různě papír a karton (překládat, skládat, trhat, vytrhávat, stáčet, stříhat, řezat, vystříhovat, měřit, slepovat...)- třídít papír podle vlastností- znát názvy nástrojů, náradí a pomůcek, s kterými pracuje a vědět, k čemu slouží a jak se používají- pracovat podle slovního návodu a předlohy- poznat některé jednoduché techniky zpracování materiálu- znát pravidla bezpečnosti a hygieny při práci s drobnými nástroji a náradím- znát některé lidové zvyky spojené s Velikonocemi a Vánoce- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi z plastu, dřeva a kovu (Merkur)- zvládat jednoduché skládačky typu puzzle, skládat obrázky z kostek (30 dílků)- pracovat podle návodu i vlastní fantazie- sestavovat a rozebírat modely ze stavebnic, jednotlivých předmětů- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popsat jeho výsledky- sledovat podmínky pro život rostlin - voda, vzduch, světlo, teplo- poznat rozdíl mezi osivem a sazenicí- kypřit půdu a vytrhávat plevel v rámci svých možností- vědět, jak rostliny zalévat a co je hnojení- pracovat s klícidlem (řeřicha, hrách, čočka, obilí) a sledovat změny	
--	--

<ul style="list-style-type: none">- pěstovat hrách, ředkvičky, mrkev... - upravovat půdu před setím, sít do řádků, zalévat, průběžně pečovat o záhon)- pomáhat při úpravě zeleně v okolí školy- pečovat o nenáročnou rostlinu v bytě (zalévat, kypřit, omývat listy, misky, odstraňovat odumřelé části)- přesazovat pokojové rostliny s pomocí učitele- seznámit se se zahradním náčiním - názvy, k čemu slouží- znát zásady bezpečnosti při zacházení se zahradním náčiním- používat ochranné pomůcky (oděv, obuv, rukavice)- sbírat léčivé rostliny (s ohledem na možné alergické reakce žáků) hluchavka, šípek, pomerančová kůra - správně sušit a skladovat- připravit samostatně jednoduchý pokrm - jednoduchá svačina- poznat v praxi (cvičné kuchyni) základní vybavení kuchyně- znát, jak a kde se kupují a skladují některé základní potraviny- zvládnout umýt a utřít jednoduché a bezpečné kusy nádobí- umýt ovoce a zeleninu před použitím- upravit stůl pro jednoduché stolování- chovat se vhodně při stolování, správně držet příbor- znát pravidla hygieny před stolováním- znát názvy některého jednoduchého kuchyňského náčiní, vědět, k čemu slouží a jak ho používat- znát, k čemu slouží lednička, mixér, toustovač, šlehač - bezpečnost- naučit odměřit si nit- naučit navlékat nit do jehly, popř. dělat uzlík- naučit jehlou propíchnout otvory v papíru- naučit vyšívací jehlou šít přední steh na pruhu kartonu nebo na vhodném textilu (kanava)- mýt si obličej, ruce, čistit si zuby, česat se, používat kapesník- obouvat se, šněrovat a zapínat si boty, udržovat je v čistotě- umět používat WC včetně celé hygieny po	
---	--

<p>použití</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládat různé druhy zapínání, samostatně se obléknout, svléknout a uložit si oděv a obuv - udržovat pořádek - utírat prach, zametat - uklízet po sobě odpadky do koše - umět třídit papír, plast, sklo a ostatní odpad. - vědět, jak se používá vysavač - zvládnout jednoduchý nákup s pomocí dospělého - vědět proč je třeba i ve škole se přezouvat 	
<p>Průřezová témata Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí; prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) 	

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sbírat, třídit, léčivé byliny a přírodniny - rozlišit přírodní a technický materiál (folie, drát, pet lahve) - umí použít technický materiál při výrobě jednoduchého výrobku - seznámí se při činnostech s různým materiálem, s prvky lidových tradic - dovede stříhat, vystřihovat, řezat, vyřezávat, děrovat, lepit, polepovat, slepovat papír a karton - vytváří prostorové konstrukce - zvládne přední, zadní, obnitkový steh - umí jednoduchý šev, sešívá - umí navléknout gumu, šňůrku - udržuje pořádek na svém pracovním místě, zná zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze dle svých schopností - montuje, demontuje stavebnice - dovede sestavit složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního názoru, předlohy - zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná základní podmínky pro pěstování rostlin - zná množení rostlin, odnožemi, řízkováním - zná některé rostliny (okrasné, léčivé, koření, zelenina) - umí zvolit správné pomůcky, nástroje a 	<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodniny - technický materiál - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy - lidové tradice - papír a karton - textil - šití <p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice, modely - práce s návodem <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokojové květiny - rozdíl mezi setím, sázením - množení rostlin - dělení rostlin podle užitku - hygiena práce <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - pokrm studené kuchyně - úprava stolu - hygiena

<p>nářadí podle druhu činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce- poskytne první pomoc při úraze- umí se orientovat v základním vybavení kuchyně- dovede nakoupit a uložit základní potraviny- umí připravit jednoduchý pokrm studené kuchyně- zná pravidla správného stolování a společenského chování u stolu- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti, poskytne první pomoc podle svých schopností <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">- vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu- využívat při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii- seznámit se s funkcí a užitím nástrojů, nářadí, pomůcek (nůžky, šablony, sešíváčka,...)- různě upravovat papír a karton (stříhat, ohýbat, polepovat,...)- mít k dispozici dostatek různého materiálu (přírodniny, korálky, špejle, textil, drát, folie,...), aby jeho práce byla pestrá- upravovat modelovací hmotu (mačkat, hníst, koulet, stlačovat, rozdělovat, válet,...)- tvořit jednoduché výrobky ze základních tvarů (válečku, šišky, kuličky, placičky)- podílet se na pěkné (tradiční) výzdobě třídy o vánocích, velikonocích- provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích- ošetřovat a pěstovat podle daných zásad pokojové i jiné rostliny (kypřit, plít, zalévat, přihnojovat)- pomáhat při úpravě zeleně na školním pozemku (upravovat půdu před setím, sít do řádků, zalévat, průběžně pečovat o záhon)- používat ochranné pomůcky (rukavice, obuv, oděv)- znát základní vybavení kuchyně	
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - uklízet v kuchyni (mytí a utírání nádobí) - udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce - seznámit se se základními tkaninami a jejich využitím - znát druhy a použití základních hygienických prostředků (mýdlo, šampon, pasta na zuby, krém na ruce,...) - používat manikúru - samostatně se oblékat, vázat boty - umět používat WC včetně celé hygieny po použití - rozlišit jaké oblečení je vhodné do společnosti a přírody 	
<p>Průřezová témata Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí (naše obec – řešení odpadového hospodářství; náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí; prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) 	

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sbírat, sušit, třídít léčivé byliny a přírodní materiál - dovede aranžovat, dotvářet, opracovat přírodní materiál - stříhat, vystříhovat, řezat, vyřezávat, lepit, polepovat papír a karton - vytvářet prostorové konstrukce - zvládne různé druhy stehů přední, zadní, obnitkový, křížkový - umí zarovnat tkaninu - umí přišíť poutko - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady bezpečnosti, umí poskytnout první pomoc dle svých možností - umí montovat a demontovat stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - dovede pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo nákresu - umí sestavit jednoduchý model - zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - pracuje společně na záhonu, umí připravit půdu, umí sít a sázet zeleninu a okrasné 	<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <p>Vlastnosti materiálu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodniny a jejich zpracování - papír a karton - textil - základy šití - hygiena práce <p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice - jednoduché předlohy a plánky - modely <p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokojové květiny - práce na záhonu - příprava půdy, setí, sázení, pletí - jedovaté rostliny <p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybavení kuchyně - kuchyňské spotřebiče - příprava teplého, studeného pokrmu - stolování - společenské chování

<p>květiny</p> <ul style="list-style-type: none">- seznámí se s rostlinami jedovatými a rostlinami jako drogy a alergeny- orientuje se v základním vybavení kuchyně- seznamuje se s technikou v kuchyni a její historií- umí připravit jednoduchý pokrm studené i teplé kuchyně- zná pravidla stolování a společenského chování u stolu <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">- volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu- znát funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek- poučit se o výrobě papíru, popř. si vyrobit ruční papír- různě upravovat drobný materiál (stříhat, ohýbat, spojovat, lepit, navlékat,...)- rozlišovat přírodní a technický materiál- porovnávat vlastnosti různých modelovacích hmot (modelína, modurit, keramická hlína, sádra)- zhotovené výrobky barvit a lakovat- udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce- seznámit se s lidovou tvořivostí (exkurze do skanzenů, ekologických dílen)- seznámit se s tradičními výrobky a pokusit se je vytvořit (kraslice, pomlázky, svícny, ozdoby na stromeček, ...)- pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu- znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin- sledovat podmínky pro život rostlin (voda, vzduch, světlo, teplo)- přesazovat pokojové rostliny s pomocí učitele (volit vhodnou půdu, květináč)- volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky (hrábě, motyčka, rýč, ...)- znát zásady bezpečnosti při zacházení se zahradním nářadím- sbírat léčivé rostliny, správně je sušit a skladovat	
--	--

<ul style="list-style-type: none">- připravit samostatně jednoduché pohoštění- uplatňovat zásady správné výživy- dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování- pokusit se o základní ruční stehy (přední, zadní, obšívací)- zvládnout přišít si knoflík- pečovat o hygienu vlastního těla (mytí a úprava vlasů, kosmetika rukou)- vědět, jak se udržují podlahoviny (zametání, vytírání, luxování)- pečovat o nábytek (utírání prachu, čištění nábytku)- udržovat v čistotě sociální zařízení- udržovat svoje oděvy v čistotě	
<p>Průřezová témata Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- vztah člověka k prostředí (naše obec – řešení odpadového hospodářství; náš životní styl- spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí; prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)	

Metody, formy, nástroje, pomůcky:

- Pracovní činnosti se realizují ve třídě, cvičné kuchyni, v dílně na dřevo nebo kov a školním pozemku.
- Žáci pracují individuálně, ve dvojicích, nebo ve skupině, při práci používají vhodné pomůcky, nářadí.
- Pomůcky a nářadí: jehla, nitě, náprstek, špendlíky, provázky, nůžky, lepidla, podložky, koněvka, motyčka, hrábě, květináč, zemina, nůž, špátle, modelovací očko, drát, tužka, pravítko, děrovačka, stavebnice, prostírání, hygienické potřeby, lékárnička,...

5.8 Speciálně pedagogická péče

5.8.1 Logopedická péče

Logopedická péče je zajišťována samostatným vyučovacím předmětem „Logopedická péče“ a čerpá disponibilní časovou dotaci:

- v 1., 2., 3., 4., ročníku po 3 vyučovacích hodinách a v 5. ročníku po 2 vyučovacích hodinách. Na vyučovací hodině logopedické péče se podílejí zároveň zpravidla 2 pedagogičtí pracovníci.

Naším cílem je odstranění nebo zmírnění zejména vývojových poruch řeči, omezení nebo potlačení projevů těchto poruch a obnovení porušených funkcí.

Pečujeme o poruchy v širokém spektru příznaků, které se projevují v oblasti zvukové, gramatické nebo obsahové.

Používáme tyto formy terapie:

- individuální terapie
- skupinová terapie
- intenzivní terapie

Reedukační postupy přizpůsobujeme časově, obsahově konkrétnímu dítěti podle jeho individuálních schopností a dovedností.

Vycházíme z diagnostického rozboru žáka.

Spolupracujeme s dalšími odborníky: pediatrem, neurologem, foniatrem, psychologem.

Péči zajišťuje učitel – speciální pedagog.

Učitel – speciální pedagog zná metodiku nápravy vad řeči a není nutné podrobně rozvádět metodické postupy.

Logopedická péče není hodnocena známkou.

Zajišťujeme správný řečový vzor.

Řeč rozvíjíme po stránce výslovnosti, obsahové, rozumění, gramatiky, tempa, melodie.

Rozšiřujeme, zkvalitňujeme slovní zásobu, ustálené mluvní formy, slovní spojení, podporujeme tvůrčí práci se slovy.

Používaná základní cvičení:

Dechová, hlasová, fonační, cvičení pro rozvoj fonematického sluchu, artikulační cvičení, cvičení na rozvoj pohyblivosti řečových orgánů a obličeje, cvičení pro rozvoj hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky, cvičení pro rozvoj zrakového vnímání, cvičení pro rozvoj sluchového vnímání, cvičení neverbální komunikace, cvičení pro rozvoj myšlení, cvičení pro rozvoj paměti a pozornosti, cvičení pro rozvoj orientace v prostoru, cvičení pravolevé orientace, cvičení koncentrace pozornosti, grafomotorická cvičení, relaxace, rytmizace, dramatizace, nácvik čtení, technika čtení s porozuměním.

Pomůcky:

Orffovy nástroje, zobcová flétna, audiovizuální technika, počítačové programy, sondičky, bzučáky, špátle, zrcadla, foukadla, bublifuky, rotavibrátor, trojhranný program, rehabilitační hmota, modelína, hry, leporela, dřevěné hračky, navlékadla, provlékadla, pexesa, didaktické materiály, říkadla, obrázky, obrázkové slovníky, pracovní listy, série cvičných slov, knihy, encyklopedie, programy pro rozvoj pracovního tempa, podpory paměti, zrakového vnímání, sluchového vnímání, soustředění, porozumění čtenému textu, logického myšlení a schopnosti organizace práce (Maxík, Elkonin, Percepční a motorická oslabení ve školní praxi, Včelka, KUPOZ, Feuersteinovo instrumentální obohacování).

Žáci u nás zařazení nalézají míru porozumění, empatie, odbornou logopedickou péči – předpoklad pro úspěšnou společenskou integraci.

DRUHÝ STUPEŇ

3.5 Začlenění průřezových témat na 2. stupni

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy – průřezová témata	Ročník	Předmět
OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost za napsané, respektování osobnosti a identity lidí)	6	ČJ
OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (efektivní a asertivní komunikace)	6	ČJ
OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot v chování druhých)	6	ČJ
OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	6	M
OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)	6	AJ
OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)	6	SJ
OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí	6	Ov
OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)	6	Ov
OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci	6	Ov
OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	6	Hv
OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	6	Vv
OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému; zdravé a vyrovnané sebepojetí	6	Tv
OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot druhých lidí a jejich projevů v chování)	7	ČJ
OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – práce ve skupině)	7	M

OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – práce ve skupině)	7	M
OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	7	Hv
OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	7	Vv
OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle	7	Tv
OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (postoje a hodnoty v chování lidí)	8	ČJ
OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	8	M
OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	8	M
OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí	8	VKZ
OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	8	Pč
OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	8	Hv
OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	8	Vv
OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)	8	Tv
OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí	8	Tv
OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů); Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování)	9	M
OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj	9	M

základních rysů kreativity – rozdíl mezi skupinovou prací a prací jednotlivce)		
OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – rozdíl mezi skupinovou prací a prací jednotlivce)	9	M
OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (otevřená pozitivní komunita)	9	AJ
OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (Já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě)	9	AJ
OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (otevřená pozitivní komunita)	9	SJ
OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (Já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě)	9	SJ
OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	9	VKZ
OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích	9	VKZ
OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)	9	VKZ
OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci	9	Ov
OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	9	Ov
OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	9	Pč
OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	9	Pč
OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)	9	Př
OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	9	Hv
OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských	9	Vv

vztazích		
OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy	9	Tv
OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci	9	Tv

3.5.2 Výchova demokratického občana

Tematické okruhy – průřezová témata	Ročník	Předmět
VDO – Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	6	Ov
VDO – Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)	7	Ov
VDO – Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí	7	Ov
VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	7	Ov
VDO – občanská společnost a škola (uplatňování demokratických principů v životě školy)	8	ČJ
VDO – Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství)	8	AJ
VDO – Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství)	8	SJ
VDO – Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby a politika)	9	M
VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	9	Tv

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy – průřezová témata	Ročník	Předmět
VMEGS – Jsme Evropané (zdroje evropské civilizace)	6	ČJ
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – osová souměrnost v architektuře a přírodě)	6	M
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – tělesa v architektuře a přírodě)	6	M
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	6	Hv
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	6	Vv
VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy	6	D
VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie	6	D
VMEGS – Jsme Evropané (co Evropu spojuje a rozděluje)	7	ČJ
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – použití map, navigace, GPS)	7	M
VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – práce se statistickými údaji při porovnávání životní úrovně v různých částech světa)	7	M
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – středová souměrnost v architektuře a přírodě)	7	M
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování); Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách)	7	AJ
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování); Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách)	7	SJ
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	7	Hv
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	7	Vv
VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy	7	D
VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie	7	D
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – tělesa v architektuře a přírodě)	8	M
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě	8	Z
VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly	8	Z
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	8	Z
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	8	Hv
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	8	Vv
VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy	8	D
VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie	8	D

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – porovnávání statistických údajů)	9	M
VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – porovnávání statistických údajů)	9	M
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – tělesa v architektuře a přírodě)	9	M
VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – život Evropanů a styl života v evropských rodinách	9	VKZ
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa	9	Ov
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích	9	Ov
VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	9	Ov
VMEGS – Jsme Evropané – evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže	9	Ov
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	9	Hv
VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	9	Vv
VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy	9	D
VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie	9	D

3.5.4 Multikulturní výchova

Tematické okruhy – průřezová témata	Ročník	Předmět
MKV – Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě	6	Ov
MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení	6	Hv
MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	6	Hv
MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení	6	Vv
MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	6	Vv
MKV – Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	6	Tv
MKV – Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	7	Ov
MKV – Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin	7	Ov

MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení	7	Hv
MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	7	Hv
MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení	7	Vv
MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	7	Vv
MKV – Kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika	7	Tv
MKV – Princip sociálního smíru a solidarity – otázka lidských práv, základní dokumenty	9	INF
MKV – Multikulturalita (člověk jako příslušník multikulturní společnosti, přínosy i rizika spojená se soužitím lidí různých kultur)	8	ČJ
MKV – Kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika	8	VKZ
MKV – Lidské vztahy – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého	8	VKZ
MKV – Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	8	Ov
MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení	8	Hv
MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	8	Hv
MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení	8	Vv
MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	8	Vv
MKV – Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost	8	Tv
MKV – Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, poznávání vlastního kulturního zakotvení)	9	ČJ
MKV – Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje k dorozumívání)	9	AJ
MKV – Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje k dorozumívání)	9	SJ
MKV – Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku	9	Z
MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení	9	Hv
MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	9	Hv

MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení	9	Vv
MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	9	Vv

3.5.5 Environmentální výchova

Tematické okruhy – průřezová témata	Ročník	Předmět
EV – Základní podmínky života (energie: využívání energie, možnosti a způsoby šetření, přírodní zdroje: zdroje surovinové a energetické a jejich vyčerpatelnost – využití statistických údajů při tvorbě úloh); Vztah člověka k prostředí (naš životní styl: energie, odpady – komplexní úlohy k formování ekologického myšlení žáků)	6	M
EV – Základní podmínky života – půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině)	6	Pč
EV – Základní podmínky života – ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)	6	Pč
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti)	6	Z
EV – Vztah člověka k prostředí – aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)	6	Př
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)	6	Vv
EV – Základní podmínky života (energie: využívání energie, možnosti a způsoby šetření, přírodní zdroje: zdroje surovinové a energetické a jejich vyčerpatelnost – s využitím procentového počtu)	7	M
EV – Základní podmínky života – ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)	7	Pč
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství	7	Pč
EV – Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé)	7	Z
EV – Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus	7	Př

oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)		
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)	7	Vv
EV – Vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)	8	INF
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (hodnota přírodní a kulturní krajiny a lidské aktivity v ní)	8	ČJ
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí: druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); Základní podmínky života (energie: využívání energie, možnosti a způsoby šetření, přírodní zdroje: zdroje surovinové a energetické a jejich vyčerpatelnost)	8	M
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany)	8	AJ
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany)	8	SJ
EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)	8	VKZ
EV – Základní podmínky života – energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)	8	F
EV – Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)	8	CH
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)	8	Př
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)	8	Vv
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (krajina dříve a dnes, kulturní památky)	9	ČJ

EV – Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologické problémy)	9	ČJ
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí: energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)	9	M
EV – Ekosystémy – lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)	9	Z
EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)	9	Vv

3.5.6 Mediální výchova

Tematické okruhy – průřezová témata	Ročník	Předmět
MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k různým druhům mediálních sdělení, informativní a společensky významné prvky sdělení)	6	ČJ
MEV – Práce v realizačním týmu (redakce vybraného média)	6	ČJ
MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – porovnávání a třídění údajů)	6	M
MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel	6	INF
MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování	6	INF
MEV – Tvorba mediálního sdělení – technologické možnosti a jejich omezení	7	INF
MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení	6	Hv
MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení	6	Vv
MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)	7	ČJ
MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou, zprávou a jiným sdělením)	7	ČJ
MEV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis a web)	7	ČJ
MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – vhodné použití typu diagramů v mediálním sdělení)	7	M
MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci	7	Hv
MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci	7	Vv

MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	7	INF
MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)	8	ČJ
MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem)	8	ČJ
MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)	8	ČJ
MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem)	8	ČJ
MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)	8	ČJ
MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem)	8	ČJ
MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě	8	VKZ
MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaújatého postoje)	8	VKZ
MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); role médií v politických změnách	8	VKZ
MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu	8	Hv
MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu	8	Vv
MEV – Vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov a záznamů z hlediska záměru autora)	9	ČJ
MEV – Fungování médií ve společnosti (role médií a propagandy v politických změnách)	9	ČJ
MEV – Tvorba mediálních sdělení (tvorba věcně a jazykově vhodných mediálních sdělení)	9	ČJ
MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)	9	M
MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)	9	Hv
MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)	9	Vv

4 Učební plán pro 2. stupeň

4.1 Tabulka učebního plánu

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předměty	Ročníky				Z toho DČD*
			6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	3+2	4+1	4+1	4+1	5
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	-
	Další cizí jazyk	Slovenský jazyk	1	1	2	2	-
Matematika a její aplikace		Matematika	3+1	4+1	4+1	4+1	4
Informatika		Informatika	1	1	1	1	-
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	1	1	-
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	-
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	1	1	1	-
	Chemie	Chemie	-	-	1	1	-
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	2	-
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	1	1	-
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1	1	1	-
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	1	1	-
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	-
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1+1	1+1	1+1	0+2	5
Speciálně pedagogická péče		Logopedická péče	0+1	0+1	0+1	0+1	4
Povinná časová dotace			25	26	27	26	-
Disponibilní časová dotace			5	4	4	5	18
Celkem			30	30	31	31	122

*DČD: disponibilní časová dotace

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilní časová dotace je určena k posílení hodin předmětů: český jazyk, matematika, pracovní činnosti a zařazení předmětu logopedická péče.

5 Učební osnovy 2. stupeň

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět český jazyk je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku pět hodin týdně.

Výuka probíhá převážně ve třídě.

Předmět je rozdělen do tří specifických složek:

- Jazyková výchova
- Literární výchova
- Komunikační a slohová výchova

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk je zaměřeno na rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu a na prohlubování vědomostí získaných na prvním stupni.

Úkolem vyučování je:

- naučit žáky správně používat spisovný jazyk v mluvené i písemné podobě
- rozvíjet jeho vyjadřovací schopnosti a komunikační dovednosti
- pěstovat dovednost využívat jazyk jako nástroj pro funkční dorozumívání
- vyjadřovat srozumitelně své myšlenky a porozumět sdělenému
- upevňovat čtenářské dovednosti
- probouzet zájem o literaturu
- seznámit žáky se základními literárními žánry a významnými osobnostmi české i světové literatury
- vést žáky ke kultivovanému projevu na veřejnosti i v běžných situacích

Formy a metody práce se užívají dle charakteru učiva cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinové práce s využitím názoru, pracovních listů, odborné literatury, encyklopedií, bibliografií, internetu
- návštěvy muzeí a knihoven s různými zdroji informací

Vyučovací předmět český jazyk je úzce spjat s dějepistem (např. období Velké Moravy - misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), informatikou (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel) a hudební výchovou (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři...)

Předmětem prolínají průřezová témata:

	Ročník	Průřezové téma
EV	8	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (hodnota přírodní a kulturní krajiny a lidské aktivity v ní)
EV	9	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (krajina dříve a dnes, kulturní památky)
EV	9	EV – Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologické problémy)
MEV	6	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k různým druhům mediálních sdělení, informativní a společensky významné prvky sdělení)
MEV	6	MEV – Práce v realizačním týmu (redakce vybraného média)
MEV	7	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)
MEV	7	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou, zprávou a jiným sdělením)
MEV	7	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)
MEV	7	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou, zprávou a jiným sdělením)
MEV	7	MEV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis a web)
MEV	8	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)
MEV	8	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem)
MEV	8	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)
MEV	8	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem)
MEV	8	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)
MEV	9	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov a záznamů z hlediska záměru autora)
MEV	9	MEV – Fungování médií ve společnosti (role médií a propagandy v politických změnách)
MEV	9	MEV – Tvorba mediálních sdělení (tvorba věcně a jazykově vhodných mediálních sdělení)
MKV	8	MKV – Multikulturalita (člověk jako příslušník multikulturní společnosti, přínosy i rizika spojená se soužitím lidí různých kultur)
MKV	9	MKV – Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, poznávání vlastního kulturního zakotvení)
MKV	9	MKV – Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, poznávání vlastního kulturního zakotvení)
OSV	6	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost za napsané, respektování osobnosti a identity lidí)
OSV	6	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (efektivní a asertivní komunikace)

OSV	6	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot v chování druhých)
OSV	7	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot druhých lidí a jejich projevů v chování)
OSV	8	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (postoje a hodnoty v chování lidí)
VDO	8	VDO – občanská společnost a škola (uplatňování demokratických principů v životě školy)
VMEGS	6	VMEGS – Jsme Evropané (zdroje evropské civilizace)
VMEGS	7	VMEGS – Jsme Evropané (co Evropu spojuje a rozděluje)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky:

- k vyhledávání a třídění informací
- k využívání vhodných metod a pracovních postupů
- k práci s učebnicemi a učebními pomůckami
- k uvědomování si problémů, které brání v učení
- k zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovního tempa jednotlivých žáků
- k chápání a využívání správné terminologie
- k uvědomování si významu vzdělání pro budoucí profesní uplatnění
- k využívání výpočetní techniky

- dáváme žákům maximální šanci prožít úspěch a to zejména individuálním přístupem ke každému z nich

Kompetence k řešení problémů

- vedeme výuku tak, aby se žáci učili v souvislostech a vytvořili si ucelený obraz světa
- navozujeme ve vybraných oblastech výuky problémové situace hravou formou
- řešíme běžné životní situace přiměřeně svým možnostem a schopnostem
- vedeme žáky k osvojení si práce s informacemi z různých druhů zdrojů
- snažíme se zapojovat žáky podle jejich schopností do diskusí
- vedeme žáky k řešení problémů a volbě vhodných způsobů řešení
- navozujeme atmosféru důvěry mezi žáky a vyučujícími i ostatními dospělými

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k srozumitelnému vyjadřování a dialogu
- snažíme se u žáků zlepšovat srozumitelnost slovního i písemného projevu
- rozvíjíme verbální i nonverbální komunikaci a představivost

- používáme alternativní metody komunikace a využíváme běžné informační a komunikační prostředky
- klademe důraz na pravidla slušné komunikace a zbavujeme žáky strachu z komunikace

Kompetence sociální a personální

- podporujeme vzájemnou pomoc při učení ve dvojicích, skupinovou práci během vyučování i mimo něj
- využíváme názorných situací při praktických cvičení a úkolech během vyučování i mimo něj
- navozujeme a udržujeme vztahy s vrstevníky, respektujeme názory druhých
- dodáváme žákům sebedůvěru, posilujeme jejich sociální chování a sebeovládání
- vedeme žáky k dodržování pravidel k uvědomování si nebezpečí možného psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby

Kompetence občanské

- učíme žáky zodpovědnosti za své chování i v neznámém prostředí
- učíme žáky možnosti stanovovat si společná pravidla soužití a norem a respektovat je
- učíme žáky vnímat a respektovat naše tradice kulturní a historické dědictví, zapojovat se do kulturního dění, mít pozitivní vztah k uměleckým dílům
- učíme žít žáky v multikulturní společnosti, chápat nebezpečí rasismu a xenofobie

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochraně zdraví při práci s jakoukoli technikou (např. výpočetní technikou)
- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti
- snažíme se žáky vhodnou motivací zapojovat do pracovních činností a využívat svých znalostí v běžné praxi a profesích
- rozvíjíme u žáků hrubou i jemnou motoriku a učíme je pracovat podle daného postupu a návodu
- podporujeme u žáků zájem o další činnosti a profesní orientaci

Kompetence digitální

- žáky vedeme ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce českého jazyka
- učíme žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí
- učíme žáky komunikovat a spolupracovat prostřednictvím digitálních technologií s ohledem na kulturní a generační rozmanitost, zapojovat se do společnosti prostřednictvím veřejných a soukromých digitálních služeb a v rámci participativního občanství, spravovat svou digitální identitu a pověst

- pomáháme žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, integrovat informace a do stávajícího digitálního obsahu, přepracovat a zlepšovat předchozí informace a obsah, generovat nové poznatky, ctít autorské právo a licence, programovat
- chránit zařízení, obsah osobních údajů a soukromí v digitálním prostředí
- identifikovat problémy, vyhodnotit potřebu jejich řešení a orientovat se v technologických možnostech jejich řešení

6. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka, spisovná a nespisovná výslovnost	
ČJL-9-2-02 zaznamená stavbu slova, označí předponu, kořen, příponu a koncovku	Stavba slova, funkční morfémy	
ČJL-9-2-03 samostatně a efektivně pracuje s jazykovými příručkami	Tištěné a elektronické jazykové příručky	
ČJL-9-2-04 určí druhy všech slov v souvislém textu správně tvoří tvary méně obtížných zájmen a číslovek určí druh a vzor přídavných jmen (tvrdá, měkká, přivlastňovací) určí druh zájmen a číslovek určí slovesný rod opraví výraznou tvaroslovnou chybu ve svém projevu a v projevech spolužáků	Tvarosloví: základní tvaroslovné kategorie Pravopis morfologický	
ČJL-9-2-06 určí slovesný a jmenný přísudek	Skladba: přísudek	
ČJL-9-2-07 píše správně i/y ve shodě přísudku s několikanásobným podmětem	Syntaktický pravopis	
Komunikační a slohová výchova ČJL-9-1-08 vyhledá v textu klíčová slova podle klíčových slov napíše jednoduchý slohový útvar	Základy studijního čtení Písemný projev	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k různým druhům

<p>odpovídající věku</p> <p>vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu</p> <p>zhodnotí, co nového se dozvěděl studiem textu</p> <p>přednese rozšířenou zprávu, doplní ji multimediálními prvky</p>		<p>mediálních sdělení, informativní a společensky významné prvky sdělení)</p>
<p>ČJL-9-1-10 podle svých schopností a zadání učitele napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně slohový útvar</p> <p>při psaní textů v elektronické podobě dodržuje typografická pravidla</p>	<p>Vlastní tvořivé psaní</p> <p>Slohové útvary: krátké vypravování, popis předmětu, zpráva a oznámení, osobní dopis/e-mail</p>	<p>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost za napsané, respektování osobnosti a identity lidí)</p> <p>MV – Práce v realizačním týmu (redakce vybraného média)</p>
<p>ČJL-9-1-04 vyjadřuje se srozumitelně, věcně a jazykově správně</p>	<p>Mluvený projev: zásady kultivovaného projevu, nonverbální prostředky</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (efektivní a asertivní komunikace)</p>
<p>ČJL-9-1-05 v mluveném a psaném projevu zohledňuje prostředí a adresáty projevu</p>	<p>Mluvený projev: zásady kultivovaného projevu, nonverbální prostředky</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (efektivní a asertivní komunikace)</p>
<p>ČJL-9-1-06 při mluveném projevu užívá vhodně dynamiku (hlasitost), tempo, větný přízvuk a melodii, pauzy</p> <p>mluvený projev doprovází vhodnými gesty a mimikou</p>	<p>Mluvený projev: zásady kultivovaného projevu, nonverbální prostředky</p>	
<p>Literární výchova</p> <p>ČJL-9-3-06 uvede základní znaky</p>	<p>Základy literární teorie a historie</p> <p>Literární druhy a žánry:</p>	<p>VMEGS – Jsme Evropané (zdroje evropské</p>

<p>poezie, prózy, rozpozná lyrický a epický text</p> <p>uvede nejznámější autory knih pro děti a mládež na základě vlastní zkušenosti</p>	<p>dobrodružná a humoristická literatura, moderní pohádka, bajka, nonsensová literatura, pověst, báje, ústní lidová slovesnost, balada</p> <p>Počátky interpretace literárních děl</p>	<p>civilizace)</p>
<p>ČJL-9-3-01 reprodukuje a shrne literární text po tematické stránce</p> <p>ukáže v textu odlišnosti literárního jazyka a jazyka (své) běžné komunikace</p> <p>popíše jednoduše výstavbu básně a kompozici prozaického textu</p>	<p>Základy literární teorie a historie</p> <p>Literární druhy a žánry: dobrodružná a humoristická literatura, moderní pohádka, bajka, nonsensová literatura, pověst, báje, ústní lidová slovesnost, balada</p> <p>Počátky interpretace literárních děl</p>	
<p>ČJL-9-3-03 zformuluje správně a výstižně své dojmy z navštíveného divadelního či filmového představení</p>	<p>Základy literární teorie a historie</p> <p>Literární druhy a žánry: dobrodružná a humoristická literatura, moderní pohádka, bajka, nonsensová literatura, pověst, báje, ústní lidová slovesnost, balada</p> <p>Počátky interpretace literárních děl</p>	<p>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot v chování druhých)</p>
<p>ČJL-9-3-09 vyhledává informace z literární teorie a historie v tištěných a elektronických katalozích, encyklopediích a učebnici</p>	<p>Studijní čtení</p>	
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</p> <p>ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá</p>		

<p>spisovný jazyk</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</p> <p>ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami</p> <p>ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku</p> <p>- má pozitivní vztah k literatuře</p>		
---	--	--

7. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Jazyková výchova</p> <p>ČJL-9-2-08 uvede základní útvary národního jazyka, uvede a zdůvodní rozlišení národní jazyk – mateřský jazyk</p> <p>přihadí vybrané evropské jazyky do příslušných skupin pomocí běžných informačních zdrojů (učebnice, ICT)</p> <p>na příkladech uvede, kdy je možno užít spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí, příklady zdůvodní</p>	<p>Obecná jazykověda: útvary národního jazyka (spisovný jazyk, obecná čeština, nářečí), příbuznost jazyků</p>	
<p>ČJL-9-2-04 správně tvoří tvary obtížnějších zájmen a číslovek (jenž, týž, dva, oba, tři apod.)</p> <p>určí vid slovesa</p> <p>vhodně užije druhy příslovcí v základní i stupňované podobě</p> <p>rozliší příslovečnou spřežku a správně ji napíše</p> <p>rozpozná typické příklady vlastních</p>	<p>Tvarosloví: neohebné slovní druhy</p>	

<p>a nevlastních předložek</p> <p>rozliší spojky souřadící a podřadící a správně jich užívá při tvorbě vět a souvětí</p>		
<p>ČJL-9-2-06 určí rozvíjející větné členy (včetně několikanásobných)</p> <p>vyjádří větný člen vedlejší větou a obráceně</p>	<p>Skladba: přívlastek, předmět, příslovečné určení, tvorba věty</p>	
<p>ČJL-9-2-07 správně píše: velká písmena (u neznámých slov/pojmenování rozhodne podle slovníku), hláskové skupiny se znělostní spodobou v českých slovech, čárku v souvětí podřadném</p>	<p>Pravopis lexikální a syntaktický</p>	
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>ČJL-9-1-01 v písemném sdělení odliší s pomocí učitele a v diskusi se spolužáky fakta a názory/hodnocení autora</p> <p>při čtení si klade otázky týkající se jeho vnímání textu</p> <p>vyhledá odpovědi na své otázky v učebnici, v odborné literatuře nebo na internetu (encyklopedie, slovník)</p>	<p>Kritické čtení a naslouchání (analýza a hodnocení textu/promluvy)</p>	<p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)</p> <p>MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou, zprávou a jiným sdělením)</p>
<p>ČJL-9-1-02 s pomocí učitele a v diskusi skupiny rozliší subjektivní a objektivní sdělení v textu, rozpozná komunikační záměr autora (v běžné komunikaci i v komunikaci v elektronické podobě)</p>	<p>Kritické čtení a naslouchání (analýza a hodnocení textu/promluvy)</p>	<p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)</p> <p>MEV – Interpretace</p>

		vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi reklamou, zprávou a jiným sdělením)
ČJL-9-1-10 napíše podle svých schopností gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele	Slohové útvary: vypravování, popis děje a pracovního postupu, charakteristika osoby	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů a hodnot druhých lidí a jejich projevů v chování)
Literární výchova ČJL-9-3-06 zařadí vybraná díla k literárnímu druhu a příslušnému žánru uvede funkci textů daného žánru a srovná, zda text zařadil správně na základě školní práce a vlastní četby uvede významné představitele probíraných literárních žánrů a regionální literatury	Literární druhy a žánry: fantazy, sci-fi, epos, legenda, romance Regionální literatura Základy literární teorie a historie Interpretace literárního díla	VMEGS – Jsme Evropané (co Evropu spojuje a rozděluje)
ČJL-9-3-01 interpretuje smysl (funkci) díla	Literární druhy a žánry: fantazy, sci-fi, epos, legenda, romance Regionální literatura Základy literární teorie a historie Interpretace literárního díla	
ČJL-9-3-03 formuluje dojmy z představení v divadle či kině či z adaptace literatury	Literární druhy a žánry: fantazy, sci-fi, epos, legenda, romance Regionální literatura Základy literární teorie a historie Interpretace literárního díla	MEV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba sdělení pro školní časopis a web)
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		

<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy napíše žádost; popíše děje a jevy</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; časuje slovesa</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</p>		
---	--	--

8. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Jazyková výchova</p> <p>ČJL-9-2-08 po poradě s učitelem a ve skupině spolužáků přiřadí správně české nebo moravské nářečí k vybrané textové ukázce</p> <p>vysvětlí pojmy obecná čeština, interdialekt a nářečí, zdůvodní, kdy je vhodné používat prostředků těchto útvarů národního jazyka</p>	<p>Obecná jazykověda: obecná čeština, interdialekt, nářečí</p>	
<p>ČJL-9-2-06 odliší větu dvoučlennou, jednočlennou a větný ekvivalent</p> <p>určí druh podmětu – vyjádřený slovem, vyjádřený větou, nevyjádřený, všeobecný</p> <p>určí druh přísudku – slovesný, slovesně-jmenný, vyjádřený větou</p> <p>určí příslovečná určení;</p> <p>rozhodne, zda je rozvitý přívlastek připojen k členu řídicímu pevně, nebo volně</p> <p>pozná přívlastek postupně rozvíjející</p>	<p>Skladba: věta, větný ekvivalent, větné členy, druhy souvětí, nadvětná skladba</p>	

<p>rozliší souvětí souřadné a podřadné určí poměr mezi souřadně spojenými větnými členy a větami správně navazuje věty a odstavce</p>		
<p>ČJL-9-2-07 píše správně interpunkci v souvětí a větě jednoduché, aplikuje znalosti o přívlastku postupně rozvíjejícím a rozvitých větných členech</p>	<p>Syntaktický pravopis</p>	
<p>ČJL-9-2-02 uvede způsoby obohacování slovní zásoby uvede příklad slova zkratkového, přejatého, složeného a víceslovného pojmenování u známých slov uvede, jak vznikla, u neznámých určí jejich původ podle slovníku nevhodně užitá přejatá slova nahradí českými ekvivalenty</p>	<p>Nauka o slovní zásobě: obohacování slovní zásoby, víceslovná pojmenování Tvorba slov</p>	
<p>Komunikační a slohová výchova ČJL-9-1-07 vytvoří a osvojí si pravidla vedení diskuse zapojuje se aktivně do diskuse dodržuje net-etiketu sociálních sítí a internetových diskusí</p>	<p>Komunikační žánry: diskuse, dialog</p>	<p>VDO – občanská společnost a škola (uplatňování demokratických principů v životě školy)</p>
<p>ČJL-9-1-01 ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší fakta od názorů a hodnocení; pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet</p>	<p>Kritické čtení a naslouchání Mluvený projev připravený a nepřipravený</p>	<p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi faktickým</p>

		a fiktivním obsahem)
ČJL-9-1-02 ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší subjektivní a objektivní sdělení; pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet	Kritické čtení a naslouchání Mluvený projev připravený a nepřipravený	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem)
ČJL-9-1-03 čte kriticky mediální sdělení v regionálních médiích, v diskusi s ostatními hledá možnou manipulaci autora a prezentuje závěry	Kritické čtení a naslouchání Mluvený projev připravený a nepřipravený	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem)
ČJL-9-1-10 napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele	Písemný projev Slohové útvary: líčení, úvaha, charakteristika literární postavy	MKV – Multikulturalita (člověk jako příslušník multikulturní společnosti, přínosy i rizika spojená se

		<p>soužitím lidí různých kultur)</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (hodnota přírodní a kulturní krajiny a lidské aktivity v ní)</p>
<p>Literární výchova</p> <p>ČJL-9-3-01 interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo, charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka</p> <p>v literárním textu nalezne neobvyklé nebo neobvykle užitě jazykové prostředky (příznačné pro umělecký styl) a s pomocí učitele, odborné literatury a ve skupinové práci je zařadí</p> <p>popíše kompozici vybraného dramatického textu</p>	<p>Literární teorie</p> <p>Literární interpretace</p> <p>Literární historie</p> <p>Drama</p> <p>Literatura pro mládež</p> <p>Ústní lidová slovesnost</p>	
<p>ČJL-9-3-07 na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře</p> <p>v dramatickém textu označí a pojmenuje jeho základní znaky</p> <p>odliší tragédii a komedii</p> <p>představí významné autory literatury pro mládež podle vlastního výběru</p>	<p>Literární teorie</p> <p>Literární interpretace</p> <p>Literární historie</p> <p>Drama</p> <p>Literatura pro mládež</p> <p>Ústní lidová slovesnost</p>	
<p>ČJL-9-3-03 napíše jednoduché zhodnocení četby, návštěvy kulturní akce, a to v kontextu doby, v níž dílo vzniklo, z hlediska charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka</p>	<p>Literární teorie</p> <p>Literární interpretace</p> <p>Literární historie</p> <p>Drama</p>	<p>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (postoje a hodnoty)</p>

	Literatura pro mládež Ústní lidová slovesnost	v chování lidí)
ČJL-9-3-08 porovná ztvárnění literatury pro televizi, film, divadlo a v hudbě	Adaptace literárních děl	
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p popíše osoby a pracovní postup;</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu</p> <p>ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry</p>		

9. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Jazyková výchova</p> <p>ČJL-9-2-08 zařadí slovo do odpovídající funkční vrstvy jazyka s pomocí slovníku;</p> <p>s pomocí slovníku a mluvnických příruček nalezne v textu jazykové prostředky, jejichž funkce se změnila</p>	<p>Obecná jazykověda: vývoj jazyka, útvary/poloútvary národního jazyka: nářečí, slang, professionalismus, argot</p> <p>Jazyková norma a kodifikace: výrazové prostředky hovorové, spisovné, archaické</p>	
<p>ČJL-9-2-02 správně přechyluje slova</p> <p>popíše význam přeneseného pojmenování, uvede charakteristické příklady frazému</p> <p>v textu vyhledá ustálené rčení</p>	<p>Tvorba slov</p> <p>Význam slov: přenesená pojmenování (zejména metafora, metonymie), frazeologie</p>	

a uvede jeho význam		
<p>ČJL-9-2-07 správně píše slova přejatá</p> <p>správně užívá interpunkci ve větě jednoduché – aplikuje pravidla týkající se vsuvky, rozvitého větného členu volně nebo těsně připojeného, přístavku, oslovení, citoslovce a samostatného větného členu</p> <p>správně užívá interpunkci v souvětí</p>	Pravopis lexikální a syntaktický	
<p>ČJL-9-2-04 správně utvoří tvar podle zadaných tvaroslovných kategorií</p> <p>správně užívá slova přejatá a jejich tvary</p> <p>správně užívá všech neohebných slov, včetně částic</p>	Tvarosloví: tvaroslovné kategorie, neohebná slova	
<p>ČJL-9-2-06 graficky zaznamená syntaktické vztahy ve větě a souvětí</p> <p>dodržuje pravidla pro vazbu syntaktických jednotek a slovosled</p> <p>určí doplněk</p>	Skladba: věta jednoduchá a souvětí, aktuální členění výpovědí a vět	
<p>ČJL-9-2-05 správně aplikuje znalosti jazykové normy ve svých písemných i mluvených projevech</p>	Jazyková norma a kodifikace	
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>ČJL-9-1-08 zpracuje teze, z prostudované populární nebo odborné literatury vypracuje konspekt</p> <p>samostatně zpracuje referát, výklad a úvahu</p>	Připravený mluvený a písemný projev	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (krajina dříve a dnes, kulturní památky)
<p>ČJL-9-1-09 správně a přehledně rozvíjí myšlenku s ohledem na účel textu</p> <p>správně propojuje text prostředky nadvětného spojování</p> <p>uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena</p>	Písemný projev Nadvětné spojování	

textová návaznost		
ČJL-9-1-10 napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary	Písemný projev: výklad, formální dopis, životopis, žádost	EV – Vztah člověka k prostředí (aktuální ekologické problémy)
ČJL-9-1-03 čte kriticky mediální sdělení, rozumí grafickým záznamům dat s pomocí učitele identifikuje účel užitých grafických znázornění v textu, popíše možný záměr autora	Kritické čtení Prožitkové čtení	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov a záznamů z hlediska záměru autora)
ČJL-9-1-05 užívá jazykové prostředky v souladu s jazykovou normou a vhodně vzhledem k situaci, adresátovi a komunikačnímu záměru	Mluvený projev: kultivace projevu žáka	
Literární výchova ČJL-9-3-07 uvede zásadní díla vybraných epoch literární historie přiřadí dílo k literárnímu žánru	Literární historie Literární žánry: pověst, román, epos, epigram, epitaf, milostná lyrika, balada, tragédie, komedie	MEV – Fungování médií ve společnosti (role médií a propagandy v politických změnách) MKV – Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, poznávání vlastního kulturního zakotvení)
ČJL-9-3-02 rozpozná na ukázce prvky výrazného autorského stylu (autorů české a světové literatury 20. století podle výběru učitele), svá tvrzení zdůvodní	Literární historie Literární žánry: pověst, román, epos, epigram, epitaf, milostná lyrika, balada, tragédie, komedie	MEV – Fungování médií ve společnosti (role médií a propagandy v politických změnách)

		MKV – Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, poznávání vlastního kulturního zakotvení)
ČJL-9-3-08 stručně písemně porovná vybranou literární předlohu s její adaptací	Adaptace literárních děl: filmová a divadelní adaptace, tanec, výtvarné zpracování, komiks	MEV – Fungování médií ve společnosti (role médií a propagandy v politických změnách) MKV – Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, poznávání vlastního kulturního zakotvení)
ČJL-9-3-09 vyhledává informace ve spolehlivých zdrojích a databázích, nepřijímá informace bez ověření zdroje	Připravený písemný a ústní projev	
ČJL-9-3-01 uvede a zhodnotí typické jazykové prostředky konkrétního díla, charakter postav a vztahy mezi nimi popíše kompozici literárního díla zaznamená zásadní myšlenky v textu, které jej zaujaly, a stručně vysvětlí svůj výběr	Kritické čtení	MEV – Tvorba mediálních sdělení (tvorba věcně a jazykově vhodných mediálních sdělení)
ČJL-9-3-03 sdělí ústně nebo písemně své dojmy z kulturní akce, vybere momenty, které ho zaujaly, a stručně je okomentuje	Kritické čtení	MEV – Tvorba mediálních sdělení (tvorba věcně a jazykově vhodných

		mediálních sdělení)
<p>ČJL-9-3-05 vyjádří svůj názor na hodnotu literárního díla, opřený o argumenty vycházející z textu</p> <p>rozliší jasný případ kýče či braku od díla umělecky poctivého</p> <p>vnímá s porozuměním fakt, že mezi těmito kategoriemi nemusí být vždy ostrá hranice</p> <p>diskutuje o hodnotě literárního díla a přínosu čtení pro člověka</p>	Literární teorie a kritika	
<p>ČJL-9-3-04 podle svých schopností, znalostí a zájmu vytvoří literární text</p>	Vlastní tvorba	
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p podle předlohy sestaví vlastní životopis; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-2-04p pozná osobní zájmena;</p> <p>ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury</p>		

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk, vytváří předpoklad pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Cílem výuky anglického jazyka je, aby žáci získali základ

komunikace v cizím jazyce, především v oblasti jeho zvukové podoby. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných, každodenních situacích.

Vzdělávání v předmětu anglický jazyk

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny, na získání základů komunikace v anglickém jazyce, na osvojení jednoduchých sdělení a na získání základů pravidel gramatiky. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. Často je užívána audio technika a počítače. Výuka probíhá za pomoci jednoduchých rozhovorů, dramatických scének a konverzace.

S angličtinou se žáci pravidelně setkávají prostřednictvím nápisu na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmech i při práci s počítačem.

Formy realizace

Vedle výkladu, práce s učebnicí a pracovním sešitem, četby, základů gramatických pravidel je kladen důraz na konverzaci žáků (ve formě dialogů, rozhovorů a scének), na skupinovou práci žáků, ale i na samostatnou práci žáků (práce se slovníkem, vyhledání informací odvíjející se od individuálních možností žáka). Součástí výuky jsou také hra, soutěže, zpěv, práce na počítači.

Časová dotace

Předmět anglický jazyk je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku tři hodiny týdně.

Průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
EV	8	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany)
MKV	9	MKV – Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje k dorozumívání)
OSV	6	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)
OSV	9	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (otevřená pozitivní komunita)
OSV	9	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (Já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě)
VDO	8	VDO – Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství)
VMEGS	7	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování); Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací

- učitel vede žáky k sebekontrolě a uvědomění si svého pokroku

Kompetence k řešení problému

- učitel navozuje problémové situace tak, aby žák hravou formou došel k řešení problému

- v rámci diskuse a rozhovorů jsou žáci vedeni k hledání společného řešení

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých a na diskusi

- učitel volí různé podpůrné prostředky, které vedou ke zlepšení slovního projevu žáků

- učitel nastavuje takové výukové metody, které zbavují žáky strachu z komunikace

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci při řešení problémů, k vzájemné toleranci a k pochopení pravidel týmové práce

- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k zodpovědnosti za své chování, zapojuje aktivně žáky do diskusí o chování a zodpovědnosti

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

- učitel se vhodnou motivací u žáků snaží o jejich aktivní zapojení do práce

Kompetence digitální

- učitel vede žáky ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce anglického jazyka, k samostatnému získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- učitel upozorní v oblasti komunikace a kolaborace na komunikaci a spolupráci prostřednictvím digitálních technologií s ohledem na kulturní a generační rozmanitost

- naučí žáky respektovat normy chování při používání digitálních technologií a interagování v digitálním prostředí, přizpůsobovat komunikační strategie konkrétnímu publiku a uvědomovat si kulturní a generační rozmanitost v digitálním prostředí

6. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ	Typy textů:	

DOVEDNOSTI CJ-9-1-01 dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text	Formální a neformální pozdravy Popis třídy Referát na známé téma	
CJ-9-1-02 rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici	Ilustrované příběhy, komiksy Písně Jednoduchá prosba a žádost	
CJ-9-1-03 rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou slovní zásobu	Souhlas a nesouhlas Formuláře Recepty	
CJ-9-1-04 v novém krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení za pomoci obrázků a jiných grafických předloh	Tematické okruhy: Číslovky 1 – 1000 Osobní údaje	
CJ-9-1-05 vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku	Jídelníček a stravovací návyky Denní režim Zboží v obchodě Volný čas a záliby	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI CJ-9-2-01 popíše svůj denní režim sdělí, co dělal o víkendu stručně popíše vzhled věci, zvířete, člověka a místa	Data – narozeniny, měsíce Škola a třídní klima Nakupování Zvířata, další domácí zvířata, obojživelníci, hmyz, plazi Člověk a jeho popis	
CJ-9-2-02 na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě a o své rodině	Základní zdravotní péče Život v přírodě	
CJ-9-2-03 na základě otázek a odpovědí k textu sdělí hlavní myšlenku textu	Názvy některých států Moderní technologie a média	
CJ-9-2-04 zeptá se na cenu, např. jízdenky, zboží vyžádá si jednoduché informace v obchodě, v restauraci, na nádraží, na poště a u lékaře	Jazykové prostředky: Člen určitý a neurčitý Počitatelnost podstatných jmen se „some“ a „any“	

<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>CJ-9-3-01 při aktivitách domluví se s kamarády, v kolik hodin a kde se sejdou</p> <p>se jednoduchým způsobem domluví se spolužáky na pravidlech</p>	<p>Přídavná jména a příslovce</p> <p>Zájmena v pozici předmětu</p> <p>Řadové číslovky</p> <p>Přítomný čas průběhový</p> <p>Přítomný čas prostý</p> <p>Minulý čas prostý vybraných pravidelných sloves</p> <p>Vyjádření budoucnosti pomocí „will“</p> <p>Fonetický přepis známých slov</p> <p>Základní pravidla výslovnosti větných celků</p> <p>Pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)</p>
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</p> <p>CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</p> <p>MLUVENÍ</p> <p>CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>PSANÍ</p> <p>CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají</p>		

jeho osoby		
------------	--	--

7. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI CJ-9-1-01 dodrží fonetická pravidla a čte nahlas a srozumitelně jednoduchý text	Typy textů: Pozdravy a seznámení Budoucí plány a rozhodnutí Návrhy a nabídky	
CJ-9-1-02 rozumí základním informacím v jednoduchém autentickém textu s obrázky	Promluva Jednoduchý popis Ilustrované příběhy, komiksy	
CJ-9-1-03 rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace	Písně Žádost a prosba Dopis a e-mail Poděkování a omluva	
CJ-9-1-04 v novém krátkém textu odvodí význam neznámých slovíček a slovních spojení	Tematické okruhy: Osobní údaje Můj život a události v mém okolí Širší příbuzenské vztahy	
CJ-9-1-05 samostatně vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku	Sporty a volný čas Prázdniny a dovolená Dopravní prostředky Místní údaje a časové údaje Části a vybavení domu/bytu Domácí práce Příroda a počasí Zeměpisné názvy	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování); Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách)
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI CJ-9-2-01 napíše kamarádovi jednoduchý e-mail o sobě a svých zálibách popíše místo svého bydliště	Jazykové prostředky:	
CJ-9-2-02 zdvořile požádá, poděkuje a omluví se vyjádří, co bude dělat o víkendu		

a o prázdninách	Člen určitý a neurčitý	
CJ-9-2-03 po vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne ústně i písemně hlavní informace	Stupňování přídavných jmen Vazba „like + -ing“ Minulý čas vybraných nepravidelných sloves	
CJ-9-2-04 zeptá se na popis cesty, na vhodný typ dopravy a na časové údaje	Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI CJ-9-3-01 omluví se, odpoví na omluvu, vyjádří souhlas a nesouhlas adekvátně reaguje v každodenních situacích požádá kamaráda o pomoc a pomoc nabídne	Vyjádření budoucnosti pomocí vazby „going to“ Frekvenční příslovce a fráze Předložky místa a času Fonetický přepis slov Pravopisné změny osvojených slov a tvarů Výslovnost obtížných hlásek	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby MLUVENÍ CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PSANÍ CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá		

písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		
---	--	--

8. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI CJ-9-1-01 při čtení nahlas užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti čtení	Typy textů: Omluva, žádost, prosba Poděkování a reakce na poděkování Navrhování, přijímání a odmítání návrhů	
CJ-9-1-02 vystihne hlavní myšlenky čteného textu přiměřeného rozsahu v textu nalezne odpovědi na otázky při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci	Písně Jednoduché ilustrované příběhy, komiksy Zjednodušená literární díla Rozhovor Popis Jednoduché vyprávění	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany)
CJ-9-1-03 rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma	Tematické okruhy: Cestování	
CJ-9-1-04 odhadne význam nových a neznámých slov a frází v přiměřeně obtížném textu a z kontextu	Volný čas Hudba a film Divadlo	
CJ-9-1-05 využívá slovníkové příručky, cizojazyčný i výkladový slovník v tištěné i elektronické podobě	Škola a pravidla školy v různých zemích Zaměstnání	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI CJ-9-2-01 ústně i písemně předá základní informace o sobě, své rodině a škole napíše jednoduchý text o svém	Přátelství Rodinné vztahy Rodokmen Zdraví a zdravý životní styl	VDO – Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství)

<p>oblíbeném filmu, hudbě a knize v samostatném ústním projevu mluví o každodenních tématech aktivně se účastní rozhovoru a diskuse o každodenních tématech</p>	<p>Jazykové prostředky: Člen určitý a neurčitý Neurčitá zájmena Přítomný čas prostý Minulý čas průběhový</p>	
<p>CJ-9-2-02 svými slovy vypráví jednoduchý příběh</p>	<p>Vyjadřování modality pomocí „should/shouldn't“</p>	
<p>CJ-9-2-03 samostatně shrne obsah mluveného či čteného textu</p>	<p>Trpný rod</p>	
<p>CJ-9-2-04 ústně sestaví otázku, žádost, prosbu</p>	<p>Podmínkové věty Neurčitá příslovce</p>	
<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI CJ-9-3-01 zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor na známé téma jednoduše se domluví v reálných situacích, např. v obchodě, na nádraží, na poště a v restauraci, u lékaře jednoduchým způsobem se vyjádří o současné situaci, věcech minulých a budoucích rozlišuje a používá druhy vět podle postoje mluvčího</p>	<p>Stupňování příslovci Spojky „and, but, because, while, if“ Druhy vět podle postoje mluvčího Slovní a větný přízvuk Výslovnost všech hlásek a slovních spojení Pravopisné změny při tvorbě mluvnických tvarů</p>	
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby MLUVENÍ CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-9-3-01p rozumí slovům a</p>		

<p>jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>PSANÍ</p> <p>CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</p>		
---	--	--

9. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>CJ-9-1-01 při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu</p>	<p>Typy textů:</p> <p>Formální a neformální žádost, zpráva</p> <p>Detailní popis osoby/věci/události</p> <p>Příkazy, zákazy a rady</p> <p>Referát o přečtené knize</p>	
<p>CJ-9-1-02 pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu</p> <p>pracuje s různými typy textů, např. s vybraným adaptovaným literárním dílem</p> <p>pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií</p>	<p>Písně</p> <p>Jednoduché ilustrované příběhy, komiksy</p> <p>Zjednodušená literární díla</p> <p>Omluva a reakce na omluvu</p> <p>Žádost o pomoc a službu</p> <p>Tematické okruhy:</p>	
<p>CJ-9-1-03 rozumí jednoduché konverzaci a diskusi na každodenní téma</p> <p>rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma</p> <p>rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor</p>	<p>Volba povolání</p> <p>Móda a módní trendy</p> <p>Věci denní potřeby</p> <p>Pocity, nálady</p> <p>Vnitřní a vnější charakteristika člověka</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (otevřená pozitivní komunita)</p>
<p>CJ-9-1-04 rozumí podstatě ústního i písemného projevu na známé téma, který obsahuje neznámou slovní zásobu</p>	<p>Volný čas a sport</p> <p>Kultura</p>	

<p>CJ-9-1-05 využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem</p>	<p>Životní prostředí Problémy mládeže Různé stravovací návyky</p>	
<p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>CJ-9-2-01 ústně i písemně předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů</p> <p>sestaví souvislý, přiměřeně dlouhý text na známá témata</p> <p>v samostatném ústním projevu a konverzaci sdělí informace o sobě, blízkých a známých lidech</p> <p>pro vyjádření používá adekvátních gramatických struktur, lexikálních a jiných jazykových prostředků</p>	<p>Jazykové prostředky: Člen určitý a neurčitý Pořadí rozvíjejících přídavných jmen Abstraktní podstatná jména Přítomný čas prostý a průběhový Předpřítomný čas s „for“ a „since“ Minulý čas prostý a průběhový Částice „too, enough“ Modální slovesa Plynulost projevu – frázování, větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči</p>	<p>MKV – Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje k dorozumívání)</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (Já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě)</p>
<p>CJ-9-2-02 při nedostatku známé slovní zásoby se vyjádří za použití jiných lexikálních prostředků</p>	<p>Fonetická transkripce</p>	
<p>CJ-9-2-03 obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy či konverzace shrnuje různými způsoby</p>	<p>Pravopis – pravidla interpunkce</p>	
<p>CJ-9-2-04 v reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky</p>		
<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>CJ-9-3-01 vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích</p> <p>adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, např. v obchodě, ve škole, v hovoru s kamarádem</p> <p>aktivně diskutuje na známé téma a vyjadřuje svůj názor</p>		

<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</p> <p>CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</p> <p>MLUVENÍ</p> <p>CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>PSANÍ</p> <p>CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</p>		
--	--	--

5.1.3 Slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Slovenský jazyk je slovanský jazyk, který je blízký českému. Přesto má svá specifika, která je praktické ovládnout. Tímto jazykem mluví jedna z nejpočetnějších národností menšin v České republice a obyvatelé sousedního státu Slovensko. Cílem výuky slovenského jazyka je, aby žáci získali základy komunikace v cizím jazyce, především v oblasti jeho zvukové podoby. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných, každodenních situacích.

Vzdělávání v předmětu slovenský jazyk

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby slovenštiny, na získání základů komunikace ve slovenském jazyce, na osvojení jednoduchých sdělení a na získání základů pravidel gramatiky. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. Často je užívána audio technika a počítače. Výuka probíhá za pomoci jednoduchých rozhovorů, dramatických scének a konverzace.

Se slovenštinou se žáci pravidelně setkávají prostřednictvím televizních pořadů, v populární hudbě, ve filmech a osobně ji slyší při konzumaci služeb různého druhu.

Učebnice obsahují přehledy gramatiky, novou slovní zásobu, texty, obrázky. Žáci jsou seznamováni s různými oblastmi života, zvyky, tradicemi a věcmi, které je obklopují.

Formy realizace

Vedle výkladu, práce s učebnicí a pracovním sešitem, četby, základů gramatických pravidel je kladen důraz na konverzaci žáků (ve formě dialogů, rozhovorů a scének), na skupinovou práci žáků, ale i na samostatnou práci žáků (práce se slovníkem, vyhledání informací odvíjející se od individuálních možností žáka). Součástí výuky jsou také hra, soutěže, zpěv, práce na počítači.

Časová dotace

Předmět slovenský jazyk je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 7. ročníku jednu hodinu týdně a v 8. – 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
EV	8	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany)
MKV	9	MKV – Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje k dorozumívání)
OSV	6	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)
OSV	9	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (otevřená pozitivní komunita)
OSV	9	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (Já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mě)
VDO	8	VDO – Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství)
VMEGS	7	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování); Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- učitel vede žáky k sebekontrolě a uvědomění si svého pokroku

Kompetence k řešení problému

- učitel navozuje problémové situace tak, aby žák hravou formou došel k řešení problému
- v rámci diskuse a rozhovorů jsou žáci vedeni k hledání společného řešení

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých a na diskusi
- učitel volí různé podpůrné prostředky, které vedou ke zlepšení slovního projevu žáků
- učitel nastavuje takové výukové metody, které zbavují žáky strachu z komunikace

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci při řešení problémů, k vzájemné toleranci a k pochopení pravidel týmové práce
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k zodpovědnosti za své chování, zapojuje aktivně žáky do diskusí o chování a zodpovědnosti
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- učitel se vhodnou motivací u žáků snaží o jejich aktivní zapojení do práce

Kompetence digitální

- učitel vede žáky ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce slovenského jazyka, k samostatnému získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učitel upozorní v oblasti komunikace a kolaborace na komunikaci a spolupráci prostřednictvím digitálních technologií s ohledem na kulturní a generační rozmanitost
- naučí žáky respektovat normy chování při používání digitálních technologií a interagování v digitálním prostředí, přizpůsobovat komunikační strategie konkrétnímu publiku a uvědomovat si kulturní a generační rozmanitost v digitálním prostředí

6. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně</p> <p>MLUVENÍ</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně)</p> <p>Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské</p>

<p>DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy</p> <p>DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>PSANÍ</p> <p>DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou slovenského jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele <p>MLUVENÍ</p> <p>DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p>	<p>Tematické okruhy:</p> <p>Domov</p> <p>Rodina</p> <p>Škola</p>	<p>vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)</p>
--	--	--

PSANÍ DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		
--	--	--

7. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>MLUVENÍ</p> <p>DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se volného času, povolání a lidského těla</p> <p>DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se volného času, povolání, lidského těla</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>PSANÍ</p> <p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se volného času, povolání a lidského těla</p> <p>DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky</p> <p>Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>Volný čas</p> <p>Povolání</p> <p>Lidské tělo</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování); Objevujeme Evropu a svět (styl života v evropských rodinách)</p>

<p>DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>MLUVENÍ</p> <p>DCJ-9-2-01p vyjádří souhlas a nesouhlas</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>PSANÍ</p> <p>DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají volného času, povolání a lidského těla</p>		
--	--	--

8. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>MLUVENÍ</p> <p>DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se zdraví, jídla, oblékání, nákupů, obce, dopravních prostředků</p> <p>DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se zdraví, jídla,</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>Zdraví</p> <p>Jídlo</p> <p>Oblékání</p> <p>Nákupy</p> <p>Obec</p> <p>Dopravní prostředky</p> <p>Mluvnice – základní gramatické</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany)</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství)</p>

<p>oblékání, nákupů, obce, dopravních prostředků</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>PSANÍ</p> <p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se zdraví, jídla, oblékání, nákupů, obce, dopravních prostředků</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>DCJ-9-2-02p sdělí své jméno</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>PSANÍ</p> <p>DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají zdraví, jídla, oblékání, nákupů, obce, dopravních prostředků</p>	<p>struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	
--	--	--

9. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Slovní zásoba – slovní zásoba v</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (otevřená)</p>

<p>se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>MLUVENÍ</p> <p>DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se kalendářního roku (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířat, přírody, počasí, reálií Slovenska</p> <p>DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se kalendářního roku (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířat, přírody, počasí, reálií Slovenska</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>DCJ-9-3-03 v textu vyhledá požadovanou informaci</p> <p>PSANÍ</p> <p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se kalendářního roku (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířat, přírody, počasí, reálií Slovenska</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>MLUVENÍ</p> <p>DCJ-9-2-02p sdělí svůj věk</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci</p>	<p>komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny)</p> <p>Zvířata</p> <p>Příroda</p> <p>Počasí</p> <p>Reálie Slovenska</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>pozitivní komunita)</p> <p>MKV – Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje k dorozumívání)</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (Já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě)</p>
--	--	--

<p>tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>PSANÍ</p> <p>DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají kalendářního roku (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířat, přírody, počasí, reálií Slovenska</p>		
---	--	--

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku čtyři hodin týdně a v 7. – 9. ročníku pět hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu matematika

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků potažmo znalostí a vědomostí. Metody práce jsou zaměřeny především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na skupinovou práci s důrazem na činnostní učení, sebekontrolu, matematické hry, soutěže. Kladná motivace se objevuje průběžně ve vyučovacím procesu.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce
- krátkodobé projekty

Předmětem prolínají průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
EV	6	EV – Základní podmínky života (energie: využívání energie, možnosti a způsoby šetření, přírodní zdroje: zdroje surovinové a energetické a jejich vyčerpatelnost – využití statistických údajů při tvorbě úloh); Vztah člověka k prostředí (naš životní styl: energie, odpady – komplexní úlohy k formování ekologického myšlení žáků)
EV	7	EV – Základní podmínky života (energie: využívání energie, možnosti a způsoby šetření, přírodní zdroje: zdroje surovinové a energetické a jejich vyčerpatelnost – s využitím procentového počtu)
EV	8	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí: druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); Základní podmínky života (energie: využívání energie, možnosti a způsoby šetření, přírodní zdroje: zdroje surovinové a energetické a

		jejich vyčerpatelnost)
EV	9	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí: energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)
MEV	6	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – porovnávání a třídění údajů)
MEV	7	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – vhodné použití typu diagramů v mediálním sdělení)
MEV	9	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)
MEV	9	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)
OSV	6	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
OSV	7	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – práce ve skupině)
OSV	7	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – práce ve skupině)
OSV	8	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
OSV	8	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
OSV	9	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů); Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování)
OSV	9	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – rozdíl mezi skupinovou prací a prací jednotlivce)
OSV	9	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – rozdíl mezi skupinovou prací a prací jednotlivce)
VDO	9	VDO – Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby a politika)
VDO	9	VDO – Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby a politika)
VMEGS	6	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – osová souměrnost v architektuře a přírodě)
VMEGS	6	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy

		a světa – tělesa v architektuře a přírodě)
VMEGS	7	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – použití map, navigace, GPS)
VMEGS	7	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – práce se statistickými údaji při porovnávání životní úrovně v různých částech světa)
VMEGS	7	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – středová souměrnost v architektuře a přírodě)
VMEGS	8	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – tělesa v architektuře a přírodě)
VMEGS	9	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – porovnávání statistických údajů)
VMEGS	9	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – tělesa v architektuře a přírodě)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Ve vyučovacím předmětu byly použity tyto kompetence k učení

Kompetence k učení

- využíváme vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
- pracujeme s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- vedeme k využívání informací z předmětu v praktickém životě
- učíme chápat obecně používané termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů

- učíme vnímat problémové situace a hledat nejvhodnější způsoby řešení
- snažíme se, aby se žák nedal při práci odradit nezdarem
- dokážeme se naučit popsat problém a při jeho řešení požádat o pomoc

Kompetence pracovní

- učíme zvládat pracovní dovednosti, operace a postupy, rozšiřujeme komunikační schopnosti žáka při kolektivní práci
- snažíme se, aby žák pracoval podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu a orientoval se v jednoduché technické dokumentaci
- vedeme žáka k reálnému posouzení výsledků práce vlastní i práce ostatních

Kompetence digitální

- žáky vedeme ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce matematiky
- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

- učíme žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí

- naučíme žáky znát zásady ochrany osobních údajů a chránit osobní údaje a soukromí v digitálním prostředí, rozumět tomu, jak používat a sdílet osobní identifikační údaje, ochránit sebe a ostatní před škodami

6. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Číslo a proměnná</p> <p>M-9-1-01 čte, zapíše, porovná desetinná čísla a zobrazí je na číselné ose</p> <p>z paměti a písemně provádí početní operace s desetinnými čísly (sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinného čísla děliteli 10, 100, 1 000), využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>převádí jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel</p> <p>provádí jednoduché výpočty (sčítá, odčítá, násobí, dělí) v prostředí tabulkového kalkulátoru i s použitím funkce SUMA</p> <p>čte, zapíše, porovná zlomky a zobrazí je na číselné ose</p> <p>vyjádří část celku graficky i zlomkem</p> <p>sečte zlomky se stejným jmenovatelem</p> <p>vysvětlí pojem číselný výraz, určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru</p>	<p>Desetinná čísla</p> <p>Algoritmy početních operací v prostředí tabulkových kalkulátorů</p> <p>Zlomky: polovina, čtvrtina, třetina, pětina, zlomky se jmenovatelem 10 a 100 (desetinné zlomky)</p> <p>Číselný výraz</p>	
<p>M-9-1-02 ovládá a používá pravidla pro zaokrouhlování</p>	<p>Zaokrouhlování desetinných čísel</p> <p>Formát čísla v tabulkovém</p>	

<p>desetinných čísel</p> <p>provádí odhady početních operací s desetinnými čísly s danou přesností</p> <p>účelně využívá kalkulátor, využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém kalkulátoru</p>	<p>kalkulátoru</p>	
<p>M-9-1-03 vysvětlí základní pojmy týkající se dělitelnosti přirozených čísel</p> <p>určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané přirozené číslo dělitelné</p> <p>určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel, používá algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel</p> <p>modeluje a řeší úlohy s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p>	<p>Dělitelnost přirozených čísel, základní pojmy: násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, sudé a liché číslo, společný násobek, společný dělitel, největší společný dělitel (D), nejmenší společný násobek (n), soudělná a nesoudělná čísla</p> <p>Znaky dělitelnosti dvěma, třemi, pěti a deseti (čtyřmi, šesti, osmi, devíti, stem)</p>	
<p>M-9-1-04 převede desetinné číslo na desetinný zlomek a naopak</p>	<p>Převod desetinných zlomků a desetinných čísel</p>	
<p>M-9-1-09 vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s desetinnými čísly a zlomky</p> <p>posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou</p>	<p>Slovní úlohy</p>	<p>EV – Základní podmínky života (energie: využívání energie, možnosti a způsoby šetření, přírodní zdroje: zdroje surovinové a energetické a jejich vyčerpatelnost – využití statistických údajů při tvorbě úloh); Vztah člověka k prostředí (naš životní styl: energie, odpady</p>

		– komplexní úlohy k formování ekologického myšlení žáků)
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>M-9-2-01 vyznačí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic na základě zadaných souřadnic, zapíše souřadnice daného bodu</p> <p>spočítá aritmetický průměr a aplikuje jej v úlohách z praxe</p> <p>vkládá data do tabulky v prostředí tabulkového kalkulátoru, seřadí data v tabulce podle jednoho kritéria</p>	<p>Pravoúhlá soustava souřadnic</p> <p>Aritmetický průměr</p> <p>Využití tabulkového kalkulátoru k práci s daty</p>	<p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – porovnávání a třídění údajů)</p>
<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p>M-9-3-01 využívá při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, totožné, kolmé a rovnoběžné přímky, vzdálenost bodu od přímky</p> <p>při řešení problému provádí rozbor (náčrt) úlohy a rozhodne, zda zvolit pro řešení známý algoritmus, nebo řešit úlohu úsudkem</p> <p>při řešení úloh používá trojúhelníkovou nerovnost</p> <p>rozpozná shodné geometrické útvary</p> <p>používá příslušnou matematickou symboliku</p>	<p>Vzájemná poloha dvou přímek v rovině</p> <p>Trojúhelníková nerovnost</p> <p>Shodnost geometrických útvarů</p>	
<p>M-9-3-02 rozezná základní rovinné útvary a určí jejich vzájemnou polohu</p> <p>rozlišuje a používá různé druhy čar</p> <p>modeluje úhel pomocí polorovin, rozlišuje druhy úhlů podle jejich</p>	<p>Základní rovinné útvary: bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtyřúhelník, trojúhelník, kruh, kružnice, polorovina</p> <p>Druhy čar</p> <p>Úhel a jeho velikost</p>	

<p>velikosti (ostrý, tupý, pravý, přímý), odhaduje jejich velikost</p> <p>charakterizuje vlastnosti dvojic úhlů (vrcholové, vedlejší, střídavé, souhlasné)</p> <p>používá pro označení úhlů písmena řecké abecedy</p> <p>třídí a popisuje trojúhelníky (rozdělení podle délky stran a velikosti vnitřních úhlů)</p> <p>charakterizuje a používá vlastnosti úhlu v trojúhelníku, vlastnosti výšky a těžnice trojúhelníku</p> <p>vysvětlí pojem pravidelný mnohoúhelník</p>	<p>Druhy trojúhelníků</p> <p>Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku</p> <p>Výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku</p> <p>Pravidelný mnohoúhelník</p>	
<p>M-9-3-03 určuje velikost úhlu pomocí úhlooměru a výpočtem, využívá vlastnosti dvojic úhlů</p> <p>používá jednotky velikosti úhlu a převody mezi nimi</p> <p>sčítá a odčítá úhly graficky i početně</p> <p>graficky i početně násobí a dělí úhel dvěma</p>	<p>Jednotky velikosti úhlu</p> <p>Operace s úhly</p>	
<p>M-9-3-04 používá a převádí jednotky délky a obsahu</p> <p>využívá centimetrovou čtvercovou síť pro výpočet obvodu a obsahu mnohoúhelníků</p> <p>odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku</p>	<p>Obsah a obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku</p>	
<p>M-9-3-06 sestrojí různé velikosti úhlů (i bez použití úhlooměru), přenesení úhel, porovná dva úhly</p> <p>sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku</p> <p>sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník</p>	<p>Konstrukce rovinných útvarů: úhlu, trojúhelníku, čtyřúhelníku</p> <p>Výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku</p> <p>Pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník</p>	

<p>sestrojí trojúhelník ze zadaných údajů sss, sus, usu (provede rozbor úlohy a náčrt bez zápisu postupu konstrukce)</p> <p>sestrojí čtyřúhelník s využitím rovnoběžnosti a kolmosti přímek (provede rozbor úlohy a náčrt bez zápisu postupu konstrukce)</p>		
<p>M-9-3-07 vysvětlí pojem shodnost trojúhelníků, matematicky jej vyjádří</p> <p>používá věty o shodnosti trojúhelníků k řešení geometrických úloh</p>	Věty o shodnosti trojúhelníků	
<p>M-9-3-08 přiřadí k sobě vzor a obraz, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje osově souměrné útvary</p> <p>sestrojí osu úhlu a úsečky</p> <p>rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti, sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti</p>	Osová souměrnost	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – osová souměrnost v architektuře a přírodě)
<p>M-9-3-09 charakterizuje krychli a kvádr, využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti krychle a kvádrů</p>	Krychle a kvádr	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – tělesa v architektuře a přírodě)
<p>M-9-3-10 používá a převádí jednotky délky, obsahu a objemu</p> <p>odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů</p>	Objem a povrch krychle a kvádrů	
<p>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů, tělesa vymodeluje</p>	Síť krychle a kvádrů	
<p>M-9-3-12 načrtne a sestrojí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání</p>	Volné rovnoběžné promítání	

<p>M-9-3-13 řeší aplikační geometrické úlohy na výpočet obsahu a obvodu rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník), povrchu a objemu těles (krychle, kvádr), při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku</p> <p>řeší aplikační geometrické úlohy s využitím vlastností trojúhelníku, osově souměrných rovinných útvarů, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku</p> <p>účelně využívá při výpočtech kalkulátor</p>	<p>Postup při řešení slovní úlohy</p>	
<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>M-9-4-01 doplní číselnou a obrázkovou řadu</p> <p>doplní početní tabulky, čtverce a jiné obrazce</p> <p>vysvětlí způsob řešení úlohy</p>	<p>Číselné a obrázkové řady</p> <p>Početní obrazce</p> <p>Úlohy o šachovnicích a tabulkách</p>	
<p>M-9-4-02 rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných údajů, při řešení využívá vlastnosti rovinných a prostorových geometrických útvarů</p>	<p>Vlastnosti rovinných a prostorových geometrických útvarů</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)</p>
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p>		

<p>M-9-1-01p píše písemně sčítá a odčítá</p> <p>M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</p> <p>- zvládá orientaci na číselné ose</p> <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>M-9-3-06p rozeznává základní rovinné útvary</p> <p>M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti</p> <p>- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky</p> <p>- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami</p> <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <p>- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh</p>		
---	--	--

7. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Číslo a proměnná</p> <p>M-9-1-01 čte a zapíše celé číslo, rozliší číslo kladné a záporné, určí číslo opačné</p> <p>znázorní celá čísla na číselné ose a porovná je</p> <p>provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení) v oboru celých čísel</p>	<p>Celá čísla</p> <p>Absolutní hodnota čísla</p> <p>Zlomky</p> <p>Racionální čísla</p>	

<p>určí absolutní hodnotu celého čísla a uvede její praktický význam</p> <p>zapiše převrácený zlomek, rozšíří a zkrátí zlomek, zapiše zlomek v základním tvaru, převede smíšené číslo na zlomek a naopak, upraví složený zlomek</p> <p>provádí početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení a dělení)</p> <p>vyjádří racionální čísla více způsoby a vzájemně je převádí (zlomky, desetinná čísla)</p> <p>provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení) v oboru racionálních čísel</p> <p>zapiše periodické číslo a porovná ho s jinými čísly</p> <p>určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru</p> <p>účelně využívá kalkulátor a tabulkový kalkulátor při provádění početních operací v oboru racionálních čísel</p>		
<p>M-9-1-02 používá pravidla pro zaokrouhlování racionálních čísel</p> <p>provádí odhady výsledků početních operací s racionálními čísly s danou přesností</p>	<p>Zaokrouhlování racionálních čísel</p>	
<p>M-9-1-03 využívá nejmenší společný násobek při určování společného jmenovatele zlomků</p>	<p>Společný jmenovatel zlomků</p>	
<p>M-9-1-04 rozlišuje a využívá pojmy procento, základ, počet procent, procentová část, promile</p> <p>vyjádří část celku procentem, desetinným číslem, zlomkem</p> <p>užívá poměr ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část</p> <p>navzájem převádí různá vyjádření</p>	<p>Procenta</p> <p>Poměr</p>	

vztahu celek – část		
<p>M-9-1-05 dělí celek na části v daném poměru, změni číslo v daném poměru</p> <p>upravuje poměr rozšiřováním a krácením</p> <p>vysvětlí, co znamená postupný a převrácený poměr, zapíše jej a upraví</p> <p>používá pojem úměra a vypočítá neznámý člen úměry</p> <p>řeší aplikační úlohy s využitím poměru a trojčlenky</p> <p>využívá měřítko mapy (plánu) k výpočtu, odvodí měřítko mapy (plánu) ze zadaných údajů</p>	<p>Poměr, zvětšení, zmenšení</p> <p>Trojčlenka</p> <p>Měřítko plánu a mapy</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – použití map, navigace, GPS)</p>
<p>M-9-1-06 určí z textu úlohy, které z hodnot (počet procent, procentová část a základ) jsou zadány a které má vypočítat, provede výpočet</p> <p>rozhodne, zda zvolit pro řešení úlohy známý algoritmus, nebo zda řešit úlohu úsudkem, provede odhad výsledku a ověří správnost svého řešení</p> <p>řeší jednoduché úlohy z oblasti finanční matematiky (úrok)</p>	<p>Finanční matematika</p>	
<p>M-9-1-09 vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly</p> <p>posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou</p>	<p>Slovní úlohy</p>	<p>EV – Základní podmínky života (energie: využívání energie, možnosti a způsoby šetření, přírodní zdroje: zdroje surovinové a energetické a jejich vyčerpatelnost – s využitím procentového počtu)</p>

<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>M-9-2-01 doplňuje a vytváří tabulky, orientuje se v nich orientuje se v sloupkových a kruhových diagramech, ze vstupních dat vytvoří vhodný diagram</p> <p>využívá graf přímé a nepřímé úměrnosti při zpracování dat</p> <p>účelně využívá tabulkový kalkulátor</p>	<p>Tabulky, grafy, diagramy</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>Hospodaření domácnosti: rozpočet domácnosti</p>	<p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – práce se statistickými údaji při porovnávání životní úrovně v různých částech světa)</p> <p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – vhodné použití typu diagramů v mediálním sdělení)</p>
<p>M-9-2-02 porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat v tabulkách, grafech a diagramech</p> <p>vybere data tabulky podle jednoho kritéria s pomocí tabulkového kalkulátoru, setřídí data v tabulce podle více kritérií</p>	<p>Tabulky, grafy, diagramy</p> <p>Třídění dat</p>	
<p>M-9-2-03 rozpozná přímou a nepřímou úměrnost v příkladech reálného života</p> <p>určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti z textu úlohy, z tabulky a grafu</p> <p>sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti</p> <p>využívá vztahy a grafy přímé a nepřímé úměrnosti k řešení aplikačních úloh a problémů</p>	<p>Přímá a nepřímá úměrnost</p>	

<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p>M-9-3-02 třídí a popisuje čtyřúhelníky</p> <p>rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků</p> <p>využívá vlastnosti čtyřúhelníků při řešení úloh</p>	<p>Čtyřúhelníky (rovnoběžníky a lichoběžníky)</p>	
<p>M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obvod obecného čtyřúhelníku</p> <p>odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku</p>	<p>Obvod a obsah čtyřúhelníků</p>	
<p>M-9-3-06 sestrojí čtyřúhelník ze zadaných údajů (provede rozbor úlohy a náčrt bez zápisu konstrukce)</p>	<p>Konstrukce čtyřúhelníku</p>	
<p>M-9-3-08 přiřadí k sobě vzor a obraz, určí střed souměrnosti, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje středově souměrný útvar</p> <p>rozpozná útvary souměrné podle středu souměrnosti a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti</p>	<p>Středová souměrnost</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – středová souměrnost v architektuře a přírodě)</p>
<p>M-9-3-09 rozlišuje pojmy rovina a prostor, správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka</p> <p>charakterizuje kolmý hranol, pravidelný hranol</p> <p>pracuje s půdorysem a nárysem kolmého hranolu</p>	<p>Hranoly</p>	
<p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu</p>	<p>Objem a povrch hranolu</p>	
<p>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť kolmých hranolů a tělesa vymodeluje</p>	<p>Síť kolmého hranolu</p>	
<p>M-9-3-12 načrtne hranol ve</p>	<p>Volné rovnoběžné promítání</p>	

volném rovnoběžném promítání		
M-9-3-13 řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o obsahu a obvodu čtyřúhelníků, s využitím znalostí o hranolech, o středově souměrných rovinných útvarech, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku účelně využívá kalkulátor	Postup při řešení aplikační slovní úlohy s využitím znalostí geometrie v rovině a prostoru	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy M-9-4-01 doplní číselnou řadu v oboru celých a racionálních čísel, doplní obrázkovou řadu doplní početní tabulky, čtverce či jiné obrazce prezentuje způsob řešení úlohy	Číselné řady v oboru celých a racionálních čísel, obrázkové řady Početní obrazce Prezentace řešení úlohy	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – práce ve skupině)
M-9-4-02 rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných parametrů s využitím vlastností rovinných a prostorových geometrických útvarů	Postupy při řešení netradičních geometrických úloh	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – práce ve skupině)
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČÍSLO A PROMĚNNÁ M-9-1-01p písemně násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem		

<p>M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</p> <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>M-9-2-01p vyhledává a třídí data</p> <p>- zvládá početní úkony s penězi</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</p> <p>M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu</p> <p>M-9-3-06p rýsuje základní rovinné útvary</p> <p>M-9-3-12p načrtne základní tělesa</p> <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <p>M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí</p>		
---	--	--

8. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Číslo a proměnná</p> <p>M-9-1-01 rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování</p> <p>určuje z paměti druhou mocninu čísel 1 – 20 a odmocninu těchto mocnin, určuje druhou mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel pomocí tabulek a kalkulátoru</p> <p>ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování zlomku a součinu</p>	<p>Druhá mocnina a odmocnina</p>	

<p>dvou čísel</p> <p>určuje hodnotu číselného výrazu s druhou mocninou a odmocninou</p> <p>využívá geometrický význam druhé mocniny v praxi</p>		
<p>M-9-1-07 vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, člen výrazu, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů</p> <p>zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými (a naopak), vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných</p> <p>provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) s mnohočleny, výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně</p> <p>provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání</p> <p>umocní dvojčleny a rozloží dvojčleny na součin pomocí vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$</p> <p>využívá tabulkový kalkulátor</p>	<p>Výrazy s proměnnou</p> <p>Mnohočleny maximálně druhého stupně</p> <p>Vzorce v tabulkovém kalkulátoru</p>	
<p>M-9-1-08 řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku správnosti řešení rovnice</p> <p>rozhodne, jestli má rovnice jedno řešení, nekonečně mnoho řešení, nebo nemá řešení</p> <p>sestaví rovnici ze zadaných údajů slovní úlohy</p> <p>vyjádří neznámou ze vzorce</p>	<p>Lineární rovnice</p> <p>Výpočet neznámé ze vzorce</p>	
<p>M-9-1-09 matematizuje reálné situace využitím vlastnosti rovnic, při řešení úloh označí neznámou a sestaví rovnici</p> <p>posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou</p>	<p>Matematizace reálné situace s použitím proměnné</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní</p>

		prostředí: druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); Základní podmínky života (energie: využívání energie, možnosti a způsoby šetření, přírodní zdroje: zdroje surovinové a energetické a jejich vyčerpatelnost);
<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p>M-9-3-01 vysvětlí pojmy odvěsna a přepona v pravoúhlém trojúhelníku</p> <p>používá Pythagorovu větu pro výpočet třetí strany pravoúhlého trojúhelníku</p> <p>vypočítá délku hrany, tělesovou a stěnovou úhlopříčku krychle a kvádrů</p> <p>řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty, situaci načrtne, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost, využívá potřebnou matematickou symboliku</p>	<p>Pravoúhlý trojúhelník</p> <p>Pythagorova věta</p>	
<p>M-9-3-02 definuje a sestrojí kružnici a kruh, vysvětlí vztah mezi poloměrem a průměrem</p> <p>určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (tečna, sečna, vnější přímka), vzájemnou polohu dvou kružnic (body dotyku) a narýsuje je</p>	<p>Kruh, kružnice</p>	
<p>M-9-3-04 účelně používá tvar zápisu Ludolfova čísla (desetinné</p>	<p>Obvod a obsah kruhu</p> <p>Délka kružnice</p>	

číslo, zlomek) vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců		
M-9-3-05 pomocí množiny všech bodů dané vlastnosti charakterizuje osu úhlu, osu úsečky a sestrojí je využívá Thaletovu kružnici při řešení úloh, sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice	Množiny bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice a věta	
M-9-3-06 sestrojí rovinné útvary dle zadaných prvků při řešení konstrukční úlohy provádí rozbor úlohy, náčrt, diskusi o počtu řešení, zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky (případně ji kombinuje se slovním vyjádřením) narýsuje kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	Konstrukce rovinných útvarů: trojúhelníku, čtyřúhelníku (rovnoběžníku, lichoběžníku), kružnice	
M-9-3-09 charakterizuje válec a kouli pracuje s půdorysem a nárysem válce a koule	Válec Koule	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – tělesa v architektuře a přírodě)
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch válce a koule	Objem a povrch válce a koule	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť válce, válec vymodeluje	Síť válce	
M-9-3-12 načrtne obraz rotačního válce v rovině	Volné rovnoběžné promítání	
M-9-3-13 řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o válci a kouli, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku	Postup při řešení aplikační slovní úlohy	

účelně využívá kalkulátor		
<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>M-9-4-01 řeší kombinatorické úlohy úsudkem a vysvětlí způsob řešení</p>	Kombinační úsudek v úlohách	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)</p>
<p>M-9-4-02 využívá při řešení netradičních geometrických úloh prostorovou představivost</p>	Prostorová představivost	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)</p>
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <p>M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo)</p> <p>M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</p> <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p>		

<p>M-9-2-02p porovnává data</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>M-9-3-04p vypočítá obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu</p> <p>M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce</p> <p>M-9-3-10p vypočítá povrch kvádru, krychle a válce</p> <p>M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles</p> <p>M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa</p> <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <p>M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací</p>		
---	--	--

9. ročník

Výstupy žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Číslo a proměnná</p> <p>M-9-1-06 objasní a používá základní pojmy finanční matematiky (jistina, úroková míra, úrok, úrokovací doba, daň, inflace)</p> <p>vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň z úroku</p> <p>získá základní informace o půjčkách a úvěrech</p> <p>řeší aplikační úlohy na procenta</p>	<p>Základy finanční matematiky</p> <p>Peníze: inflace</p> <p>Finanční produkty: úročení</p>	<p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů);</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost,</p>

		spravedlivost, respektování)
M-9-1-07 určí hodnotu výrazu s využitím tabulkového kalkulátoru	Tabulkový kalkulátor	
M-9-1-08 řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor úlohy, pro řešení zvolí známý algoritmus nebo řeší úlohu úsudkem, provede zkoušku správnosti řešení	Soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí: energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)
Závislosti, vztahy a práce s daty M-9-2-01 vysvětlí základní statistické pojmy (statistický soubor, statistická jednotka, statistický znak, statistické šetření) a používá je určí četnost, aritmetický průměr, modus, medián provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky a zvolí vhodný diagram k jejich znázornění účelně využívá tabulkový kalkulátor, výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí, jež nabízí tabulkový kalkulátor v tabulkovém kalkulátoru vytváří grafy, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu	Základy statistiky Typy diagramů	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – porovnávání statistických údajů) MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě) VDO – Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické

		volby a politika)
<p>M-9-2-04 rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života</p> <p>určí definiční obor funkce, obor hodnot, funkční hodnotu</p> <p>vyjádří lineární funkci, konstantní funkci, přímou a nepřímou úměrnost tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>účelně využívá tabulkového kalkulátoru k vyjádření funkce</p>	<p>Funkce</p> <p>Grafy funkcí</p>	<p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – porovnávání statistických údajů)</p> <p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)</p> <p>VDO – Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby a politika)</p>
<p>M-9-2-05 odhalí funkční vztah v textu úlohy</p> <p>využívá znalostí o funkcích k řešení praktických úloh</p>	<p>Funkční vztah</p>	
<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p>M-9-3-07 rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary</p> <p>určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak (na základě poměru podobnosti určí rozměry útvarů)</p> <p>využívá věty o podobnosti trojúhelníků (věta sss, uu, sus)</p>	<p>Podobnost</p> <p>Věty o podobnosti trojúhelníků</p>	
<p>M-9-3-09 charakterizuje jehlan a kužel</p>	<p>Jehlan a rotační kužel</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

<p>pracuje s půdorysem a nárysem jehlanu a kužele</p> <p>využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti jehlanu a kuželu</p>		<p>(zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – tělesa v architektuře a přírodě)</p>
<p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu a kužele</p> <p>využívá Pythagorovu větu při řešení metrických úloh v rovině a prostoru</p>	<p>Objem a povrch jehlanu a kužele</p>	
<p>M-9-3-11 narýsuje síť jehlanu a kužele, vymodeluje tato tělesa</p>	<p>Sítě jehlanu a kužele</p>	
<p>M-9-3-12 načrtne a sestrojí jehlan ve volném rovnoběžném promítání</p> <p>načrtne kužel ve volném rovnoběžném promítání</p>	<p>Volné rovnoběžné promítání</p>	
<p>M-9-3-13 využívá podobnost při řešení slovních úloh, využívá měřítko mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů a naopak</p> <p>řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o tělesech (jehlan, kužel), při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku</p> <p>účelně využívá kalkulačtor</p>	<p>Podobnost v úlohách z praxe</p>	
<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>M-9-4-01 řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení</p>	<p>Optimalizace řešení úloh</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů</p>

		<p>kreativity – rozdíl mezi skupinovou prací a prací jednotlivce)</p>
<p>M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost s využitím poznatků a dovedností z jiných tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>Aplikovaná matematika</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – rozdíl mezi skupinovou prací a prací jednotlivce)</p>
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <p>M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (procento)</p> <p>M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu</p> <p>M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta</p> <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>M-9-3-10p vypočítá objem</p>		

<p>kvádrů, krychle a válce</p> <p>- používá technické písmo</p> <p>- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům</p> <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <p>M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy</p>		
---	--	--

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět informatika je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Předmět informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založen na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci

- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
MEV	6	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel
MEV	6	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování
MEV	7	MEV – Tvorba mediálního sdělení – technologické možnosti a jejich omezení
MEV	7	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
EV	8	EV – Vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)
MKV	9	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity – otázka lidských práv, základní dokumenty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití moderních technologií v praktickém životě
- využívají své poznámky při praktických úkolech a tím se zároveň učí si poznámky pořizovat, spolupracovat s ostatními žáky, využívat nápovědu apod.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s moderními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující zaujímá roli konzultanta – žáci jsou vedeni k nalézání řešení, k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, učí se pracovat v týmu, rozdělují a plánují si práci, hlídají časový harmonogram
- žáci jsou přizváni i k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se poznávat individualitu každého žáka

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost) tím, že je musejí dodržovat
- při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají internet pro hledání informací

Kompetence digitální

- žáci se učí samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snaží se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením
- učí se analyzovat, porovnávat a kriticky hodnotit důvěryhodnost a spolehlivost zdrojů dat, informací a digitálního obsahu, analyzovat, interpretovat a kriticky vyhodnocovat data, informace a digitální obsah
- spravovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, organizovat a zpracovávat je ve strukturovaném prostředí
- žáci se učí vyhledávat, používat, prezentovat a hodnotit informace efektivně pro daný účel nebo potřebu

- osvojují si dovednost sdílet data, informace a digitální obsah s ostatními pomocí vhodných digitálních technologií, dále zprostředkovat či sdílet data a informace, znát způsoby odkazování
- jsou upozorněni v oblasti komunikace a kolaborace na komunikaci a spolupráci prostřednictvím digitálních technologií s ohledem na kulturní a generační rozmanitost
- učí se vytvářet a spravovat jednu nebo více digitálních identit tak, aby bylo možné chránit svou vlastní pověst a vypořádat se s údaji, které uživatel produkuje prostřednictvím několika digitálních nástrojů, prostředí a služeb
- tvorba digitálního obsahu podporuje kreativitu a rozvíjí představivost žáků
- žáci se učí vytvořit a upravit digitální obsah v některém textovém editoru, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků, vytvořit dokument, prezentaci, nástěnku apod.
- upravit, upřesnit, vylepšit a integrovat informace do stávajícího digitálního obsahu tak, aby vznikl nový, originální a relevantní obsah a znalosti
- žáci jsou vedeni k pochopení, jak se autorská práva a licence vztahují k datům, informacím a digitálnímu obsahu
- žáci jsou seznamováni s využitím digitální technologie na usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- žáci se učí plánovat a vytvářet sekvence pokynů srozumitelných pro výpočetní systém, vedoucí k vyřešení daného problému nebo k provedení konkrétního úkolu
- žáci se učí předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí kladou důraz na etické chování
- žáci znají zásady ochrany osobních údajů a chrání osobní údaje a soukromí v digitálním prostředí, rozumí tomu, jak používat a sdílet osobní identifikační údaje, ochrání sebe a ostatní před škodami
- žáci demonstrují správné chování na sociálních sítích, rozpoznají kyberšikanu
- žáci dokáží rozpoznat hlavní dopady digitálních technologií a jejich využívání na životní prostředí
- žáci dokáží identifikovat problémy, vyhodnotit potřebu jejich řešení, orientovat se v technologických možnostech jejich řešení
- žáci jsou seznamováni s funkcí hardwaru a základního softwaru počítače, zvládají jeho běžnou obsluhu
- dále s informacemi o zařízeních vstupu a výstupu počítače a dalších digitálních prostředcích a učí se zvládat obsluhu a ovládání aplikačního software
- žáci se učí vyhledat informace o počítačových systémech a sítích, rozvíjí schopnost je využívat, rozvíjet a spravovat

6. ročník

Výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti - zakóduje a dekáduje jednoduchý text a obrázek 	<p>Přenos informací, standardizované kódy</p> <p>Znakové sady</p> <p>Přenos dat, symetrická šifra</p> <p>Identifikace barev, barevný model</p> <p>Vektorová grafika</p> <p>Zjednodušení zápisu, kontrolní součet</p> <p>Binární kód, logické A a NEBO</p>	<p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel;</p> <p>MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování</p>
<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na 	<p>Data v grafu a tabulce</p> <p>Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce</p> <p>Kontrola hodnot v tabulce</p> <p>Filtrování, řazení a třídění</p>	

<p>základě dat v tabulce</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše účel informačních systémů, které používá 	<p>dat</p> <p>Porovnání dat v tabulce a grafu</p> <p>Řešení problémů s daty</p> <p>Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace</p>	
<p>Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě - popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů 	<p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</p> <p>Správa souborů, struktura složek</p> <p>Instalace aplikací</p> <p>Domácí a školní počítačová síť</p> <p>Fungování a služby internetu</p> <p>Princip e-mailu</p> <p>Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu - pracuje v online prostředí - propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat 	<p>obsah, měnit práva)</p> <p>Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>	
---	---	--

7. ročník

Výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností 	<p>Standardizovaná schémata a modely</p> <p>Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra</p>	<p>MEV – Tvorba mediálního sdělení – technologické možnosti a jejich omezení;</p> <p>MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>

<p>- v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku</p> <p>- pomocí ohodnocených grafů řeší problémy</p> <p>- pomocí orientovaných grafů řeší problémy</p> <p>- vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností</p> <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení</p> <p>- k popisu problému používá grafické znázornění</p> <p>- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení</p>	<p>grafu</p> <p>Orientované grafy, automaty</p> <p>Modely, paralelní činnost</p>	<p>– identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)</p>
<p>Algoritmizace a programování</p> <p>- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost</p> <p>- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná</p> <p>- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</p> <p>- používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná,</p>	<p>Vytvoření programu</p> <p>Opakování</p> <p>Podprogramy</p> <p>Opakování s podmínkou</p> <p>Události, vstupy</p> <p>Objekty a komunikace mezi nimi</p>	

<p>zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování</p> <ul style="list-style-type: none">- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech- diskutuje různé programy pro řešení problému- vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby- používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna- spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech- diskutuje různé programy pro řešení problému- vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému <p>Minimální úroveň pro</p>		
---	--	--

<p>úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal 		
---	--	--

8. ročník

Výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní 	<p>Větvení programu, rozhodování</p> <p>Grafický výstup, souřadnice</p> <p>Podprogramy s parametry</p> <p>Proměnné</p>	<p>EV – Vztah člověka k prostředí –</p> <p>nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)</p>

<p>její hodnotu, přečte a použije její hodnotu</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal 		
<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium 	<p>Relativní a absolutní adresy buněk</p> <p>Použití vzorců u různých typů dat</p> <p>Funkce s číselnými vstupy</p> <p>Funkce s textovými vstupy</p> <p>Vkládání záznamu do databázové tabulky</p> <p>Řazení dat v tabulce</p> <p>Filtrování dat v tabulce</p> <p>Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	

<p>pro vyřešení úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce - na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat 		
--	--	--

9. ročník

Výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí 	<p>Programovací projekt a plán jeho realizace</p> <p>Popsání problému</p> <p>Testování, odladění, odstranění chyb</p> <p>Pohyb v souřadnicích</p> <p>Ovládání myši, posílání zpráv</p> <p>Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu</p> <p>Nástroje zvuku, úpravy seznamu</p> <p>Import a editace kostýmů, podmínky</p> <p>Návrh postupu, klonování.</p> <p>Animace kostýmů postav,</p>	<p>MKV – Princip sociálního smíru a solidarity – otázka lidských práv, základní dokumenty</p>

<p>vlastních bloků</p> <ul style="list-style-type: none"> - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení 	<p>události</p> <p>Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné</p> <p>Výrazy s proměnnou</p> <p>Tvorba hry s ovládáním, více seznamů</p> <p>Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	
<p>Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak 	<p>Hardware a software</p> <p>Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí</p> <p>Operační systémy: funkce, typy, typické využití</p> <p>Komprese a formáty souborů</p> <p>Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)</p> <p>Sítě</p> <p>Typy, služby a význam počítačových sítí</p> <p>Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa</p> <p>Struktura a principy</p>	

<p>fungují některé služby internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu <p>Minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu - pracuje v online prostředí - propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat 	<p>Internetu, datacentra, cloud</p> <p>Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL</p> <p>Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)</p> <p>Bezpečnost</p> <p>Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy</p> <p>Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita</p> <p>Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat</p> <p>Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>	
--	---	--

5.4 Člověk a společnost

5.4.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět dějepis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 7. ročníku dvě hodiny týdně a v 8. – 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- získání základních vědomostí o minulosti a současnosti naší země v kontextu se světovými dějinami
- poznání postupné změny způsobu života lidí v různých epochách dějinného vývoje
- znalosti historických a kulturních památek, jejich úctě a ochraně
- získávání orientace v historickém čase
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina (skupinové vyučování, analyticko-syntetické, názorné vyučování, vyhledávání a zpracování informací z přiměřených textů, encyklopedií, slovníků, samostatná práce, diskuze, soutěže, testy, křížovky, výchovné a vzdělávací hry, zobecňování, rozvíjení představ a pojmů, projekce souvislosti, audiovizuální techniky...)
- beseda (s pamětníky událostí, s pracovníky muzeí...)
- exkurze, vycházky, výlety na památná místa
- divadelní představení

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty vzdělávacích oblastí:

Člověk a společnost – občanská výchova (člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém)

Člověk a příroda – fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis (vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky, lidská společnost a přírodní vlivy, orientace v prostoru, územní rozsah států ...)

Matematika a její aplikace – matematika (časová linka, historické výpočty délky trvání života, vlád, období...)

Umění a kultura – hudební výchova, výtvarná výchova (vývoj hudebních projevů, hudební skladatelé, stavební slohy, umělecká díla, významní umělci...)

Jazyk a jazyková komunikace – český jazyk (významní spisovatelé a jejich tvorba, odkaz národního obrození...)

Člověk a zdraví – tělesná výchova (odkaz řecké kultury, olympijské hry, sportovní organizace...)

Člověk a svět práce – pracovní výchova (úsilí lidí v různých epochách o vytváření trvalých hodnot, existenční potřeba...)

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
VMEGS	6	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy
VMEGS	6	VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie
VMEGS	7	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy
VMEGS	7	VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie
VMEGS	8	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy
VMEGS	8	VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie
VMEGS	9	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy
VMEGS	9	VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací na základě jejich pochopení, které žák využívá v praktickém životě
- klademe důraz na správnou práci s textem, vyhledávání informací, pracujeme s učebnicemi, pracovními sešity, obrázkovým materiálem, učebními pomůckami
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- snažíme se vést žáky k sebekontrolě při plnění zadaných úkolů
- vedeme žáky k zamyšlení nad historickým vývojem
- zadáváme vhodné úkoly (vzhledem k různým formám postižení), které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- navozujeme přátelskou atmosféru a situace, v nichž žák může mít radost z toho, že něco vyřešil, nebo samostatně dokázal

Kompetence k řešení problému

- zařazujeme do výuky různé aktivity (diskuze, křížovky, skládačky, doplňovačky, kreslení, audiovizuální techniku, obrazové publikace...)
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, k využívání získaných vědomostí a dovedností z encyklopedií, slovníků, internetu, časopisů
- navozujeme některé problémové situace hravou formou, aby se všichni žáci zapojili
- zařazujeme do výuky metody, ve kterých vedeme žáky, aby docházeli k závěrům a řešením samostatně, nebo s pomocí učitele
- vedeme žáky ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému pojmovému vyjadřování s ohledem na jejich postižení, ke kultivovanému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskuzi, zbavujeme žáky strachu z komunikace
- vedeme žáky při práci ve skupinách k vhodné a potřebné komunikaci mezi sebou, naslouchání druhým, respektování názoru druhých, obhajobě svého názoru
- snažíme se vést žáky k práci s různými typy textů a obrazovými materiály tak, aby jim žáci rozuměli a mohli s nimi pracovat
- rozvíjíme i nonverbální komunikaci a představitost

Kompetence sociální a personální

- snažíme se vytvářet příznivé klima třídy, žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- pomáháme žákům podle individuální potřeby v činnostech při výuce, snažíme se jim dodávat sebedůvěru a pocit zodpovědnosti
- využíváme skupinového vyučování, které vede žáky ke spolupráci při řešení problémů, žáci přispívají k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy
- využíváme při výuce názorné situace a pomůcky

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování, vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky k odmítání útlaku a hrubého zacházení, snažíme se, aby si žáci uvědomili povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- učíme žáky zodpovědnosti za své chování
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností, společenských norem
- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění
- snažíme se vést žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, ke smyslu pro kulturu a tvořivost, k aktivnímu zapojování do kulturních a sportovních aktivit (divadla, koncerty, kina, exkurze, výlety, sportovní soutěže...)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování dohodnuté kvality zadané práce
- snažíme se vést žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost v praxi
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně radili a pomáhali
- snažíme se vhodnou motivací zapojovat aktivně žáky do řešení daných problémů

- zadáváme úkoly tak, aby žáci měli možnost si práci i sami organizovat, učili se navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- žáky vedeme ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce dějepisu

- učíme žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snažíme se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením žáka

- učíme žáky analyzovat, porovnávat a kriticky hodnotit důvěryhodnost a spolehlivost zdrojů dat, informací a digitálního obsahu, analyzovat, interpretovat a kriticky vyhodnocovat data, informace a digitální obsah

- upozorníme v oblasti komunikace a kolaborace na komunikaci a spolupráci prostřednictvím digitálních technologií s ohledem na kulturní a generační rozmanitost

- naučíme žáky znát zásady ochrany osobních údajů a chránit osobní údaje a soukromí v digitálním prostředí, rozumět tomu, jak používat a sdílet osobní identifikační údaje, ochránit sebe a ostatní před škodami

6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK V DĚJINÁCH</p> <p>D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků</p> <p>D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</p>	<p>ČLOVĚK V DĚJINÁCH</p> <p>Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny</p> <p>Historický čas a prostor</p>	<p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy</p> <p>VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie</p>

<p>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI</p> <p>D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</p> <p>D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</p> <p>D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty</p>	<p>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI</p> <p>Člověk a lidská společnost v pravěku</p>	
<p>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY</p> <p>D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p> <p>D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství</p> <p>D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných</p>	<p>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY</p> <p>Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz</p> <p>Antické Řecko a Řím</p> <p>Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím</p>	

<p>opatření:</p> <p>D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států</p> <p>D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací</p>		
--	--	--

7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA</p> <p>D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p> <p>D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p> <p>D-9-4-04 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí</p> <p>D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území</p> <p>D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků</p>	<p>KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA</p> <p>Nový etnický obraz Evropy</p> <p>Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj</p> <p>Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)</p> <p>Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě</p> <p>Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy</p> <p>Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev</p> <p>Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost</p>	<p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy</p> <p>VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie</p>

<p>českého státu</p> <p>D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti</p> <p>D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</p> <p>D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské</p> <p>D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</p>		
<p>OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY</p> <p>D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</p> <p>D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p> <p>D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p> <p>D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <p>D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>	<p>OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY</p> <p>Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou</p> <p>Zámořské objevy a počátky dobývání světa</p> <p>Český stát a velmoci v 15. – 18. století</p> <p>Barokní kultura a osvícenství</p>	

<p>D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu</p> <p>D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</p> <p>D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</p>		
--	--	--

8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>MODERNIZACE SPOLEČNOSTI</p> <p>D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě</p> <p>D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p>	<p>MODERNIZACE SPOLEČNOSTI</p> <p>Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA</p> <p>Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka</p> <p>Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa</p> <p>Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů</p> <p>Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva</p> <p>Kulturní rozrůzněnost doby</p> <p>Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p>	<p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy</p> <p>VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie</p>

<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století</p> <p>D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století</p>		
--	--	--

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>MODERNÍ DOBA</p> <p>D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <p>D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p> <p>D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných</p>	<p>MODERNÍ DOBA</p> <p>První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky</p> <p>Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy</p> <p>Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět</p> <p>Druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války</p>	<p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – Den Evropy</p> <p>VMEGS – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie</p>

<p>výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</p> <p>D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</p>		
<p>ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT</p> <p>D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p> <p>D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</p> <p>D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti</p>	<p>ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT</p> <p>Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření</p> <p>Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)</p> <p>Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky</p> <p>Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět</p> <p>Problémy současnosti</p> <p>Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava</p>	

5.4.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět občanská výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu občanská výchova směřuje k:

- osvojení norem společenského chování a občanského soužití, chápání hodnoty pozitivních mezilidských vztahů
- nacházení místa a své role ve společnosti, orientace ve významných okolnostech společenského života, vytváření představy o vlastní budoucnosti
- zvládání přiměřeně náročných situací běžného života
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem života a vědomí odpovědnosti za vlastní život
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti, vedení k sebepoznání
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění naší země a ve světě, rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- pochopení podstaty demokracie, práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina (skupinové vyučování, diskuze, výklad, dotazník, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, vyprávění, rozvoj myšlení řešením hádanek, křížovek k příslušnému učivu, výchovné a vzdělávací hry, rozvíjení představ a pojmů, vytváření dovedností a návyků, diferenciatní metody, rozvoj empatických schopností, sebepoznání a sebehodnocení, zobecňování, vyhledávání a zpracování informací, audiovizuální technika, názorné vyučování...)
- beseda (s městskou policií, pracovníky protidrogového centra, pedagogicko-psychologické poradny, Linky bezpečí, hygienické stanice...)
- exkurze, vycházky, výlety (do odborných učilišť, muzeí, na výstavy, návštěvy pamětihodností...)

Vyučovací předmět občanská výchova je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty vzdělávacích oblastí:

Člověk a společnost – dějepis (historické hledisko – domov, kulturní bohatství, významné osobnosti, zvyky a tradice, stát, totalitní režimy, demokracie...)

Člověk a příroda – fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis (vědecké poznatky, drogová problematika, přírodní krásy, lidská společnost a přírodní vlivy, státy Evropy a světa...)

Matematika a její aplikace – matematika (hospodaření a rozpočet rodiny, měna v EU...)

Umění a kultura – výtvarná výchova (kulturní a přírodní památky, reklamy, volnočasové aktivity...)

Jazyk a jazyková komunikace – český jazyk (významné osobnosti naší vlasti a jejich dílo, mezilidská komunikace, vzdělávání...)

Člověk a zdraví – výchova ke zdraví, tělesná výchova (zdravotní a sociální péče, krizová centra, význam aktivního sportu...)

Člověk a svět práce – pracovní výchova (příprava pro profesní uplatnění, rekvalifikace, existenční potřeba...)

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

	Ročník	Průřezová témata
MKV	6	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspěvní každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin
MKV	6	MKV – Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní příspěvní k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
MKV	7	MKV – Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
MKV	8	MKV – Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
OSV	7	OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
OSV	7	OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
OSV	7	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
OSV	8	OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v

		seberegulaci
OSV	8	OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
VDO	7	VDO – Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
VDO	8	VDO – Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
VDO	8	VDO – Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
VDO	8	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti
VMEGS	9	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
VMEGS	9	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích
VMEGS	9	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
VMEGS	9	VMEGS – Jsme Evropané – evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvi k řešení problémů dětí a mládeže

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení

- snažíme se připravit žáky na další vzdělávání a zařadit je do praktického života (trh práce, problematika nezaměstnanosti, motivace ke vhodnému výběru učebního oboru)
- vedeme žáky k vyhledávání informací a poznatků z encyklopedií, slovníků, vhodné literatury, internetu, návštěv muzeí
- snažíme se vést žáky k hodnocení, třídění získaných poznatků, vyvozování závěrů a učíme je nalézat souvislosti
- dáváme žákům maximální šanci prožít úspěch individuálním přístupem ke každému z nich, žák je hodnocen, co umí, zvládl, dokázal
- navozujeme motivační situace, v nichž žáci mohou mít z učení radost a dobrý pocit, že něco samostatně dokázali

Kompetence k řešení problému

- učíme žáky vyhledávat vhodné a potřebné informace, pracovat s nimi a společně nalézt řešení
- učíme žáky vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni a hodnotit je, využíváme k tomu hravou formu a názorné prostředky
- snažíme se vést žáky k uvážlivým rozhodnutím, zodpovědnosti
- řešíme s žáky aktuálně problémové situace z praktického života a hledáme vhodná řešení
- snažíme se zapojovat žáky podle jejich schopností do diskuzí v tematických přednáškách několikrát ročně
- snažíme se vést žáky ke kritickému myšlení a schopnosti hájit správná rozhodnutí
- navozujeme atmosféru důvěry mezi žáky a vyučujícími, snažíme se o minimalizaci patologických jevů
- učíme žáky dělat si vzájemně radost, ohleduplnosti, empatii

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, vyučujícími a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v ústním i písemném projevu
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- vedeme žáky k vhodnému zapojování do diskuze, k obhájení vlastních názorů a k vhodné argumentaci
- používáme alternativní metody komunikace při těžších formách řečového postižení
- vedeme žáky ke kvalitní komunikaci s okolním světem, zbavujeme žáky strachu z komunikace
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci v týmu, vzájemnému naslouchání, ohleduplnosti, pomoci, empatii, toleranci
- učíme žáky kriticky hodnotit jejich práci, umět přijmout kritiku
- vedeme žáky k respektování pravidel chování, k nezbytnosti pomáhat mladším a slabším spolužákům
- učíme žáky respektovat různá hlediska, oceňovat zkušenosti druhých lidí, čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- snažíme se vést žáky k vytvoření pozitivních představ o sobě samém, podporujeme jejich zdravou sebedůvěru a samostatný rozvoj
- učíme žáky v případě potřeby poskytnout přiměřenou pomoc a umět o ni požádat

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- učíme žáky možnosti stanovovat si společná pravidla v třídních kolektivech a dbát na jejich dodržování
- učíme žáky zodpovědnosti za své chování, vedeme je k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- zapojujeme žáky aktivně při různých školních akcích do diskuzí o chování a zodpovědnosti za své jednání
- učíme žáky respektovat názory ostatních, potřebné toleranci
- učíme žáky znát svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu a dodržovat je
- vedeme žáky k formování volných a charakterových vlastností a k dodržování pravidel slušného vystupování
- učíme žáky žít v multikulturní společnosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností, ke kvalitní zadané pracovní činnosti
- snažíme se vést žáky k tomu, aby pochopili nutnost ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti, vedeme je k tomu, aby si uvědomovali potřebu dobré školní přípravy na budoucnost ve své profesní praxi

Kompetence digitální

- žáky vedeme ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce občanská výchova

- učíme žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí
- učíme žáky analyzovat, porovnávat a kriticky hodnotit důvěryhodnost a spolehlivost zdrojů dat, informací a digitálního obsahu, analyzovat, interpretovat a kriticky vyhodnocovat data, informace a digitální obsah
- upozorňujeme na význam digitálních technologií pro zabezpečení sociální pohody a sociálního začleňování
- učíme žáky komunikovat a spolupracovat prostřednictvím digitálních technologií s ohledem na kulturní a generační rozmanitost, zapojovat se do společnosti prostřednictvím veřejných a soukromých digitálních služeb a v rámci participativního občanství, spravovat svou digitální identitu a pověst

6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p>VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p> <p>VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <p>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým</p>	<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p>Život v rodině – členové, podoby, zvyklosti, neshody</p> <p>Život mezi lidmi – pravidla</p> <p>Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p> <p>Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny</p> <p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <p>Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p>	<p>MKV – Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin</p> <p>MKV – Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a</p>

<p>spoluobčanům</p> <p>VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>		<p>důsledky diskriminace); uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy</p>
---	--	---

7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p>VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</p> <p>VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských</p>	<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p>Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <p>Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace</p> <p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování</p> <p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</p> <p>Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi,</p>	<p>MKV – Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě</p> <p>OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí</p> <p>OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ</p>

<p>norem</p> <p>VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p> <p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</p> <p>VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p>	<p>majetkem a různými formami vlastnictví</p>	<p>vztahů; vztahy a naše skupina/trída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)</p> <p>OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci</p>
--	---	---

8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <p>VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <p>Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní</p>	<p>MKV – Multikulturalita – multikulturalita současného světa a</p>

<p>příkladech porovná jejich znaky</p> <p>VO-9-4-02 rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>VO-9-4-09 rozlišuje a porovná úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a</p>	<p>občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <p>Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus; význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>Právo v každodenním životě; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p> <p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p> <p>Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>Osobní rozvoj – životní cíle a</p>	<p>předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování</p> <p>OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci</p> <p>OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina</p>
---	---	---

<p>trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti</p> <p>VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</p> <p>VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</p> <p>VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů</p> <p>VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu</p> <p>VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</p> <p>VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p> <p>VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</p> <p>VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně</p>	<p>plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p> <p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p>Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p>	<p>základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)</p> <p>VDO – Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí</p> <p>VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby</p>
---	---	---

<p>patologickými jevy</p> <p>VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</p> <p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p> <p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</p> <p>VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány</p>		<p>řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti</p>
--	--	--

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK, STÁT A	ČLOVĚK, STÁT A	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – rodinné

<p>HOSPODÁŘSTVÍ</p> <p>VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p> <p>VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p> <p>VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných</p>	<p>HOSPODÁŘSTVÍ</p> <p>Peníze – formy placení</p> <p>Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p> <p>Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p> <p>Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu</p> <p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <p>Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p> <p>Globalizace – projevy; významné globální problémy</p>	<p>příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích</p> <p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – životní styl a vzdělávání mladých Evropanů</p> <p>VMEGS – Jsme Evropané – evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže</p>
---	---	---

<p>opatření:</p> <p>VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti</p> <p>VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</p> <p>VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí</p> <p>VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany</p> <p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <p>VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p> <p>VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>		
--	--	--

VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování		
---	--	--

5.5 Člověk a příroda

5.5.1 Fyzika

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda

- chemie – jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek
- přírodopis – optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- zeměpis – magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava, vesmír

Předmětem prolínají průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
EV	8	EV – Základní podmínky života – energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání, třídění a propojování informací
- používání odborné terminologie
- samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními a především v zacházení s elektrickými spotřebiči

Kompetence digitální

- učitel vede žáky ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce fyziky
- učí žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snaží se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením žáka
- učí žáky analyzovat, porovnávat a kriticky hodnotit důvěryhodnost a spolehlivost zdrojů dat, informací a digitálního obsahu, analyzovat, interpretovat a kriticky vyhodnocovat data, informace a digitální obsah

6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>LÁTKY A TĚLESA</p> <p>F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</p> <p>F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p> <p>F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p> <p>F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas</p>	<p>LÁTKY A TĚLESA</p> <p>Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas</p> <p>Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze</p>	

7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>POHYB TĚLES; SÍLY</p> <p>F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p> <p>F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem</p>	<p>POHYB TĚLES; SÍLY</p> <p>Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý</p> <p>Gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností</p>	

<p>u rovnoměrného pohybu těles</p> <p>F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <p>F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu</p> <p>F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů</p> <p>F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla</p>	<p>tělesa</p> <p>Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí</p> <p>Třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi</p> <p>Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</p>	
<p>MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN</p> <p>F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů</p>	<p>MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN</p> <p>Pascalův zákon – hydraulická zařízení</p> <p>Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře</p> <p>Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách</p>	
<p>ZVUKOVÉ DĚJE</p> <p>F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného</p>	<p>ZVUKOVÉ DĚJE</p> <p>Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku</p>	

<p>hluku na životní prostředí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz</p> <p>F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka</p>		
---	--	--

8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>ENERGIE</p> <p>F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p> <p>F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)</p> <p>F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití</p> <p>F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>ENERGIE</p> <p>Formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením</p> <p>Přeměny skupenství – tání a tuhnutí; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p> <p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	<p>EV – Základní podmínky života – energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)</p>

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE</p> <p>F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p> <p>F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p> <p>F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod</p> <p>F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu</p>	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE</p> <p>Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač</p> <p>Elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p> <p>Vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem</p>	

<p>F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla</p> <p>F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití</p>		
<p>VESMÍR</p> <p>F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru 	<p>VESMÍR</p> <p>Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze</p>	

5.5.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího procesu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět chemie je vyučován jako samostatný předmět v 8. – 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie

- směřuje k podávání základních vědomostí o některých prvcích, sloučeninách a chemických reakcích s důrazem na jejich praktické využití

- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy a metody práce se užívají podle charakteristiky učiva a cílů vzdělání

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Škola nedisponuje laboratoří – učebnou chemie.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu
- přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví
- fyzika – vlastnosti látek
- matematika – jednotky objemu, jednotky hmotnosti

Předmětem prolínají průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
EV	8	EV – Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- společně s žáky formuluje závěry na základě pozorování a při pokusech

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat, respektovat názory druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny chemie
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování vymezených pravidel (povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí)
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce chemie

- učí žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snaží se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením žáka

- učí žáky analyzovat, porovnávat a kriticky hodnotit důvěryhodnost a spolehlivost zdrojů dat, informací a digitálního obsahu, analyzovat, interpretovat a kriticky vyhodnocovat data, informace a digitální obsah

8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE</p> <p>CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek</p> <p>CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek</p> <p>CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami</p> <p>- rozpozná přeměny skupenství látek</p>	<p>POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE</p> <p>Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek</p> <p>Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě</p> <p>Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam</p>	<p>EV – Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás);</p>
<p>SMĚSI</p> <p>CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky</p> <p>CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</p> <p>CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení;</p>	<p>SMĚSI</p> <p>Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)</p> <p>Voda – destilovaná, pitná,</p>	

<p>uvede příklady oddělování složek v praxi</p> <p>CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky</p> <p>CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě</p> <p>CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití</p>	<p>odpadní; výroba pitné vody; čistota vody</p> <p>Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva</p>	
<p>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY</p> <p>CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</p> <p>CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>CH-9-3-03p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky</p> <p>CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti</p>	<p>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY</p> <p>Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony</p> <p>Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo</p> <p>chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin</p>	
<p>CHEMICKÉ REAKCE</p> <p>CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a</p>	<p>CHEMICKÉ REAKCE</p> <p>Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost</p>	

<p>zhodnotí jejich využívání</p> <p>CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí</p>	<p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza</p>	
--	---	--

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>ANORGANICKÉ SLOUČENINY</p> <p>CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p> <p>CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí</p> <p>CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změní pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem</p>	<p>ANORGANICKÉ SLOUČENINY</p> <p>Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů</p> <p>Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů</p> <p>Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů</p>	

<p>- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem</p>		
<p>ORGANICKE SLOUCENINY</p> <p>CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p> <p>CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie</p> <p>CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy</p> <p>CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě</p>	<p>ORGANICKE SLOUCENINY</p> <p>Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků</p> <p>Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva</p> <p>Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin</p> <p>Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>	
<p>CHEMIE A SPOLEČNOST</p> <p>CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p> <p>CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</p> <p>CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>CHEMIE A SPOLEČNOST</p> <p>Chemický průmysl v ČR – výroby, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze</p> <p>Průmyslová hnojiva</p> <p>Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika</p> <p>Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace</p>	

<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin</p> <p>CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka</p>	<p>Detergenty, pesticidy a insekticidy</p> <p>Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti</p> <p>Léčiva a návykové látky</p>	
---	--	--

5.5.3 Přírodopis

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení schopností získávat informace při řešení přírodovědných i technických problémů a pracovat s nimi
- porovnávání a zobecňování nových poznatků a vlastních zkušeností a jejich využití v praktickém životě
- hledání odpovědí na otázky o způsobu a příčinách přírodních procesů
- porozumění vztahům a souvislostem mezi činnostmi lidí, přírodním a životním prostředím
- získávání základních informací o přírodních a socioekonomických poměrech ve vybraných státech
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- osvojování dovedností předcházet a řešit situace ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- výklad a vysvětlování
- metoda procvičování
- metody dialogické
- diskuse
- beseda
- skupinová práce
- hry
- simulace

- hraní rolí
- metody aktivního učení
- samostatná práce
- písemná práce
- práce s textem
- samostudium
- domácí úkoly
- exkurze
- experiment
- metoda pozorování
- rozbor výsledku činnosti
- rozhovor
- metoda názornosti
- kritické myšlení
- projektová výuka

Předmětem prolínají průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
EV	6	EV – Vztah člověka k prostředí – aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)
EV	7	EV – Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)
EV	8	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)
OSV	9	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- individuální přístup k žákům
- vedení učitelem k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vedení žáků k sebekontrolě
- používání nejrůznějších technických, korekčních a multisenzoriálních pomůcek
- vedení k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vedení k nalézání souvislosti

Kompetence k řešení problémů

- výuka je vedena tak, aby se žáci učili v souvislostech a vytvořili si ucelený obraz světa
- vedení žáků k rozpoznávání a vnímání problémových situací a hledání nejvhodnějšího řešení
- navozování problémové situace hravou formou
- řešení problémových situací z praktického života
- navozování atmosféry důvěry mezi žáky a vyučujícími
- zapojování žáků do diskusí v tematických přednáškách
- přivolání pomoci v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence komunikativní

- vedení žáků ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními osobami ve škole i mimo ni
- snaha o zlepšování srozumitelnosti a bohatosti slovního projevu
- vedení žáků učitelem k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- zbavování strachu žáků z komunikace
- rozvíjení nonverbální a mimojazykové komunikace

Kompetence sociální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozování situací vedoucích k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učení žáků vyjádřit své pocity vůči ostatním dětem a dospělým
- rozpoznávání nevhodného a rizikového chování, uvědomění si možných důsledků
- umění navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi a snaha upevňovat dobré mezilidské vztahy
- posilování sociálního chování a sebeovládání, vnímavost k potřebám ostatních lidí

Kompetence občanské

- vyžadování dodržování pravidel slušného chování

- vedení dětí učitelem k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochrannou životního prostředí
- ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- respektování společenských norem a pravidel soužití
- zvládání běžné komunikace s úřady
- chápání nebezpečí rasizmu a xenofobie
- vědomí zdravého životního stylu
- ochrana životního prostředí

Kompetence pracovní

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- rozvíjení schopností pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
- motivace k práci, vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem
- dovednost pracovat podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu a orientace v jednoduché technické dokumentaci
- vedení k objektivnímu sebehodnocení a reálnému posouzení svých možností

Kompetence digitální

- vedení žáků ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce přírodopisu
- vedení žáků samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snažit se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením
- rozpoznávání rizik souvisejících s nadměrným a nevhodným užíváním digitálních nástrojů
- ochrana svého fyzického a psychického zdraví
- upozornění na význam digitálních technologií pro zabezpečení sociální pohody a sociálního začleňování
- seznámení s vlivem digitálních technologií a jejich využívání na životní prostředí

6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na	EV – Vztah člověka k prostředí – aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby

<p>P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě</p> <p>P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <p>P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života</p> <p>P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka</p> <p>- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích</p> <p>- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka</p>	<p>podněty; názory na vznik života</p> <p>Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení</p> <p>Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití</p>	<p>řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)</p>
<p>NEŽIVÁ PŘÍRODA</p> <p>P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p> <p>P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními</p>	<p>NEŽIVÁ PŘÍRODA</p> <p>Země – vznik a stavba Země</p> <p>Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků</p> <p>Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky</p> <p>Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy</p> <p>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických</p>	

<p>jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny</p> <p>P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů</p> <p>P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</p>	<p>organismů a jejich přizpůsobování prostředí</p> <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p> <p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p>	
---	---	--

7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>BIOLOGIE HUB</p> <p>P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků</p>	<p>BIOLOGIE HUB</p> <p>Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy</p> <p>Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami</p> <p>Lišejníky – výskyt a význam</p>	<p>EV – Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík,</p>
<p>BIOLOGIE ROSTLIN</p> <p>P-9-3-01 odvodí na základě</p>	<p>BIOLOGIE ROSTLIN</p> <p>Anatomie a morfologie rostlin –</p>	

<p>pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití</p> <p>P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování</p> <p>P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce</p>	<p>stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p> <p>Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>Význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás);</p>
<p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu</p>	<p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p> <p>Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek</p>	

8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04p ví o významu</p>	<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <p>Projevy chování živočichů</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)</p>

<p>živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>		
<p>ZÁKLADY EKOLOGIE</p> <p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému</p> <p>P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</p> <p>P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky</p> <p>P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</p>	<p>ZÁKLADY EKOLOGIE</p> <p>Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p>	

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>BIOLOGIE ČLOVĚKA</p> <p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p> <p>P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce</p> <p>P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka</p> <p>P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince</p> <p>P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p>	<p>BIOLOGIE ČLOVĚKA</p> <p>Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka</p> <p>Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost</p> <p>Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)</p>

5.5.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 7. ročníku dvě hodiny týdně a v 8. – 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Cílem výuky zeměpisu je naučit žáky orientovat se na mapě a číst z ní. Učivo zeměpisu poskytne žákům základní informace o naší republice a některých státech ostatních světadílů.

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, národní park...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy...
- informatika: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států...

Předmětem prolínají průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
EV	6	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti)
EV	7	EV – Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé)
EV	9	EV – Ekosystémy – lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
MKV	9	MKV – Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
VMEGS	8	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě
VMEGS	8	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly
VMEGS	8	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnání informací
- používání odborné terminologie
- nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí v souvislostech a vytvářejí si ucelený obraz světa
- žáci si vzhledem k postižení osvojují postupně práce s informacemi
- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- využívání metod, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům
- argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- odpovědím na otevřené otázky
- práci s chybou

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi nimi a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace se spolužáky a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence sociální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky k:

- využívání skupinového vyučování
- utváření pocitu zodpovědnosti za vlastní jednání
- ochotě pomoci a o pomoc požádat
- spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- dodržení dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- žáci se rozhodují zodpovědně dle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, hezké prostředí školy

Učitel vede žáky k:

- dodržování pravidel slušného chování
- pochopení práv a povinností
- tomu, aby brali ohled na druhé
- zodpovědnosti za své chování
- vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky k:

- dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k:

- smysluplnému využívání digitální technologie ve výuce zeměpisu
- dovednosti samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, k snaze úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením
- dovednosti analyzovat, porovnávat a kriticky hodnotit důvěryhodnost a spolehlivost zdrojů dat, informací a digitálního obsahu, analyzovat, interpretovat a kriticky vyhodnocovat data, informace a digitální obsah

- pochopení významu digitálních technologií pro zabezpečení sociální pohody a sociálního začleňování

6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</p>	<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <p>Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat</p> <p>Geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti)</p>
<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny</p>	<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajiny</p> <p>Vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná</p>	

<p>Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek</p> <p>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>	
<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</p> <p>Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných</p>	<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE</p> <p>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p> <p>Ochrana člověka při ohrožení</p>	

<p>událostech</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p>	<p>zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>	
---	---	--

7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <p>Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</p> <p>Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</p> <p>Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p> <p>Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p> <p>Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích</p>	<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <p>Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)</p> <p>Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu</p> <p>Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a</p>	<p>EV – Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé)</p>

<p>států</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Z-9-6-01p vymeze a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy</p> <p>Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</p> <p>Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy</p> <p>Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost</p> <p>Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva</p> <p>Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti</p>	<p>samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech</p>	
---	--	--

8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</p> <p>EVROPA</p> <p>Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci populace Evropy</p> <p>Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky Evropy souvisejí</p>	<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</p> <p>EVROPA</p> <p>Obyvatelstvo Evropy – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky</p> <p>Globalizační společenské,</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě</p> <p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské</p>

<p>s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce hospodářství Evropy, lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje Evropy</p> <p>Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Evropy</p> <p>Z-9-4-05 porovnává státy Evropy a zájmové integrace států Evropy na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>Z-9-4-06 lokalizuje na mapě Evropy hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních regionech Evropy</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Z-9-4-02p uveďte příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel</p> <p>- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace v Evropě</p>	<p>politické a hospodářské procesy Evropy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současné Evropy, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace</p> <p>Hospodářství Evropy – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně</p> <p>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary Evropy – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti Evropy; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států Evropy; geopolitické procesy, hlavní konfliktní ohniska Evropy</p>	<p>symboly</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</p>
--	---	---

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <p>Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí</p>	<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <p>Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních</p>	<p>EV – Ekosystémy – lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí,</p>

<p>důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země</p> <p>Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost</p> <p>Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</p>	<p>období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas</p> <p>Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry</p> <p>Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně</p> <p>Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti</p>	<p>aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</p> <p>MKV – Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku</p>
<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných</p>	<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <p>Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy,</p>	

<p>makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány</p> <p>Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů</p> <p>Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</p>	<p>možnosti jejich řešení</p>	
<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ SVĚT</p> <p>Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní</p>	<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ SVĚT</p> <p>Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky</p> <p>Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace</p> <p>Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně</p> <p>Regionální společenské, politické</p>	

<p>světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p> <p>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel</p> <p>- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace</p>	<p>a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska</p>	
---	--	--

5.6 Umění a kultura

5.6.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu hudební výchova

- směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti

- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoj celkové hudebnosti žáka

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty
- individuální přístup

Předmětem prolínají průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
MEV	6	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení
MEV	7	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci
MEV	8	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
MEV	9	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
MKV	6	MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV	6	MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
MKV	7	MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV	7	MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
MKV	8	MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV	8	MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
MKV	9	MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV	9	MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
OSV	6	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
OSV	7	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

OSV	8	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
OSV	9	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
VMEGS	6	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
VMEGS	7	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
VMEGS	8	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
VMEGS	9	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu

Výchovné a vzdělávací strategie, rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky podle jejich individuálních hudebních schopností a dovedností k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí a individuální cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků
- se snaží, aby při práci ve skupině dokázal žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a toleroval názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učí žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- při samostatné práci vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel
- působí na vytváření pozitivního vztahu k hudebním činnostem
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce hudební výchovy
- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- učí žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snažit se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením

6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace,	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení MKV – Kulturní

<p>při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata</p>	<p>vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <p>Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem</p> <p>Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, melodií</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně</p>	<p>diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p>
--	--	--

	výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla	
--	---	--

7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <p>Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem</p> <p>Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, melodií</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím</p>	<p>MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci</p> <p>MKV – Kulturní difference – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty</p>

	<p>nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)</p>	<p>v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p>
--	---	--

8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <p>Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy</p>	<p>MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu</p> <p>MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MKV – Lidské vztahy –</p>

<p>opatření:</p> <p>- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu</p>	<p>v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem</p> <p>Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>Orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby</p> <p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, melodií</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <p>Záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby</p> <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu</p>	<p>vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p>
---	--	--

	jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	
--	--	--

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p> <p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <p>Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem</p> <p>Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písňe pomocí grafického (notového) záznamu</p> <p>Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)</p>	<p>MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)</p> <p>MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p>

	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí</p>	
--	---	--

5.6.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku dvě hodiny týdně a v 7. – 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova

- rozvíjí představivost a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie
- rozvíjí poznatky při používání různých výtvarných technik
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity

- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty
- práce v plenéru
- individuální přístup

Předmětem prolínají průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
EV	6	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
EV	7	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
EV	8	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
EV	9	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
MEV	6	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení
MEV	7	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci
MEV	8	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
MEV	9	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
MKV	6	MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV	6	MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
MKV	7	MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení

MKV	7	MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
MKV	8	MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV	8	MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
MKV	9	MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV	9	MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
OSV	6	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
OSV	7	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
OSV	8	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
OSV	9	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
VMEGS	6	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
VMEGS	7	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
VMEGS	8	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
VMEGS	9	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- žáci při vlastní tvorbě poznávají své pokroky a při konečném výstupu se snaží zpětně uvědomovat problémy související s realizací

Kompetence k řešení problému

Učitel

- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem techniky, materiálů a pomůcek
- zadává úkoly takovým způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Učitel

- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky...)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních názorů...)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu a výtvarném projevu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat názory druhých
- prezentuje výsledky prací žáků a účastní se výtvarných soutěží, výstav
- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky při samostatné práci ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- utváří u žáků vztah k manuálním činnostem
- vede žáky k dodržování hygienických pravidel
- vede žáky ke správnému způsobu užití materiálů, nástrojů, vybavení
- požaduje na žácích dohodnuté kvality a postupů

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce výtvarné výchovy
- učí žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat

data, informace a obsah v digitálním prostředí, snažit se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením

- tvorbou digitálního obsahu podporuje kreativitu a rozvíjí představivost žáků

- učí žáky vytvořit a upravit digitální obsah v některém textovém editoru, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků, vytvořit dokument, prezentaci, nástěnku apod.

6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p> <p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)</p> <p>MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení</p> <p>MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci</p>

i umělecké produkci		jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
---------------------	--	---

7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy;</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)</p> <p>MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci</p> <p>MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich</p>

	<p>uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace</p>	<p>rozdílnosti)</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p>
--	--	---

8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</p> <p>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)</p> <p>MEV – Vnímání autora mediálních sdělení – prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu</p>

<p>záměru</p> <p>zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</p>	<p>tvůrčích činnostech</p>	<p>MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p>
---	----------------------------	---

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>VV-9-1-01 až VV-9-1-08p</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den</p>

<p>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</p>	<p>KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti</p>	<p>Země apod.)</p> <p>MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)</p> <p>MKV – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MKV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu</p>
--	--	---

5.7 Člověk a zdraví

5.7.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět výchova ke zdraví je vyučován jako samostatný předmět v 8. – 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu výchova ke zdraví směřuje k/ke

- zdravému způsobu života, k preventivní ochraně zdraví a pochopení smyslu prevence rizik
- získávání základních poznatků o stavbě a funkci lidského těla
- získávání základních hygienických, stravovacích, pracovních i jiných zdravotně preventivních návyků
- získávání způsobů chování, které vedou k odpovědnosti za zdraví své i jiných
- osvojování si dovedností odmítat škodlivé látky
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- předcházení úrazů
- upevnění návyků poskytovat základy první pomoci

Formy a metody práce se užívají dle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím různých her a technik
- přednášky a besedy státních i nestátních organizací zabývajících se zdravotně preventivními činnostmi
- praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i běžném životě
- krátkodobé projekty

Předmět výchova ke zdraví souvisí úzce i s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Spojuje v sobě témata vzdělávacích oborů přírodopis, výchova k občanství, tělesná výchova, člověk a svět práce.

Předmětem prolínají průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
EV	8	EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)
MEV	8	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
MEV	8	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje)

MEV	8	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); role médií v politických změnách
MKV	8	MKV – Kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika
MKV	8	MKV – Lidské vztahy – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého
OSV	8	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
OSV	9	OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
OSV	9	OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
OSV	9	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)
VMEGS	9	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – život Evropanů a styl života v evropských rodinách

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k efektivnímu učení zejména individuálním přístupem ke každému z nich
- připravujeme žáky na další vzdělávání a usilujeme o jejich zařazení do praktického života vyhledáváním, tříděním a propojováním informací
- snažíme se vést žáky k sebekontrolě při plnění zadaných úkolů
- zařazujeme takové metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům sami žáci

- navozujeme přátelskou atmosféru i situace a sledujeme pokroky všech žáků při samostatné práci

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky rozpoznávat a vnímat nejrůznější problémové situace a hledat nejvhodnější řešení
- vedeme žáky dle jejich schopnosti k osvojení si práce s informacemi vhodnými k řešení problémů
- zařazujeme metody, při kterých se žáci sami snaží navrhnout řešení a docházejí k správným závěrům prostřednictvím svých chyb
- navozujeme atmosféru důvěry mezi žáky a vyučujícími, snažíme se o minimalizaci patologických jevů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dospělými na odpovídající úrovni
- klademe důraz na pravidla slušné komunikace mezi žáky, respektování názorů druhých
- uplatňujeme bezpečné a odpovědné chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy
- vytváříme příležitosti k prezentaci různých textů, obrazových materiálů, kde žáci mají možnost zhodnotit výsledky své práce

Kompetence sociální a personální

- využíváme týmové práce žáků při řešení problémů
- vedeme žáky k respektování pravidel chování a vzájemné pomoci
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- respektujeme názory ostatních, na základě jasných kritérií hodnotíme svoji činnost nebo její výsledky
- učíme žáky zodpovědnosti za své chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci
- vedeme žáky vhodnou motivací k efektivitě organizace vlastní práce
- doplňujeme výuku o praktické exkurze a odborné názorné přednášky
- pomáháme žákům uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
- vedeme žáky k péči o své pracovní prostředí

Kompetence digitální

- žáky vedeme ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce výchovy ke zdraví
- učíme žáky znát rizika související s nadměrným a nevhodným užíváním digitálních nástrojů
- rozpoznat vlastní informační potřeby z oblasti ochrany zdraví a bezpečí, identifikovat vhodné informační zdroje, dokázat vyhledat relevantní informace, zhodnotit jejich kvalitu a využitelnost v dané situaci ke správnému rozhodování o zdraví svém i ostatních
- uplatňovat a rozvíjet již osvojené digitální kompetence ve vztahu k podpoře zdraví a ochraně bezpečí
- při práci s digitálními technologiemi předcházet situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví, při interakci v digitálním prostředí jednat s ohleduplností a respektem k ostatním, rozpoznat rizikové situace a vhodně na ně reagovat

8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <p>VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p> <p>VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje</p>	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</p> <p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</p> <p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</p> <p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p> <p>Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy</p> <p>Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota</p> <p>Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam</p>	<p>EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)</p> <p>MKV – Kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika</p> <p>MKV – Lidské vztahy – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého</p>

<p>zdravé stravovací návyky</p> <p>VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p> <p>VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p> <p>VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</p> <p>VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy</p> <p>VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování</p> <p>VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</p> <p>VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu</p>	<p>pohybu pro zdraví, pohybový režim</p> <p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <p>Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p> <p>Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p> <p>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</p> <p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Sebeoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě</p> <p>MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje)</p> <p>MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život,</p>
--	--	---

<p>s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla</p> <p>VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</p> <p>Sebezpoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p> <p>Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p>	<p>společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); role médií v politických změnách</p>
---	--	---

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p> <p>VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby</p>	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</p> <p>Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství</p> <p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</p> <p>Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny</p> <p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli</p>

<p>rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <p>VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p> <p>VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p> <p>VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>Minimální doporučená úroveň</p>	<p>jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p> <p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p> <p>Ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty</p> <p>Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p> <p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <p>Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti</p> <p>Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní</p>	<p>a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)</p> <p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět – život Evropanů a styl života v evropských rodinách</p>
--	--	---

<p>pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</p> <p>VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</p> <p>VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem</p> <p>VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her</p> <p>VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</p>	<p>situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu</p> <p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p> <p>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</p> <p>Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</p> <p>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	
--	--	--

5.7.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na

- kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty pro budoucí život

- poznání základních situací, které mohou ohrozit tělesné i duševní zdraví a schopnost je adekvátně řešit

Předmětem prolínají průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
MKV	6	MKV – Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
MKV	7	MKV – Kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika
MKV	8	MKV – Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost
OSV	6	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému; zdravé a vyrovnané sebepojetí
OSV	7	OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle
OSV	8	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
OSV	8	OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
OSV	9	OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy
OSV	9	OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
VDO	9	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci

- organizují a řídí vlastní činnost
- používají odpovídající názvosloví v roli cvičence, diváka, rozhodčího

Učitel

- hodnotí žáky motivujícím způsobem
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle tak, aby naplnil cíle vzdělávacího programu
- posiluje sebedůvěru žáků
- sleduje pokroky všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají různé problémové situace a jsou schopni je řešit

- uvažují kriticky a svá rozhodnutí jsou schopni obhájit

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni

- osvojí si kultivovaný ústní projev

Učitel

- důsledně vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině

- v případě potřeby poskytnou pomoc, nebo o ni požádají

Učitel

- umožňuje všem žákům zažít pocit z úspěchu

- zadává úkoly, při kterých mohou ovládat základní postupy při poskytování první pomoci

- požaduje dodržování dohodnutých pravidel a postupů

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních

- učí se rozhodovat podle dané situace

- aktivně se zapojují do sportovních aktivit

- uplatňují práva a povinnosti, které plynou z různých rolí (hráč, divák, rozhodčí)

Učitel

- vede žáky k ohleduplnosti vůči druhým

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Žáci

- spoluorganizují svůj pohybový režim

- využívají pohybové dovednosti v běžné životní praxi

Učitel

- vede žáky k dodržování základních pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce tělesné výchovy

- učí žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snažit se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením

- učí žáky analyzovat, porovnávat a kriticky hodnotit důvěryhodnost a spolehlivost zdrojů dat, informací a digitálního obsahu, analyzovat, interpretovat a kriticky vyhodnocovat data, informace a digitální obsah

- učí žáky znát rizika související s nadměrným a nevhodným užíváním digitálních nástrojů

6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</p> <p>TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</p>	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému; zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>MKV – Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p>

<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance</p> <p>Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate</p> <p>Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</p> <p>Sportovní hry (florbal, fotbal) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p>	
<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>TV-9-3-01 užívá osvojované</p>	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV – tělocvičné</p>	

<p>názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>TV-9-3-01p užívá osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p>	<p>názvosloví osvojených činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojených pohybových činnostech</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</p> <p>Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</p> <p>Pravidla osvojených pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování</p>	
---	--	--

7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>TV-9-1-04p vhodně reaguje na</p>	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle</p> <p>MKV – Kulturní diference – člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika</p>

<p>informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</p> <p>TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</p>	<p>svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>	
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p>	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance</p> <p>Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate</p> <p>Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</p> <p>Sportovní hry (florbal, fotbal) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu</p>	

	<p>v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p>	
<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</p> <p>Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování</p>	

8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
-----------------------	-------	------------------

<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</p> <p>TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</p>	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)</p> <p>OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí</p> <p>MKV – Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost</p>
	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance</p> <p>Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate</p> <p>Atletika – rychlý běh, vytrvalý</p>	

	<p>běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</p> <p>Sportovní hry (florbal, fotbal) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p>	
<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p>	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</p> <p>Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností – her,</p>	

	<p>závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování</p>	
--	--	--

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti</p>	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci</p> <p>VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti</p>
	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</p>	

	<p>Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance</p> <p>Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate</p> <p>Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</p> <p>Sportovní hry (florbal, fotbal) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p>	
<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových</p>	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných</p>	

<p>aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<p>pohybových činnostech</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</p> <p>Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování</p>	
---	---	--

5.8 Člověk a svět práce

5.8.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět pracovní činnosti je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Předmět je rozdělen do těchto specifických složek

- práce ve školní dílně
- práce ve cvičné kuchyni
- práce na školním pozemku

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu pracovní výchova je zaměřeno na získávání základních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí.

Cílem vzdělávání v předmětu pracovní činnosti je

- osvojování správného používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek
- osvojení a uplatnění zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce
- získávání pozitivního vztahu k práci a tvořivého postoje k vlastní činnosti

- získání orientace v různých oborech lidské činnosti

Formy a metody práce se užívají dle charakteru a druhu práce

- práce ve dvojicích, skupinová práce
- práce s použitím pracovních nákresů a technických výkresů
- individuální práce jednotlivců
- návštěvy v různých učňovských zařízeních

Předmětem prolínají průřezová témata

	Ročník	Průřezová témata
EV	6	EV – Základní podmínky života – půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině)
EV	6	EV – Základní podmínky života – ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)
EV	7	EV – Základní podmínky života – ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)
EV	7	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství
OSV	8	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)
OSV	9	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
OSV	9	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- při plnění zadaných úkolů vést žáky k sebekontrolě
- žáky vést k účasti na různých akcích
- navozovat přátelskou atmosféru a situace, v nichž bude mít žák z práce potěšení a radost
- respektovat projevy různých forem postižení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci může potkat s problémy, které nemají jen jedno řešení

- poznatky aplikuje v praxi

Učitel

- klade otevřené a srozumitelné otázky

Kompetence komunikativní

Žák

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky k tomu, aby na sebe vzájemně brali ohledy

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují ve skupinách
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory druhých
- učí se věcně argumentovat

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožní zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci

- respektují pravidla při práci
- dokážu přivolat pomoc v případě zranění
- chápou základní ekologické souvislosti

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žáci

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci

- používají bezpečně a účinně nástroje a materiály
- dodržují technologický postup a pravidla
- myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbají na ochranu životního prostředí
- využívají své znalosti v praxi

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- sleduje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnost k vytyčenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokroky

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke smysluplnému využití digitálních technologií ve výuce pracovních činností
- učí žáky samostatně formulovat informační potřeby, lokalizovat a získávat digitální data, informace a obsah, posuzovat relevanci zdroje a jeho obsahu, ukládat, spravovat a organizovat data, informace a obsah v digitálním prostředí, snažit se úzce propojovat tuto oblast s kritickým myšlením
- učí žáky sdílet data, informace a digitální obsah s ostatními pomocí vhodných digitálních technologií, dále zprostředkovat či sdílet data a informace, znát způsoby odkazování
- předvede využití digitální technologie na usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce

6. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <p>ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí</p> <p>ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti</p>	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <p>Vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)</p> <p>Pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování</p> <p>Jednoduché pracovní operace a postupy</p> <p>Organizace práce, důležité technologické postupy</p> <p>Technické náčrty a výkresy,</p>	<p>EV – Základní podmínky života – půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině</p> <p>EV – Základní podmínky života – ochrana biologických druhů (důvody ochrany a</p>

<p>a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytnete první pomoc při úrazu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytnete první pomoc při úrazu</p> <p>- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti</p>	<p>technické informace, návody</p> <p>Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</p>	<p>způsoby ochrany jednotlivých druhů)</p>
<p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</p> <p>ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model</p> <p>ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytnete první pomoc při úrazu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model</p> <p>ČSP-9-2-04 dodržuje zásady</p>	<p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</p> <p>Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž</p> <p>Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program</p>	

<p>bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p>		
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ</p> <p>ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</p>	<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ</p> <p>Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p> <p>Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny</p> <p>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin</p> <p>Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování</p> <p>Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie</p> <p>Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty</p>	
<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</p> <p>ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</p> <p>ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní</p>	<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</p> <p>Finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika</p>	

<p>pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku</p> <p>ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií</p>	<p>domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti</p> <p>elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p>	
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <p>Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>Potravin – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku</p> <p>Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p> <p>Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p>	

7. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
PRÁCE S TECHNICKÝMI	PRÁCE S TECHNICKÝMI	EV – Základní podmínky života –

<p>MATERIÁLY</p> <p>ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost</p> <p>- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu</p>	<p>MATERIÁLY</p> <p>Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)</p> <p>Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p> <p>Jednoduché pracovní operace a postupy</p> <p>Organizace práce, důležité technologické postupy</p> <p>Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</p> <p>Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</p>	<p>ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství</p>
<p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</p> <p>ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.</p> <p>ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</p>	<p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</p> <p>Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž</p> <p>Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program</p>	
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ</p> <p>ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných</p>	<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ</p> <p>Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p>	

<p>výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</p>	<p>Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny</p> <p>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin</p> <p>Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování</p> <p>Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie</p> <p>Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty</p>	
<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</p> <p>ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p> <p>ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>	<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</p> <p>Finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti</p> <p>Elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce,</p>	

<p>ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p> <p>ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti</p>	<p>ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p>	
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <p>ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <p>Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku</p> <p>Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p> <p>Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p>	

8. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <p>ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných</p>	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <p>Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)</p> <p>Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p> <p>Jednoduché pracovní operace a</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost</p>

<p>opatření:</p> <p>ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech</p> <p>- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky</p>	<p>postupy</p> <p>Organizace práce, důležité technologické postupy</p> <p>Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</p> <p>Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</p>	<p>navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)</p>
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVELSTVÍ</p> <p>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p>	<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVELSTVÍ</p> <p>Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p> <p>Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny</p> <p>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin</p> <p>Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování</p> <p>Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie</p> <p>Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a</p>	

	neznámými zvířaty	
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <p>ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</p>	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <p>Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>Potravin – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku</p> <p>Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p> <p>Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p>	
<p>SVĚT PRÁCE</p> <p>ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</p> <p>ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života</p>	<p>SVĚT PRÁCE</p> <p>Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>Volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p> <p>Zaměstnání – pracovní</p>	

	<p>příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	
--	--	--

9. ročník

Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <p>Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)</p> <p>Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p> <p>Jednoduché pracovní operace a postupy</p> <p>Organizace práce, důležité technologické postupy</p> <p>Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</p> <p>Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence</p>
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVELSTVÍ</p> <p>ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p> <p>Minimální doporučená úroveň</p>	<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVELSTVÍ</p> <p>Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p> <p>Zelenina – osivo, sadba,</p>	

<p>pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p>	<p>výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny</p> <p>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin</p> <p>Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování</p> <p>Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie</p> <p>Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty</p>	
	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <p>Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku</p> <p>Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p> <p>Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p>	

<p>SVĚT PRÁCE</p> <p>ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</p> <p>ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání</p> <p>- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</p>	<p>SVĚT PRÁCE</p> <p>Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>Volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p> <p>Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	
---	--	--

5.9 Speciálně pedagogická péče

5.9.1 Logopedická péče

Logopedická péče je zajišťována samostatným vyučovacím předmětem „Logopedická péče“ a čerpá disponibilní časovou dotaci:

- v 6. – 9. ročníku po 1 vyučovací hodině. Na vyučovací hodině logopedické péče se podílejí zároveň zpravidla 2 pedagogičtí pracovníci.

Pomáháme žákům v překonávání nedostatků řečových funkcí – tj. nedostatků v mluvení, čtení a psaní.

Pečujeme o zvukovou stránku řeči, obohacujeme slovní zásobu, rozvíjíme gramatické dovednosti a celkovou kulturu mluvního projevu.

Používáme tyto formy terapie:

- individuální terapie
- skupinová terapie
- intenzivní terapie

Vzhledem k tomu, že narušenou komunikační schopnost často sekundárně doprovázejí obtíže dyslektického, dysortografického, dysgrafického a dyslektického charakteru, zaměřujeme se také na reedukaci těchto obtíží.

Reedukační postupy přizpůsobujeme časově, obsahově konkrétnímu dítěti podle jeho individuálních schopností a dovedností.

Vycházíme z diagnostického rozboru žáka.

Spolupracujeme s dalšími odborníky: pediatrem, neurologem, foniatrem, psychologem.

Péči zajišťuje učitel – speciální pedagog.

Učitel – speciální pedagog zná metodiku nápravy vad řeči a poruch učení, není nutné podrobně rozvádět metodické postupy.

Logopedická péče není hodnocena známkou.

Zajišťujeme správný řečový vzor.

Používaná základní cvičení:

Dechová, hlasová, fonační, cvičení pro rozvoj fonemického sluchu, artikulační cvičení, cvičení na rozvoj pohyblivosti řečových orgánů a obličeje, cvičení pro rozvoj hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky, cvičení pro rozvoj zrakového vnímání, cvičení pro rozvoj sluchového vnímání, cvičení neverbální komunikace, cvičení pro rozvoj myšlení, cvičení pro rozvoj paměti a pozornosti, cvičení pro rozvoj orientace v prostoru, cvičení pravolevé orientace, cvičení koncentrace pozornosti, grafomotorická cvičení, relaxace, rytmizace, dramatizace, nácvik čtení, technika čtení s porozuměním.

Pomůcky:

Orffovy nástroje, zobcová flétna, audiovizuální technika, počítačové programy, sondičky, bzučáky, špátle, zrcadla, foukadla, bublifuky, rotavibrátor, trojhranný program, rehabilitační hmota, modelína, hry, leporela, dřevěné hračky, navlékadla, provlékadla, pexesa, didaktické materiály, říkadla, obrázky, obrázkové slovníky, pracovní listy, série cvičných slov, knihy,

encyklopedie, programy pro rozvoj pracovního tempa, podpory paměti, zrakového vnímání, sluchového vnímání, soustředění, porozumění čtenému textu, logického myšlení a schopnosti organizace práce (Včelka, KUPOZ, Feuersteinovo instrumentální obohacování).

Žáci u nás zařazení nalézají míru porozumění, empatie, odbornou logopedickou péči – předpoklad pro úspěšnou společenskou integraci.

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

A) Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci nezletilých žáků, případě osoby, které vůči zletilým žákům plní vyživovací povinnost byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
7. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
8. Výchovními opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy nebo školní družiny, vyloučení žáka ze školy nebo školní družiny, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel. Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy nebo školní družiny. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto školním nebo vnitřním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.
9. Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školní družiny se považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem. Dopustí-li se žák takového jednání, oznámí ředitel školy tuto

skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.

Pro případy žáků s ukončenou povinnou školní docházkou: V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto školním řádem ředitel vyloučí žáka ze školy nebo školní družiny.

10. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy nebo školní družiny dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

Základní vzdělávání

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

4. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

5. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

6. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

7. Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

9. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

10. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

11. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. (školský zákon) V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

12. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.

3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.

4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde, jaké má rezervy
- jak bude pokračovat dál

5. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

7. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:

- zodpovědnost
- motivace k učení
- sebedůvěra
- vztahy v třídním kolektivu.

8. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

B) Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost

školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Žák má více jak 20 neomluvených hodin.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků. Žák má více jak 50 neomluvených hodin.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

3. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

4. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

5. Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky 48/2005 Sb.,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

7. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení

teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti.

Při klasifikaci v předmětech uvedených s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně

účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie..

3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání na pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak

předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

5. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se užívá různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

3. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané v doporučení ze školského poradenského zařízení. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).

4. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

C) Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Odlišnosti pro individuální vzdělávání

Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

D) Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky – současně se sdělováním známek žákům.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání

pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajistí zapsání známek do katalogového listu žáka a dbá o jejich úplnost. Do katalogového listu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají na pedagogické radě.

13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číselní výsledky celkové klasifikace do katalogového listu žáka a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů na třídních schůzkách; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

15. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách. Rodičům, kteří se nemohli dostavit do školy určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména: neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, pokud to není jediný zdroj informací, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování

celé třídě není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

19. Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, lékařských zpráv, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

20. Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků provádí po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a pedagogické radě třídní učitel. Návrh na klasifikaci chování žáka mají možnost podat na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během klasifikačního období.

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré) Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje, nebo jiných osob. Žák má více jak 20 neomluvených hodin.

Stupeň 3 (neuspokojivé) Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova, nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků. Žák má více jak 50 neomluvených hodin.

E) Pravidla chování žáků

1. Žák se ve škole chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických pracovníků, dodržuje školní řád, řády odborných učeben. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.

2. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin a účastní se činností organizovaných školou.

3. Žák chodí do školy vhodně a čistě upraven a oblečen.

4. Žák zachází s učebnicemi a školními potřebami šetrně, udržuje své místo, třídu i ostatní školní prostory v čistotě a pořádku, chrání školní i soukromý majetek před poškozením; nosí do školy učebnice a školní potřeby podle rozvrhu hodin a pokynů učitelů.

5. Před ukončením vyučování žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.

6. Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

7. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin nebo pokynů vyučujících.

8. Pokud se žák nemůže zúčastnit výuky, jeho nepřítomnost omlouvají rodiče do 3 dnů písemně nebo telefonicky a po návratu do školy písemně na omluvném listu v žákovské knížce. Informaci o uvolnění z předem známých důvodů podávají rodiče písemně třídnímu učiteli. Odchod žáka z vyučování před jeho ukončením je možný pouze osobním převzetím žáka zákonným zástupcem. Škola v odůvodněných případech po rodičích žáka žádá, aby byla omluvenka žáka doložena lékařským potvrzením.

9. Žák se řádně a systematicky připravuje na vyučování.

10. Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti ve škole. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností školy hlásí bez zbytečného odkladu vyučujícímu, třídnímu učiteli nebo jinému zaměstnanci školy.

11. Žák nenosí do školy předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Cenné předměty, včetně šperků a mobilních telefonů po dobu pobytu ve škole neodkládají, pouze pokud k tomu mají vyčleněná místa k tomu určená, to jest osobní uzamykatelné skříňky, případně na pokyn vyučujících, kteří je po stanovenou dobu přeberou do úschovy a zajistí jejich bezpečnost.

F) Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských přepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude žák s vývojovou poruchou vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
7. Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Hodnocení nadaných žáků

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.